

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag Hûs en Hiem 2020.....	2
2. Jaarverslag Hûs en Hiem 2021.....	39
3. Jaarverslag Hûs en Hiem 2022.....	76
4. W20DAN003-1.....	117
5. W20DAN003-2.....	118
6. W20DAN003-3.....	119
7. W20DAN003-4.....	120
8. Brief besluit.....	121
8a. 20 066_ C-BE-201_Constr doorsn en aanzich_20201211.....	126
8b. 202205009 uniec3_Poiesz winkel Herzien.....	127
8c. 220511 S170905 AO100c 20210510 Situatie nieuw - Wijziging C.....	137
8d. 220511 S170905 AO801 20220509 Rcwaarde ber.....	139

Jaarverslag 2020

hûs en hiem

Jaarverslag 2020

Inhoud	Pagina
<u>Jaarverslag</u>	
Programma	
- Doelstelling en taken	5
- Uit en rondom de organisatie	6
Paragrafen	
- Onderhoud kapitaalgoederen	12
- Bedrijfsvoering	12
- Weerstandsvermogen	12
- Verbonden partijen	15
<u>Jaarrekening</u>	
- Financieel jaarverslag	16
- Balans per 31 december 2020	16
- Overzicht baten en lasten 2020	17
- Toelichting op de balans per 31 december 2020	19
- Toelichting op overzicht baten en lasten 2020	20
- Controleverklaring	26
Bijlage 1: Samenstelling bestuur/bureau	30
Bijlage 2: Samenstelling commissies	32
Bijlage 3: Overzichten productiecijfers 2020	33

Doelstelling en Taken

Doelstelling:

De Gemeenschappelijke Regeling 'hûs en hiem', welstandsadvisering en monumentenzorg, is opgericht 1 januari 1985 en voortgekomen uit:

1925: Provinciale Friesche Adviescommissie ter wering van de inbreuk op de schoonheid van stad en land.

1947: Provinciale Friese Schoonheidscommissie.

1980: Friese Schoonheidscommissie 'HUS en HIEM'.

De regeling heeft ten doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van de bouwkunstige, stedenbouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Friesland.

Taken:

Het lichaam geeft met behulp van een hem ten dienste staand bureau uitvoering aan de bovengenoemde doelstelling en oefent daarbij de volgende taken uit:

- a. het voorzien van de gemeenten in de welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet;
- b. het geven van adviezen over algemene welstandsvraagstukken aan gemeenten, andere openbare lichamen en aan particulieren, de laatsten voor zover het een tweede onafhankelijke beoordeling betreft van bouwplannen gelegen buiten de aan de Gemeenschappelijke Regeling deelnemende gemeenten;
- c. het voorzien van de gemeenten in de advisering over de toepassing van de Monumentenwet* en de Monumentenverordening in het bijzonder in de advisering als bedoeld in artikel 11 van die wet;
- d. het op verzoek van gemeenten, voorzien in de advisering over de toepassing van de Monumentenwet* en de Monumentenverordening, in het bijzonder ten aanzien van beschermde gemeentelijke monumenten en/ of in de advisering ten aanzien van (beeldbepalende) panden binnen ingeschreven beschermde stads- en dorpsgezichten en/of in de advisering van objecten met door de gemeente toegekende cultuurhistorische waarde.

Hoewel in het werkveld de benamingen 'welstandscommissie' en 'monumentencommissie' nog wel eens worden gebruikt, functioneert hûs en hiem al enkele jaren als integrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. De integratie van disciplines als welstand, monumentenzorg, stedenbouw en landschap in één commissie kent, zo is al vaak gebleken, veel voordelen. Advisering gaat over het algemeen vlotter, is consistent en is voordeliger voor de aanvrager.

** Op 1 juli 2016 is de nieuwe Erfgoedwet in werking getreden. Hoewel daarmee de jure beoogd is de Monumentenwet uit 1988 te vervangen, is in afwachting van het in werking treden van de Omgevingswet, de facto overgangsrecht van toepassing. In die zin dat artikel 9.1 van de Erfgoedwet voorziet in het onverminderd van toepassing zijn van relevante artikelen uit de Monumentenwet 1988.*

Algemeen jaarverslag 2020

Op 23 september 2020 was het precies 95 jaar geleden dat de voorloper van de adviescommissie van hûs en hiem werd opgericht. Op die dag in 1925 werden op voordracht van de commissaris der koningin door Gedeputeerde Staten voor een periode van drie jaren de eerste leden benoemd van de 'Provinciale Friesche Adviescommissie ter wering van inbreuk op de schoonheid van stad en land'. Viering hiervan en feestelijkheden rond dit jubileum zoals de uitreiking van de hûs en hiem prijs zijn uitgesteld in verband met de Corona-pandemie.

Terwijl bij de corona-uitbraak in Nederland forse economische krimp werd verwacht zijn de productiecijfers van hûs en hiem met een gestegen planaanbod in 2020 verrassend te noemen. Bij de zusterorganisaties in de andere provincies was overigens sprake van een vergelijkbare ontwikkeling. Vooral in de laatste twee maanden van 2020 werden de adviseurs ruimtelijke kwaliteit overladen met aanvragen. Deze stijging hield aan in het eerste kwartaal van 2021. Op grond van de cijfers kan gesteld worden dat de gemeenschappelijke regeling ook in financieel opzicht een robuuste, gezonde organisatie is. De advisering van de commissie aan de gemeenten over monumenten en welstand heeft zich in de afgelopen decennia ontwikkeld naar een brede advisering over cultureel erfgoed en ruimtelijke kwaliteit. In de praktijk zijn allerlei vormen van deskundigenadvisering ontstaan, die passen bij de Friese cultuur en ambitie om de mooiste provincie van Nederland te blijven.

De Omgevingswet, die naar verwachting op 1 januari 2022 van kracht wordt, wijzigt de manier waarop beoordeeld wordt of een bouwinitiatief effect heeft op de kwaliteit van de leefomgeving. Het is dan niet langer de vraag of een bouwplan voldoet aan de minimale 'redelijke eisen van welstand', maar of het bouwplan bijdraagt aan het maatschappelijke streven naar een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. Invulling van deze zogenaamde 'zorgplicht voor de kwaliteit van de leefomgeving' krijgt daardoor een nieuwe betekenis.

Handreiking en Modelverordening

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft in 2020 een handreiking en een modelverordening voor de advisering over omgevingskwaliteit onder het regime van de Omgevingswet gepubliceerd. De modelverordening is opgesteld in samenwerking met de Rijksdienst Cultureel Erfgoed en de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit.

De Handreiking Adviesstelsel Omgevingskwaliteit is bedoeld om gemeenten te ondersteunen en is een handig hulpmiddel om op korte termijn de advisering 'Omgevingswet-proof' te maken. Bij de modelverordening op de gemeentelijke adviescommissie staat het doel van een goede omgevingskwaliteit centraal. Daarbij gaat het om het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Gemeenten krijgen een grote vrijheid in de wijze waarop zij dit doel willen bereiken. Er is gekozen voor een modelverordening waarbij de bestaande adviescolleges en eventuele andere adviseurs op het gebied van de omgevingskwaliteit in één samenhangend adviesstelsel kunnen worden opgenomen. Daarnaast biedt de modelverordening de mogelijkheid om initiatiefnemers in de geest van de wet aan de voorkant van het proces te adviseren en uit te dagen om hun initiatieven binnen de door de gemeenteraad vastgelegde kaders met zo veel mogelijk kwaliteit en consensus te realiseren. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om in de komende jaren toe te groeien naar het integrale adviesstelsel dat vooral de geest van de Omgevingswet weerspiegelt. Gemeenten krijgen voor de implementatie van de modelverordening ondersteuning van het bureau van hûs en hiem.

Bestuurswisseling bij hûs en hiem

Wethouders Nel Haarsma (Waadhoeke) en Jaap van Veen (Heerenveen) zijn vrijdag 26 juni 2020 toegetreden tot het Dagelijks Bestuur als vice-voorzitter en penningmeester van de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem, welstandsadvisering en monumentenzorg. Wethouder Hein de Haan van gemeente Leeuwarden, is de nieuwe bestuursvoorzitter. De Haan is de opvolger van Gea Wielinga, wethouder van de gemeente Súdwest-Fryslân, die door een portefeuillewisseling

geen lid meer was van het Algemeen Bestuur van hûs en hiem. Het Dagelijks Bestuur bestaat naast voorzitter Hein de Haan uit de volgende wethouders: Nel Haarsma (Waadhoeke), Hanneke Zonderland (Weststellingwerf), Jouke Spoelstra (Achtkarspelen) en Jaap van Veen (Heerenveen). Loes Oudenaarde en Kees Kat waren in 2020 adviserend lid van het bestuur namens de kring Fryslân van de Bond van Nederlandse Architecten.

KBO Afsluitdijk

Als adviseur voor ruimtelijke kwaliteit en monumentenzorg in Friesland participeert hûs en hiem sinds 2019 in het Koepeloverleg Borging Omgevingskwaliteit Afsluitdijk (KBO). Het consortium LEVVEL (Lely's Erfgoed Veiliggesteld) is eind 2018 met de omvangrijke transformatie gestart. Nu het zwaartepunt van de projecten op en rond de Afsluitdijk steeds meer in de uitvoering komen te liggen dienen nieuwe ontwerpvragestukken zich aan. Er zijn uiteenlopende instanties betrokken bij de bewaking van de beoogde omgevingskwaliteit, die ieder vanuit hun eigen rol en mandaat ontwerpen, keuzes maken, adviseren, vergunningen verlenen, toezicht houden en bouwen. De 32 km lange dijk wordt onder meer voorzien van een nieuwe bekleding aan de Waddenzeezijde. Andere nieuwe opgaven waarover in 2020 een begin gemaakt is met de advisering zijn de vismigratierivier en transformatie van de bruggen en sluizen bij Kornwerderzand.

Ondertussen werd in 2020 ook een aanvang genomen met de bouw van Windpark Fryslân in het IJsselmeer. De bouw van het transformatorstation op Breezanddijk met een opvallende kinetische gevel bevond zich eind 2020 inmiddels ook in een vergevorderd stadium.

Architectuurprijzen

Architect Ard Hoksbergen heeft de Abe Bonnema Prijs voor Jonge Architecten 2020 gewonnen met basisschool Veerkracht in Amsterdam. Hij ontving hiervoor een bedrag van 20.000 euro. De ir. Abe Bonnema Stichting beoogt door het uitreiken van de Abe Bonnema Prijs een bijdrage te leveren aan het stimuleren van de kwaliteit van de architectuur in Nederland. Via deze voorname architectuurprijs wordt het gedachtegoed van de Friese architect ir. Abe Bonnema (1926-2001) in ere gehouden. Er waren geen inzendingen van jonge architecten uit Friesland.

Energie Kenniscentrum Leeuwarden en een woning in Oudemirdum zijn de twee winnende projecten van de Vredeman de Vriesprijs voor architectuur 2020. Achterbosch Architecten uit Leeuwarden is verantwoordelijk voor het ontwerp van het Energie Kenniscentrum Leeuwarden en J.O.N.G. Architecten uit Lemmer voor de woning in Oudemirdum. De prijs van 5.000 euro werd aan beide projecten toegekend. Naast de juryprijs was er ook een LC-publieksprijs. Het publiek koos voor het project Herinrichting van de Ooster- en Westerdiepswal in Kollum.

Organisatie

~~Bestuur~~

Het AB bestond in 2020 uit 17 (stemgerechtigde) wethouders uit de deelnemende gemeenten. Het DB bestond uit vijf (stemgerechtigde) leden van het AB, aangevuld met twee (niet-stemgerechtigde) leden die door de afdeling Fryslân van de Bond van Nederlandse Architecten zijn voorgedragen.

In de AB-vergadering van 26 juni 2020 is het zittende DB-lid Hein de Haan (Leeuwarden) benoemd als voorzitter van het DB; Nel Haarsma (Waadhoeke) is nieuw benoemd in het DB in de functie van vice-voorzitter, en Jaap van Veen (Heerenveen) is nieuw benoemd in het DB in de functie van penningmeester.

Secretaris van zowel het AB als DB is directeur Marc A. Visser van hûs en hiem.

~~Personeel~~

In 2020 hebben zich geen mutaties voorgedaan in het personeelsbestand. Per 31 december 2020 werd met 12 medewerkers 9,65 FTE bezet.

Het ziekteverzuim bij hûs en hiem is in 2020 uitgekomen op 0,4%, terwijl dat landelijk in de sector 'openbaar bestuur' volgens het CBS (tm 3^e kwartaal 2020) 4,5 % is geweest.

Productiecijfers 2020

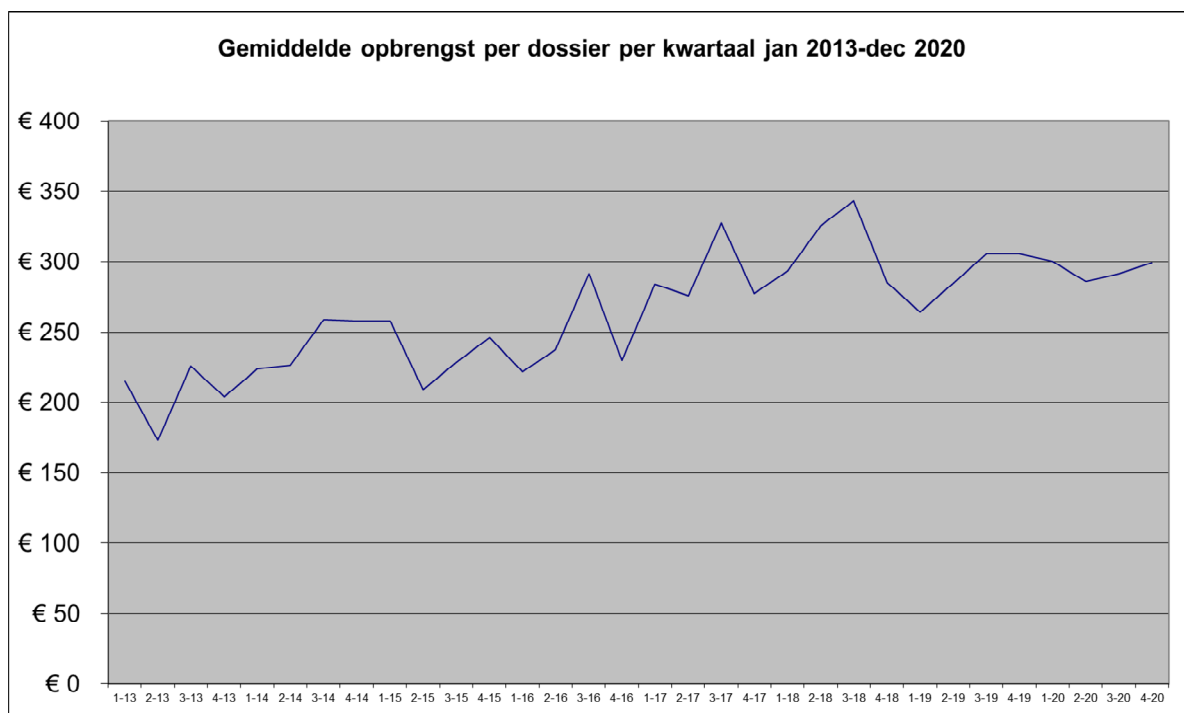
In 2020 zijn in totaal 3.540 (eerste) adviesaanvragen behandeld. In 2019 zijn dit er 3.409 geweest. Daarmee is het aantal (eerste) adviesaanvragen ten opzichte van 2019 met 3,8% toegenomen. Omdat in veel gevallen na de (eerste) adviesaanvraag nog een vervolgaanvraag komt is het totale aantal planbehandelingen een veelvoud van het aantal (eerste) adviesaanvragen. Het aantal planbehandelingen is fors toegenomen: 6.763 in 2020 ten opzichte van 6.255 in 2019, hetgeen een toename van 8,1% betekent.

Er zijn ook in 2020 weer meer behandelingen per aanvraag nodig geweest: gemiddeld 1,91. In 2019 was dat nog 1,83.

In februari 2020 maakte Nederland kennis met de virusziekte covid-19 ('corona') die al snel tot een pandemie uitgroeide. Wereldwijd raakten miljoenen mensen ziek. De Nederlandse overheid zag zich door een overbelasting van de zorg genoodzaakt rigoureuze maatregelen te treffen. Winkels, horeca, theaters werden gesloten, anderhalvemeter afstand werd een norm. Evenals mondkapjesplicht en thuiswerken.

Waar in de eerste maanden van 2020 vervolgens gevreesd werd voor het wegvallen van adviesaanvragen, bleek in de loop van het jaar juist een toename van het aantal aanvragen zich voor te doen. Tot en met oktober betroffen dat veelal aanvragen voor kleine verbouwingen met een relatief lage opbrengst voor hûs en hiem. In de maanden november en december kwamen er plotseling veel aanvragen voor nieuwbouw van woningen. Dat werd veroorzaakt door het van kracht worden per 1 januari 2021 van nieuwe overheidsregels (BENG – Bijna Energieneutrale Gebouwen) inzake de energieprestatie van nieuwe gebouwen. In enkele maanden tijd werd hierdoor het verwachte negatieve resultaat omgebogen in een klein plusje.

In 2020 was van de eerste aanvragen 36,2% vooroverleg. Van het totale aantal behandelingen in 2020 was 28,7% vooroverleg. Het voeren van vooroverleg alvorens over te gaan tot het aanvragen van een omgevingsvergunning is een veel gehanteerd instrument bij de aangesloten gemeenten.

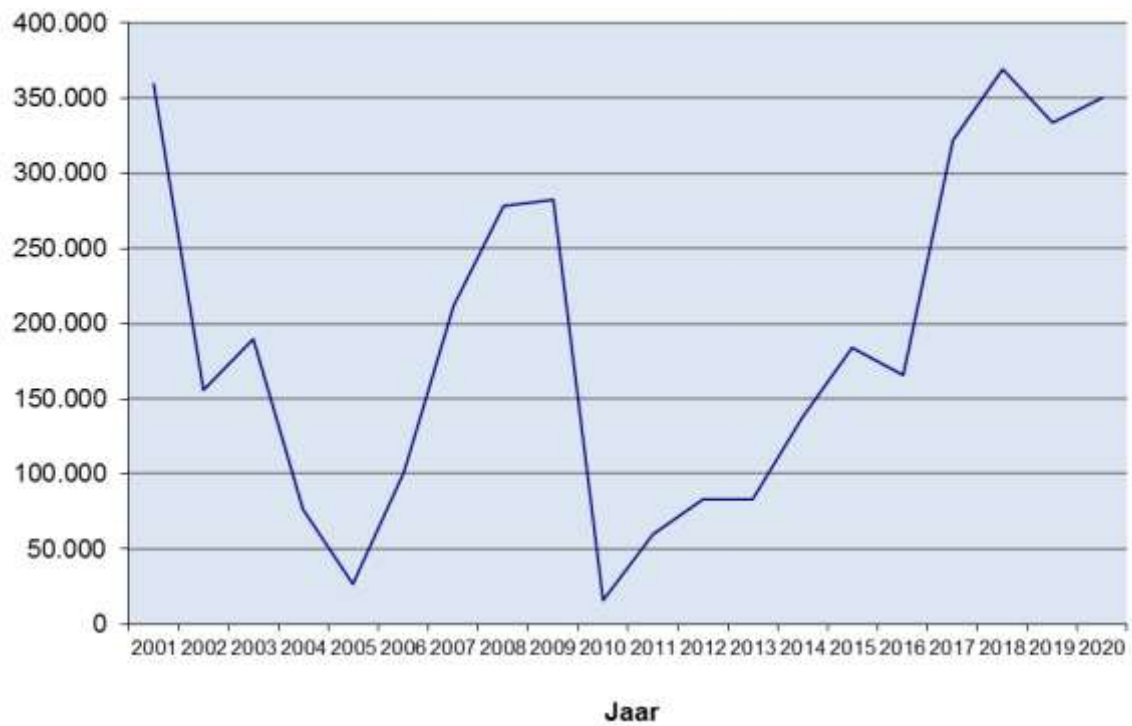
In 2020 is de gemiddelde opbrengst per aanvraag (dossier) uitgekomen op € 293,47. In 2019 was dit nog € 291,89. De toename is 0,5%. Daarbij moet aangetekend worden dat de tarieven voor advisering per 1-1-2020 met ca. 2,5% zijn verhoogd. Zónder die verhoging zou de gemiddelde opbrengst per dossier met 1,9% afgenomen zijn ten opzichte van 2019.

Opbrengsten reguliere advisering per gemeente					
	2016	2017	2018	2019	2020
Achtkarspelen	€ 35.782	€ 35.139	€ 45.018	€ 45.957	€ 47.199
Ameland	€ 25.500	€ 29.033	€ 31.940	€ 28.057	€ 39.762
Dantumadiel	€ 16.917	€ 9.412	€ 7.197	€ 8.000	€ 10.768
De Fryske Marren	€ 43.441	€ 50.388	€ 53.350	€ 48.596	€ 55.416
Harlingen	€ 25.480	€ 30.630	€ 34.638	€ 47.573	€ 27.151
Heerenveen	€ 27.983	€ 39.387	€ 41.304	€ 31.822	€ 39.908
Leeuwarden	€ 171.729	€ 197.920	€ 203.262	€ 195.962	€ 194.714
Noardeast-Fryslân				€ 99.731	€ 123.432
Ooststellingwerf	€ 34.822	€ 33.776	€ 37.891	€ 42.172	€ 41.445
Opsterland	€ 49.457	€ 64.302	€ 54.340	€ 56.539	€ 67.040
Schiermonnikoog	€ 8.691	€ 7.520	€ 8.602	€ 7.965	€ 6.114
Smallingerland	€ 58.302	€ 61.469	€ 71.145	€ 78.279	€ 62.999
Súdwest-Fryslân	€ 112.738	€ 161.928	€ 170.370	€ 158.204	€ 145.880
Terschelling	€ 19.137	€ 19.628	€ 18.676	€ 16.605	€ 20.394
Vlieland	€ 6.769	€ 8.340	€ 7.462	€ 8.396	€ 10.057
Waadhoeke			€ 92.706	€ 78.102	€ 82.928
Weststellingwerf	€ 28.836	€ 40.731	€ 63.264	€ 43.093	€ 63.355

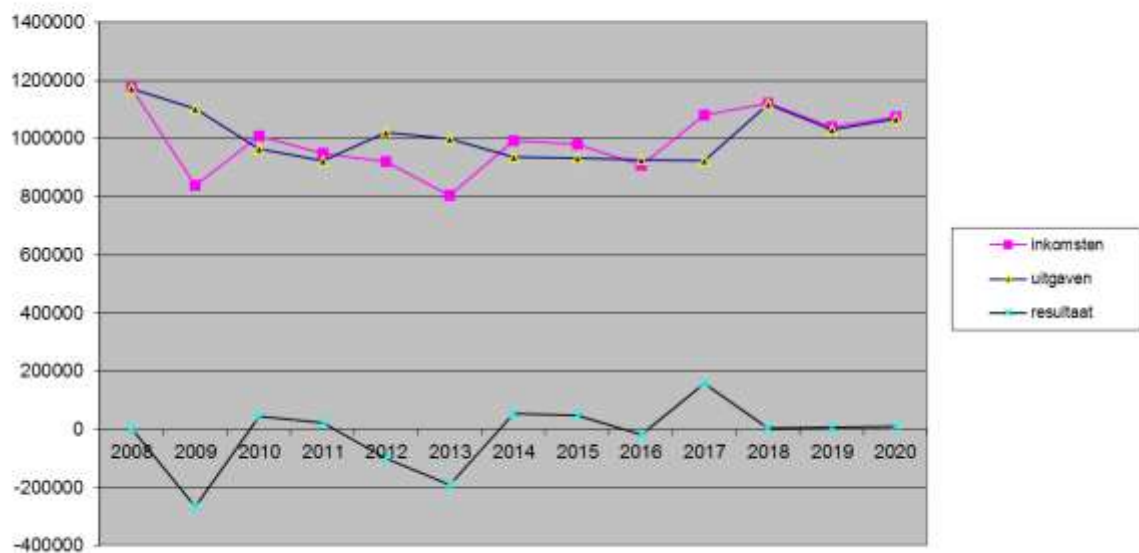
Opbrengsten reguliere advisering per gemeente

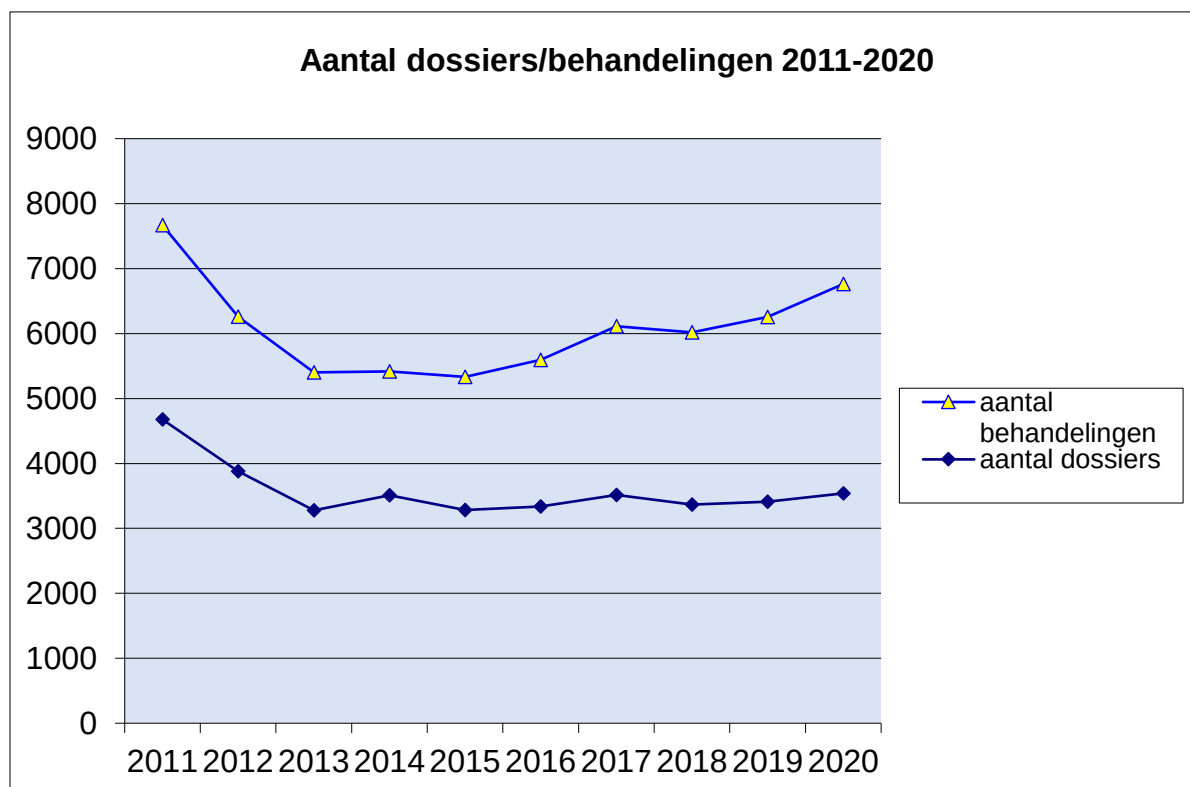
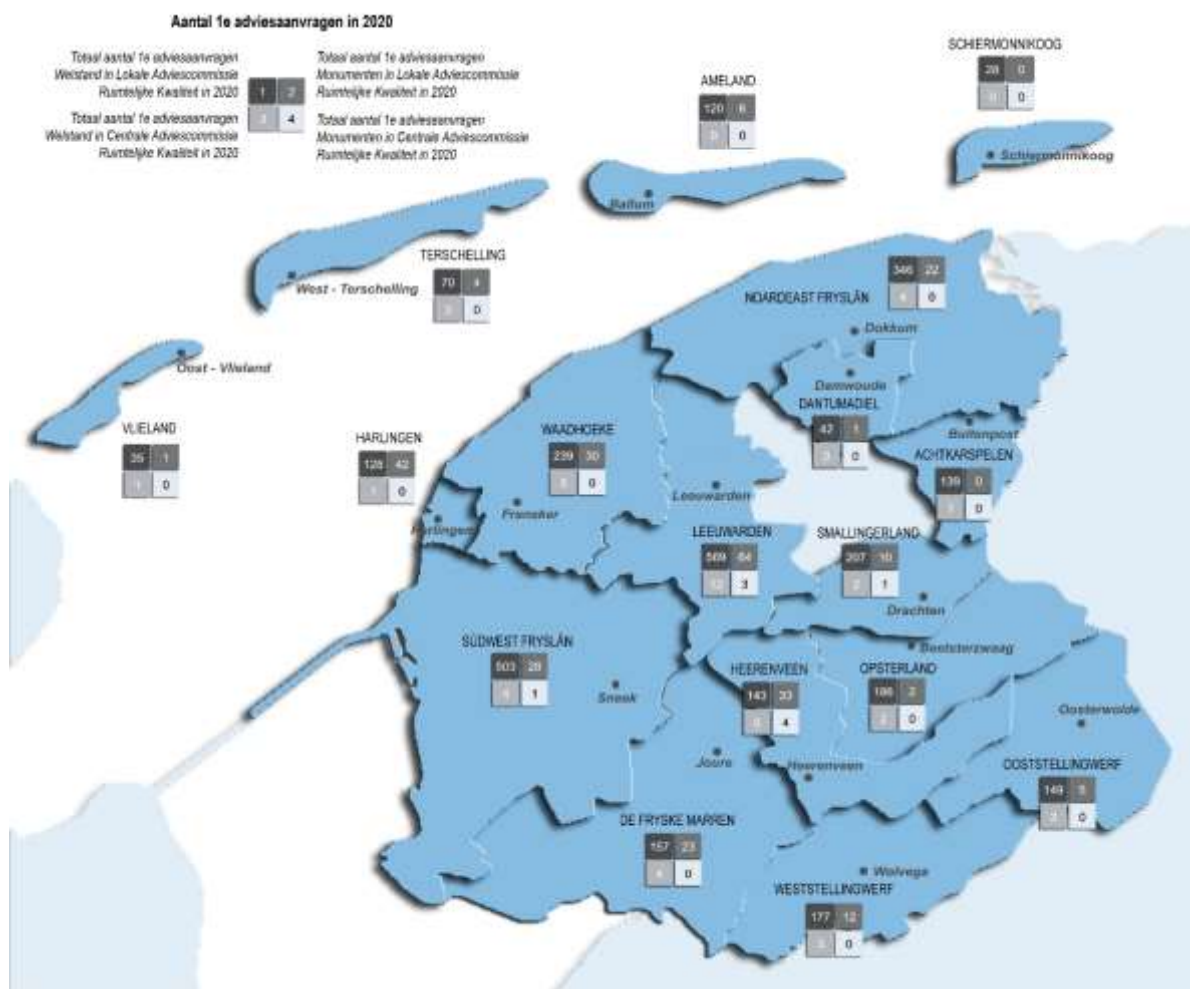
	2016	2017	2018	2019	2020
Achtkarspelen	€ 35.782	€ 35.139	€ 45.018	€ 45.957	€ 47.199
Ameland	€ 25.500	€ 29.033	€ 31.940	€ 28.057	€ 39.762
Dantumadiel	€ 16.917	€ 9.412	€ 7.197	€ 8.000	€ 10.768
De Fryske Marren	€ 43.441	€ 50.388	€ 53.350	€ 48.596	€ 55.416
Harlingen	€ 25.480	€ 30.630	€ 34.638	€ 47.573	€ 27.151
Heerenveen	€ 27.983	€ 39.387	€ 41.304	€ 31.822	€ 39.908
Leeuwarden	€ 171.729	€ 197.920	€ 203.262	€ 195.962	€ 194.714
Noardeast-Fryslân				€ 99.731	€ 123.432
Ooststellingwerf	€ 34.822	€ 33.776	€ 37.891	€ 42.172	€ 41.445
Opsterland	€ 49.457	€ 64.302	€ 54.340	€ 56.539	€ 67.040
Schiermonnikoog	€ 8.691	€ 7.520	€ 8.602	€ 7.965	€ 6.114
Smallingerland	€ 58.302	€ 61.469	€ 71.145	€ 78.279	€ 62.999
Súdwest-Fryslân	€ 112.738	€ 161.928	€ 170.370	€ 158.204	€ 145.880
Terschelling	€ 19.137	€ 19.628	€ 18.676	€ 16.605	€ 20.394
Vlieland	€ 6.769	€ 8.340	€ 7.462	€ 8.396	€ 10.057
Waadhoeke			€ 92.706	€ 78.102	€ 82.928
Weststellingwerf	€ 28.836	€ 40.731	€ 63.264	€ 43.093	€ 63.355

Ontwikkeling eigen vermogen hûs en hiem 2001-2020

inkomsten-uitgaven-resultaat 2008-2020

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Om te voldoen aan de wettelijke plicht om het kantoor van hûs en hiem per 2023 van het energielabel C te voorzien zijn enkele investeringen nodig. Zo zal het huidige dubbelglas (uit 1988) moeten worden vervangen door HR++ glas. Tevens zal het dak aan de binnenzijde moeten worden geïsoleerd. Voorgesteld wordt om uit het resultaat van 2020 een bedrag van € 5.000 toe te voegen aan een Bestemmingsreserve label C.

FINANCIERING

Inzake de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille (art. 13 BBV), kan worden opgemerkt dat het 'Treasurystatuut Hûs en Hiem' dd 24-11-2006 van toepassing is. Hûs en hiem is tevens onderworpen aan de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en de regeling (verplicht) Schatkistbankieren.

BEDRIJFSVOERING

Hûs en hiem voert welstands- en monumentenadvisering uit voor de deelnemende gemeenten. Ook biedt hûs en hiem diensten aan de deelnemende gemeenten aan voor Nije Pleats, neemt deel aan kwaliteitsteams en biedt ondersteuning op het gebied van (gemeentelijke) monumentenzorg en de actualisering van welstandsnota's. Daarnaast verricht hûs en hiem incidenteel opdrachten voor derden in het kader van *second opinions* en als secretariaat van architectuurprijsvragen.

De dienstverlening wordt afgestemd op de adviesbehoefte van de deelnemende gemeenten. De tarifiering voor de dienstverlening is gebaseerd op een kostendekkende exploitatie, immers, hûs en hiem is een *non-profit* organisatie. Gewoonlijk worden de tarieven (op basis van CBS-inflatie-indexen) eens per drie jaar herzien. De jongste herziening is sinds 1-1-2020 van kracht.

Om verantwoording af te leggen aan de deelnemende gemeenten inzake het functioneren van de lokale commissies worden (lokale) jaarverslagen gemaakt. Tevens vinden jaarlijkse evaluatiegesprekken plaats met de verantwoordelijke gemeentelijke portefeuillehouders. Het aantal fte's per 31 december 2020 bedraagt 9,65. Voor de bezetting van de grote commissie beschikt hûs en hiem over een poule van circa 25 externe deskundigen.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Hierbij gaat het om het vermogen om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat beleid moet worden aangepast. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. Het vermogen om het beleid door te kunnen zetten is afhankelijk van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit omvat de middelen en mogelijkheden van de organisatie om niet-begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit van hûs en hiem bestaat naast het eigen vermogen uit het begrote positieve resultaat uit de bedrijfsvoering.

Tevens is het bezit van het kantoorpand (Johan Willem Frisostraat 1 in Leeuwarden) als stil vermogen een belangrijk onderdeel van de weerstandscapaciteit. Het pand is onbelast met hypotheek. De WOZ-waarde is per 1-1-2020 vastgesteld op € 403.000. De waarde voor de

opstalverzekering (op basis van herbouwwaarde) is, na een her-taxatie in 2019, gesteld op € 1.070.000.

Het eigen vermogen (exclusief de waarde van het pand) per 31-12-2020 bedraagt € 333.895. Hierin begrepen is de 'Bestemmingsreserve onderhoud pand' van € 3.000.

Van het resultaat over 2020 ad € 16.294 wordt voorgesteld om € 3.000 toe te voegen aan de 'Bestemmingsreserve onderhoud pand', € 5.000 toe te voegen aan de 'Bestemmingsreserve label C' en € 8.294 toe te voegen aan de algemene reserve.

De weerstandscapaciteit is bij hûs en hiem dynamisch, dat wil zeggen dat het eigen vermogen beïnvloedbaar is. Immers, ook de tarifiering voor de dienstverlening kan bij een dreigend tekort in de dekking van de vaste lasten redelijk snel aangepast worden. De bedrijfsvoering is er echter op gericht om een verhoging van de tarieven zoveel mogelijk te voorkomen.

De meerjarenraming (2023 – 2025) is gebaseerd op een stabiel aantal adviesaanvragen.

In 2020 heeft Nederland te maken gekregen met de coronapandemie. Ondanks sterke negatieve effecten hiervan in grote delen van de economie, is het aantal door hûs en hiem verzorgde welstandsadviezen flink toegenomen. Inmiddels is de invoeringsdatum van de Omgevingswet op 1-1-2022 gesteld, hoewel dat nog steeds niet geheel zeker is.

De verwachting is dat in elk geval in 2022 de rol van hûs en hiem binnen de in de GR deelnemende gemeenten niet anders zal zijn dan in 2021.

Algemene reserve

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat, gelet op de risico's die zijn verbonden aan de aard van de werkzaamheden, gestreefd moet worden naar een algemene reserve van hûs en hiem van € 900.000. In dit bedrag ligt besloten de waarde van het pand (stille reserve).

Aanwezige stille reserve

De waarde van het pand, Johan Willem Frisostraat 1 te Leeuwarden, is door de gemeente Leeuwarden voor de WOZ vastgesteld per 1-1-2020 op € 403.000. Het pand is onbelast met hypotheek.

Financiële kengetallen

1. Netto schuldquote.
Aangezien hûs en hiem per 31 december 2020 geen uitzettingen heeft als bedoeld in BBV, artikel 36 art d, e en f, is de netto schuldquote nul.
2. Solvabiliteitsratio
Het solvabiliteitspercentage per 31 december 2020 valt te berekenen op 80%.
3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte valt te berekenen op 0,77%.
4. Kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij hûs en hiem niet van toepassing.

Lex silencio positivo tot zwijgen gebracht...

De lex silencio positivo, beter bekend als 'van rechtswege verleende vergunning' komt onder de Omgevingswet te vervallen. Omdat vergunningplichtige activiteiten zoveel mogelijk plaats maken voor algemene regels kan een vergunning niet meer automatisch worden verleend als de beslistermijn voorbij is. De lex silencio positivo verenigt zich ook niet goed met de ruimere afwegingsruimte van bestuursorganen onder de Omgevingswet.

Dat hiermee het proces van vergunningverlening ook intensiever kan worden moge duidelijk zijn. Immers, na invoering van de Omgevingswet moet elke aanvraag behandeld worden. Het kan dus niet meer zo zijn dat aanvragen waarvan op voorhand wel duidelijk is dat ze vergund worden, zonder al te serieuze aandacht op de stapel worden gelegd van 'van rechtswege te verlenen'.

Wat dan?

Als de beslistermijn (die wel blijft bestaan) is verlopen, maar het bevoegde gezag heeft nog geen besluit genomen, dan zal dat gezag een dwangsom aan de aanvrager moeten betalen. Conform paragraaf 4.1.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

VERBONDEN PARTIJEN

In de Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem hebben in 2020 alle gemeenten in Fryslân met uitzondering van Tytsjerksteradiel deelgenomen.

Conform artikel 34 lid 1 van de GR hûs en hiem draagt elke deelnemende gemeente in de kosten van het lichaam bij naar rato van de dienstverlening op basis van tarieven die door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld en meegedeeld aan de gemeenten.

Conform artikel 34 lid 2 van de GR hûs en hiem kan een nadelig saldo van de vastgestelde rekening, na in achtneming van het door het Algemeen Bestuur vastgestelde reserveringsbeleid, door de gemeenten worden gedragen in verhouding tot het aantal ingezetenen op 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

Conform artikel 34 lid 3 van de GR hûs en hiem kan een batig saldo van de vastgestelde rekening, na in achtneming van het door het Algemeen Bestuur vastgestelde reserveringsbeleid, naar rato van de gemeentelijke bijdragen op basis van de tarieven in het betreffende kalenderjaar, aan de deelnemende gemeenten worden uitbetaald.

JAARREKENING 2020 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING hûs en hiem

Balans	31.12.2020	31.12.2019
<u>Activa</u>		
vaste activa		
materiële vaste activa	77.583	95.898
Investerings met een economisch nut		
vlottende activa		
Vorderingen op openbare lichamen	149.924	139.229
Depot PostNL	290	290
Overige vorderingen	8.218	2.610
	158.432	142.129
Liquide middelen	195.080	178.322
	431.095	416.349
<u>Passiva</u>		
vaste passiva		
eigen vermogen		
Algemene reserve	330.895	324.353
Bestemmingsreserve onderhoud pand	6.000	3.000
Bestemmingsreserve energielabel C	5.000	0
Gerealiseerd resultaat	8.294	6.542
	350.189	333.895
vlottende passiva		
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Schulden aan openbare lichamen	638	916
Overige schulden	11.145	7.281
Overlopende passiva	69.123	74.257
	80.906	82.454
Totaal	431.095	416.349

Overzicht van baten en lasten

	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
Baten			
Adviesgeld	1.052.908	1.075.000	1.013.073
projecten (NP, ABP)	23.044	45.000	25.444
Buitengewone baten/rente	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
totaal baten	<u>1.075.952</u>	<u>1.120.000</u>	<u>1.038.517</u>
Lasten			
Kapitaallasten	19.231	20.000	2.673
Directe personeelskosten	897.758	900.000	877.982
Indirecte personeelskosten	9.537	20.000	13.145
Externe personeelskosten	36.379	30.000	27.323
Huisvesting	15.565	22.500	82.768
Kantoorkosten	36.123	35.000	25.729
Organisatiekosten	32.295	32.500	34.258
Inkoop projecten (NP, ABP)	6.431	30.000	9.522
Aanloopkosten Omgevingswet	5.845	15.000	0
Diverse lasten (rente, Vpb)	<u>494</u>	<u>7.000</u>	<u>575</u>
totaal lasten	<u>1.059.658</u>	<u>1.112.000</u>	<u>1.073.975</u>
resultaat voor bestemming	16.294	8.000	-35.458
naar bestemmingsreserve onderhoud	-3.000	-3.000	-3.000
naar bestemmingsreserve inrichting	0	0	0
naar bestemmingsreserve energielabel C	-5.000	-5.000	0
onttrekking bestemmingsreserve	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>45.000</u>
resultaat na bestemming	<u>8.294</u>	<u>0</u>	<u>6.542</u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarop uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Balans

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	15
Overige materiële vaste activa	5-10

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering gebracht worden. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (en deels van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

TOELICHTING OP DE BALANS

Materiële vaste activa

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	€ 95.898	€ 14.024
Investering	- 916	- 84.547
Afschrijvingen	- 19.231	- 2.673
Desinvesteringen	- 0	- 0
Boekwaarde 31 december	€ 77.583	€ 95.898

Vlottende activa

Liquide middelen

Het saldo van de rekening-courant bij de BNG Bank op 31 december bedraagt € 95.080.

Het saldo van de schatkistbankierenrekening bedraagt op 31 december € 100.000.

De kredietfaciliteit die hûs en hiem bij de BNG Bank geniet, betreft een bedrag van € 500.000.

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren.

Begroting verslagjaar € 1.120.000

Drempelbedrag 0,75% van begrotingsbedrag € 8.400

Minimaal drempelbedrag € 250.000

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	€ 184.242	€ 181.328	€ 172.266	€ 181.929
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 65.758	€ 68.672	€ 77.734	€ 68.071

Vaste passiva / verloop eigen vermogen

	2020	2019
saldo per 1 januari	€ 324.353	€ 321.942
resultaat voorgaand jaar	- 6.542	- 2.411
saldo per 31 december	€ 330.895	€ 324.353

Gerealiseerd resultaat

	2020	2019
saldo per 1 januari	€ 6.542	€ 2.411
resultaat huidig jaar	- 16.294	- 35.458
resultaat voorgaand jaar	- 6.542	- 2.411
onttrekking bestemmingsreserve	- 0	- 45.000
naar bestemmingsreserve	- 8.000	- 3.000
saldo per 31 december	€ 8.294	€ 6.542

Bestemmingsreserve

	2020	2019
saldo per 1 januari	€ 3.000	€ 45.000
bestemming resultaat	- 8.000	- 42.000
saldo per 31 december	€ 11.000	€ 3.000

Resultaatverdeling

	2020	2019
resultaat voor bestemming	€ 16.294	€ 35.458
onttrekking bestemmingsreserve	- 0	- 45.000
naar bestemmingsreserve	- 8.000	- 3.000
resultaat na bestemming	€ 8.294	€ 6.542

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Adviesgelden en overige inkomsten

Aan inkomsten uit (welstands- en monumenten)advisering aan gemeenten is in 2020 een bedrag van € 1.052.596 geboekt (hierin begrepen is een bedrag van € 172.086 uit vooroverlegadvisering).

In 2020 zijn aan (eerste) welstandsadviesaanvragen 3.257 behandeld en aan (eerste) monumentenadviesaanvragen 283. Dit is ten opzichte van 2019 een stijging van 4,6% bij de welstandsadviesaanvragen en een daling van 4,1% bij de monumentenadviesaanvragen. Het totale aantal behandelingen voor welstand betrof 6.252 en voor monumenten 511. Voor welstand is in 2020 het gemiddeld aantal behandelingen per aanvraag 1,92 geweest en voor monumenten 1,81. Daarmee is het gemiddeld aantal behandelingen per aanvraag in 2020 voor welstand gestegen ten opzichte van 2019, toen voor welstand 1,85 behandelingen per aanvraag plaats hebben gevonden. Voor monumenten was in 2020 het aantal behandelingen 1,81 per dossier, eveneens een stijging ten opzichte van 2019 (1,72).

Voor het ministerie van Economische Zaken is een eenmalige welstandsadvisering uitgevoerd. De opbrengst hiervoor was € 312.

Voor 'second opinions' is in 2020 aan verkopen een bedrag ad € 5.862 geboekt. Vooral DAS Rechtsbijstand heeft veelvuldig (11 x) gebruik gemaakt van de diensten van hûs en hiem.

In 2020 zijn opbrengsten voor een bedrag van € 6.000 geboekt uit deelname aan de Nije Pleats.

In 2020 is voor de vierde keer de Abe Bonnema Prijs voor Jonge Architecten uitgereikt. De organisatie hiervan lag deels bij hûs en hiem. Aan verkopen hieruit kon in 2020 een bedrag ad € 11.182 worden geboekt.

Personeelslasten

In 2020 gold de cao nog die is ingegaan op 1-1-2019.

De financiële paragraaf heeft onder meer in een salarisverhoging voorzien van 1% per 1 januari 2020, 1% per 1 juli 2020 en 1% per 1 oktober 2020.

In 2020 zijn er geen mutaties geweest in het personeelsbestand. Het aantal FTE's bedraagt in 2020 gemiddeld in totaal 9,56. Hiervan betreft 8,76 (91,6%) een vaste en 0,8 (8,4%) een tijdelijke aanstelling.

De post Netto salarissen is met € 449.358 in 2020 iets hoger geweest dan in 2019 (€ 445.752).

De post Loonheffingen is met € 286.203 in 2020 ook iets hoger dan in 2019 (€ 282.154).

De post Pensioenen is in 2020 met € 162.196 behoorlijk hoger (8%) dan in 2019 (€ 150.076).

De totale salarislust in 2020 is uitgekomen op € 897.758. En dat is hoger dan in 2019 (€ 877.982).

De post Indirecte personeelskosten is in 2020 uitgekomen op € 9.537, ruim lager dan in 2019 (€ 13.145).

De post Externe personeelskosten (presentievergoeding commissieleden) is in 2020 uitgekomen op € 36.379. Dit is fors hoger dan in 2019 (€ 27.323), maar ook hoger dan begroot (€ 30.000). Een reden hiervoor kan zijn dat, nu er met videobellen (MS-Teams) wordt vergaderd, er amper uitval is in deelname door commissieleden.

	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
Directe personeelskosten	897.758	900.000	877.982
Indirecte personeelskosten	9.537	20.000	13.145
Externe personeelskosten	36.379	30.000	27.323
Totaal	943.674	950.000	918.450

Wet WNT (Wet normering topinkomens)

Het normenkader rondom de 'Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920.

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Hiermee wordt WOPT ingetrokken. De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De gemeenschappelijke regeling is verplicht om jaarlijks in de jaarrekening de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen voor zover deze een drempelbedrag van € 1.700 overschrijden, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen hebben wij gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr. 2014-0000142706 kunnen en hoeven wij niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet WNT). Voor 2020 geldt als maximumbedrag € 201.000,- inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage.

In 2020 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden. Zowel bij vast als bij tijdelijk personeel.

De WNT geeft aan dat de gemeenschappelijke regeling verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen voor zover deze een drempelbedrag van € 1.700 overschrijden, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de directeur mét financiële gegevens en de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem zónder financiële gegevens opgenomen moeten worden in de jaarrekening.

In 2020 betreft dit alsdan de volgende personen:

	Marc A. Visser
Functiegegevens	directeur/secretaris
van - tot	1-1-2020 / 31-12-2020
deeltijdfactor	0,8 FTE
dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 88.306
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.305
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 160.800
Totale bezoldiging	€ 106.611

Gegevens 2019

van - tot	1-1-2019 / 31-12-2019
deeltijdfactor	0,92 FTE
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 85.889
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.211
Totale bezoldiging	€ 102.100

Aan de hieronder vermelde functionarissen zijn in 2020 (evenals in 2019) geen vergoedingen betaald.

Leden van het DB:

- G. Wielinga, H. de Haan, J. Spoelstra, H. Zonderland, J. Dijkstra, N. Haarsma, J. van Veen, L. Oudenaarde, K. Kat

Leden van het AB:

- J. Spoelstra, Th. Faber, G. Wiersma, R. de Jong, H. Kuiken, E. de Groot, J. van Veen, H. de Haan, E. van Esch, E. Hanemaaijer, F. Hijlkema, A. Postma, E.E. Gerbrands, M. Sijperda, M. le Roy, E. Faber, S. Haringa, P.D. Visser, N. Haarsma, H. Zonderland

Huisvestings-/Apparaatskosten

Het totaal van de huisvestings- en apparaatskosten zijn in 2020 duidelijk achtergebleven bij de begroting. Mede door overheidsmaatregelen ter bestrijding van de coronapandemie zijn op sommige posten flinke bezuinigingen gerealiseerd. Het totaal blijft ruim € 6.000 onder de begroting.

Huisvesting:

In 2020 is er bijna geen onderhoud aan het gebouw nodig geweest. En de energielast is door veelvuldig thuiswerken ook flink onder de begroting gebleven. De huisvestingskosten blijven in totaal € 7.000 onder de begroting (€ 15.565 ten opzichte van € 22.500).

Kantoorkosten:

De post Kantoorkosten was in 2020 zo'n € 1.100 hoger dan begroot (€ 36.123 ten opzichte van € 35.000). De oorzaak ligt voornamelijk in de toename van de kosten voor IT-beheer door de gemeente Leeuwarden.

Organisatiekosten:

De post Organisatiekosten kende in 2020 flink lagere portokosten en telefoniekosten. De contributies (vnl. jaarbijdrage aan Federatie Ruimtelijke Kwaliteit) was wel hoger dan begroot. De totale post (€ 32.295) is zo goed als gelijk aan de begroting (€ 32.500).

Diverse lasten

Inkoop Nije Pleats

Aan inkoopkosten voor Nije Pleats is in 2020 een bedrag ad € 5.745 geboekt. Deze post bestaat uit kosten van externe projectmedewerkers. Omdat er aan verkopen een bedrag ad € 6.000 tegenover staat, is er een positief saldo van € 255.

Inkoop Abe Bonnema Prijs

In 2020 is de 'kleine' Abe Bonnema Prijs uitgereikt. De totale kosten in 2020 hebben € 686 bedragen. Hier staan € 11.182 aan inkomsten (voornamelijk doorbelaste uren) tegenover, zodat er een positief saldo is van € 10.496.

De opstelling van de Huisvesting/Apparaatskosten:

	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
<u>Huisvesting</u>			
Onderhoudskosten gebouw	291	4.000	1.375
Onderhoudskosten tuin	807	1.000	985
Schoonmaakkosten	8.918	9.000	8.906
Gas en elektrisch	4.564	6.500	5.077
Water	65	100	79
Huisvuilkosten	298	250	309
Overige huisvestingskosten	622	1.650	66.037
<u>Kantoorkosten</u>			
Kantoorartikelen	1.073	1.500	772
Kantine	197	500	328
Drukwerk	1.824	1.500	950
Kosten kopieermachine	166	0	101
Kosten website	600	1.000	559
Kosten beheer IT	32.114	28.500	22.997
Overige kantoorkosten	149	2.000	22
<u>Organisatiekosten</u>			
Verzekeringen	2.859	3.500	3.088
Contributies	14.359	11.500	13.561
Abonnementen/boeken	836	500	774
Porti	748	1.500	1.108
Telefonie	907	2.000	824
Belastingen divers	3.881	3.500	3.703
Accountantskosten	7.200	6.600	7.000
Kosten abt kunstuitleen	336	0	0
Kosten TRKN/Bestuur	4	1.000	1.180
Diverse organisatiekosten	1.165	2.400	3.020
Totaal	83.983	90.000	142.755

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur als bedoeld in art. 33 van de Gemeenschappelijke Regeling 'hûs en hiem'.
d.d. 25 juni 2021

H. de Haan, voorzitter

M.A. Visser, secretaris

Staat van activa rekening hûs en hiem miv 2020 (lineaire afschrijving)

jaar aanschaf	omschrijving	grootboekrek	looptijd	resterende jaren	percentage afschrijving boekwaarde	investering	2020		
							boekwaarde begin boekjaar	afschrijving boekjaar	boekwaarde einde boekjaar
2015	SONY LED-TV	0008	5	1	20,00%	€ 2.346,28	€ 469,24	€ 469,24	€ 0,00
2015	Wifi-installatie	0003	5	1	20,00%	€ 1.590,00	€ 318,00	€ 318,00	€ 0,00
2017	cv ketel Remeha	0001	10	8	10,00%	€ 3.750,00	€ 3.000,00	€ 375,00	€ 2.625,00
2017	HP printer administratie	0003	5	3	20,00%	€ 428,10	€ 256,86	€ 85,62	€ 171,24
2017	Ergonomiespecialist (kruk)	0002	5	3	20,00%	€ 719,00	€ 431,40	€ 143,80	€ 287,60
2017	Huisvesting (markiezen)	0001	10	8	10,00%	€ 8.263,46	€ 6.610,76	€ 826,35	€ 5.784,41
2018	Inventaris (stoel adm) Bremer	0002	5	4	20,00%	€ 330,00	€ 264,00	€ 66,00	€ 198,00
2019	Samsung A8 (1x) Cool Blue	0004	3	3	33,33%	€ 280,98	€ 280,98	€ 93,66	€ 187,32
2019	Adviesbank software	0007	5	5	20,00%	€ 3.720,00	€ 3.720,00	€ 744,00	€ 2.976,00
2019	Inventaris pand, divers	0002	5	5	20,00%	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 16.000,00	€ 64.000,00
2019	Dressoir (2x)	0002	5	5	20,00%	€ 546,64	€ 546,64	€ 109,33	€ 437,31
2020	Asus VivoBook laptop	0003	5	5	20,00%	€ 915,70	€ 0,00	€ 0,00	€ 915,70
						€ 102.890,16	€ 95.897,88	€ 19.231,00	€ 77.582,58

BIJLAGE 1.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR EN BUREAU

DAGELIJKS BESTUUR.

Leden:	H. de Haan, voorzitter
	N. Haarsma, vice-voorzitter
	J. van Veen, penningmeester
	J. Spoelstra
	H. Zonderland
	L. Oudenaarde
	K. Kat
	M.A. Visser, directeur/ secretaris

ALGEMEEN BESTUUR.

Ingevolge artikel 8 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn door de deelnemende gemeentebesturen de volgende leden en plaatsvervangende leden bestuurders aangewezen als lid van het Algemeen Bestuur

<u>Gemeente</u>	<u>Lid</u>	<u>Plaatsvervangend lid</u>
Achtkarspelen	J. Spoelstra	Vacature
Ameland	Th. Faber	Vacature
Dantumadiel	G. Wiersma	Vacature
De Fryske Marren	R. de Jong	Vacature
Harlingen	H. Kuiken (tot 27-11-'20)	Vacature
Harlingen	E. de Groot (vanaf 27-11-'20)	Vacature
Heerenveen	J. van Veen	Vacature
Leeuwarden	H. de Haan	Vacature
Noardeast-Fryslân	E. Hanemaaijer (vanaf 27-11-'20)	T. Berends
Noardeast-Fryslân	E. van Esch (tot 27-11-'20)	T. Berends
Ooststellingwerf	F. Hijlkema	J. Jongsma
Opsterland	A. Postma	E. van Selm
Schiermonnikoog	E.E. Gerbrands	Vacature
Smallingerland	M. Sijperda (tot 27-11-'20)	Vacature
Smallingerland	M. le Roy (vanaf 27-11-'20)	Vacature
Súdwest-Fryslân	E. Faber	Vacature
Terschelling	S. Haringa	J. Hoekstra-Sikkema
Vlieland	P.D. Visser	E. de Ruijter
Waadhoeke	N. Haarsma	N. Haarsma
Weststellingwerf	H. Zonderland	J. Jongebloed

BUREAU.

1. G. Boschloo, adviseur ruimtelijke kwaliteit
2. A. R. J. Bremer, adviseur ruimtelijke kwaliteit
3. M. Eskens, adviseur ruimtelijke kwaliteit
4. M. Helder, administratie
5. W. Kingma, adviseur ruimtelijke kwaliteit
6. G.J. Timmer, monumentenadviseur
7. A. van Sloten, administratie
8. S. Stienstra, adviseur ruimtelijke kwaliteit
9. M.A. Visser, directeur
10. Joh. de Vries, adviseur ruimtelijke kwaliteit
11. F.F. van der Werff, hoofd administratie
12. J. van Zellingen, adviseur ruimtelijke kwaliteit

BIJLAGE 2

SAMENSTELLING COMMISSIES

ADVISERENDE LEDEN: ARCHITECTEN.

1. J. Nauta	Rotterdam	
2. T. Smits	Leeuwarden	
3. E. Wijffels	Langezwaag	
4. B. Zantman	Leeuwarden	
5. J. Bosma	Leeuwarden	(reserve)
6. K. Couwenbergh	Engwierum	(reserve)
7. S. van der Wal	Burum	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: STEDENBOUWKUNDIGEN.

1. H. Goudswaard	Leeuwarden	
2. E. Marcusse	Almere	
3. T. Hoek	Haren	(reserve)
4. J. Kalfsbeek	Wijncaldum	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: LANDSCHAPSKUNDE.

1. B. Daan	Leeuwarden	
2. C. Snoep	Oudehorne	
3. A. Garrelts	Haren	(reserve)
4. J. Plantenga	Leeuwarden	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: BURGERS C.S.

1. T. Huisink	Leeuwarden	
2. S. Kromkamp	Leek	
3. J. Hobma	Oosthem	specialist (woon)scheppen
4. H. Talsma	Burdaard	(reserve)
5. M. Schroor	Leeuwarden	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: MONUMENTENARCHITECTEN.

1. M. Berenschot	Bolsward	
2. J.G. Brouwer	Beetsterzwaag	
3. W. Bouma	Balk	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: ARCHITECTUURHISTORICI.

1. C. Versloot	Leeuwarden	
2. D. Wendt	Goutum	
3. R. de Vries	Blesdijke	(reserve)
4. C. The	Haren	(reserve)

Overzichten productiecijfers per gemeente

Productiecijfers 2020: opbrengst per gemeente/derden

gemeente	opbrengst adviesaanvragen	opbrengst Nije Pleats	opbrengst divers	totaal opbrengst
1 Achtkarspelen	€ 47.199	€ 0	€ 0	€ 47.199
2 Ameland	€ 39.762	€ 0	€ 0	€ 39.762
3 Dantumadiel	€ 10.768	€ 0	€ 0	€ 10.768
4 De Fryske Marren	€ 55.416	€ 0	€ 1.248	€ 56.664
5 Harlingen	€ 27.151	€ 0	€ 0	€ 27.151
6 Heerenveen	€ 39.908	€ 0	€ 0	€ 39.908
7 Leeuwarden	€ 194.714	€ 0	€ 4.212	€ 198.926
8 Noardeast-Fryslân	€ 123.432	€ 0	€ 774	€ 124.206
9 Ooststellingwerf	€ 41.445	€ 0	€ 0	€ 41.445
10 Opsterland	€ 67.040	€ 0	€ 416	€ 67.456
11 Schiermonnikoog	€ 6.114	€ 0	€ 0	€ 6.114
12 Smallerland	€ 62.999	€ 3.600	€ 0	€ 66.599
13 Súdwest-Fryslân	€ 145.880	€ 2.400	€ 7.176	€ 155.456
16 Terschelling	€ 20.394	€ 0	€ 0	€ 20.394
17 Vlieland	€ 10.057	€ 0	€ 0	€ 10.057
18 Waadhoeke	€ 82.928	€ 0	€ 0	€ 82.928
19 Weststellingwerf	€ 63.355	€ 0	€ 208	€ 63.563
	€ 1.038.562	€ 6.000	€ 14.034	€ 1.058.596
MinEZ				€ 312
second opinions				€ 5.862
Abe Bonnema Prijs				€ 11.182
				€ 1.075.952

Productiecijfers 2020: naar aard (eerste) adviezen in %

gemeente	voldoet	voldoet mits	voldoet niet	aanhouden	vooroverleg
1 Achtkarspelen	17,3	18,7	18,7	8,6	36,7
2 Ameland	19,8	15,9	12,7	5,6	46,0
3 Dantumadiel	16,3	20,9	9,3	7,0	46,5
4 De Fryske Marren	21,1	18,9	16,7	6,6	36,7
5 Harlingen	30,6	21,2	25,9	6,4	15,9
6 Heerenveen	29,6	17,0	17,0	6,3	30,1
7 Leeuwarden	33,5	17,9	19,1	7,7	21,8
8 Noardeast-Fryslân	16,4	16,1	14,4	3,8	49,3
9 Ooststellingwerf	16,9	17,6	11,7	0,6	53,2
10 Opsterland	19,1	6,4	6,9	1,6	66,0
11 Schiermonnikoog	35,7	25,0	3,6	0,0	35,7
12 Smallingerland	16,6	13,4	12,9	6,4	50,7
13 Súdwest-Fryslân	25,8	21,9	20,9	7,5	23,9
14 Terschelling	10,8	21,6	18,9	5,4	43,3
15 Vlieland	30,6	11,1	16,7	2,7	38,9
16 Waadhoeke	25,3	20,1	14,5	4,4	35,7
17 Weststellingwerf	14,3	18,0	16,9	4,2	46,6
totaal hûs en hiem	23,5	17,8	16,8	5,7	36,2

Productiecijfers 2020: naar categorieën bouwsommen in %

gemeente	≤5.000	5.001- 25.000	25.001- 100.000	100.001- 250.000	≥250.001
	%	%	%	%	%
1 Achtkarspelen	16,0	26,4	18,9	26,4	12,3
2 Ameland	21,1	21,1	24,5	14,4	18,9
3 Dantumadiel	17,6	17,6	35,3	26,5	3,0
4 de Fryske Marren	15,6	19,7	32,8	16,4	15,5
5 Harlingen	38,5	37,5	14,4	3,8	5,8
6 Heerenveen	30,6	27,3	24,0	10,7	7,4
7 Leeuwarden	27,2	28,1	16,2	11,6	16,9
8 Noardeast-Fryslân	21,2	24,0	18,8	19,6	16,4
9 Ooststellingwerf	18,2	28,2	33,6	11,8	8,2
10 Opsterland	15,6	23,4	23,4	26,2	11,4
11 Schiermonnikoog	34,8	30,4	17,4	17,4	0,0
12 Smallingerland	22,0	25,8	23,3	18,2	10,7
13 Súdwest-Fryslân	19,9	24,3	27,2	13,7	14,9
14 Terschelling	26,0	26,0	28,0	12,0	8,0
15 Vlieland	51,9	25,9	7,4	0,0	14,8
16 Waadhoeke	18,4	22,1	25,1	19,0	15,4
17 Weststellingwerf	13,5	16,3	29,1	23,4	17,7
totaal hûs en hiem	22,2	25,1	23,1	15,9	13,7

Bouwen voor krimp?

Bij beleidsmakers kan deze opmerking tot gepieker leiden. Immers, het tekort aan (betaalbare) woningen voor onder meer de arbeidsmarkt betredende jongeren roept daadkracht op: er moet gebouwd worden! De (te verwachten) demografische ontwikkeling echter roept prudentie op: niet bouwen voor straks niet-bestaande kopers! De ontwikkelingen worden zeker niet in het minst beïnvloed door bemoeienis van het Rijk (aanwijzing krimp- en anticipeergebieden).

Creativiteit is derhalve vereist: buiten de kaders denken! Bouwen van woningen kan sowieso niet los worden gezien van (ontwikkeling van) voorzieningen: infrastructuur, winkels, scholen, e.d. Het nadenken over wel of niet bouwen moet dus gaan over het totaalplaatje. En de ruimtelijke kwaliteit daarvan.

Wellicht blijkt krimp dan een ontwikkeling te zijn die omgebogen kan worden.

Tabel 1. Samenvattende weergave van de overgangsfase

Direct na inwerkingtreding	Eerste jaren na inwerkingtreding	5 jaar na inwerkingtreding	10 jaar na inwerkingtreding
- Gemeenten hebben omgevingsplan van rechtswege. - Digitaal stelsel in de lucht voor nieuw stelsel met behoud van huidige mogelijkheden. - Alle nieuwe besluiten volgens nieuw recht. - Veel provincies hebben in beginsel een omgevingsverordening, mogelijk komt er deels overgangsrecht. - Nieuwe uitvoeringsregulering Rijk in werking. - Rijk heeft nationale omgevingsvisie.	- Decentrale overheden zijn bezig met beleidsvorming en nieuwe regelgeving. - Afronding besluitvorming en beroepsprocedures volgens oud recht.	- Ook de gemeenten hebben omgevingsvisies. - Digitaal stelsel verder uitgebouwd met nieuwe mogelijkheden. - Oud recht en oude rechtsfiguren spelen bijna geen rol meer. - Alleen gemeenten werken nog door aan ombouwen omgevingsplannen.	- Stelsel volledig in werking. - De overgangsfase is afgerond en het overgangrecht speelt geen rol meer.

Tijdschema invoering Omgevingswet. Bron: Invoeringswet Omgevingswet, consultatieversie (memorie van toelichting)

Jaarverslag 2021

hûs en hiem

Jaarverslag 2021

Inhoud

Pagina

Jaarverslag

Programma

- Doelstelling en taken 5
- Inleiding 6

Paragrafen

- Onderhoud kapitaalgoederen 14
- Bedrijfsvoering 14
- Weerstandsvermogen 14
- Verbonden partijen 17

Jaarrekening

- Financieel jaarverslag 18
- Balans per 31 december 2021 18
- Overzicht baten en lasten 2021 19
- Toelichting op de balans per 31 december 2021 21
- Toelichting op overzicht baten en lasten 2021 23
- Controleverklaring 28

- Bijlage 1: Samenstelling bestuur/bureau 32
- Bijlage 2: Samenstelling commissies 34
- Bijlage 3: Overzichten productiecijfers 2021 35

Doelstelling en Taken

Doelstelling:

De Gemeenschappelijke Regeling 'hûs en hiem', welstandsadvisering en monumentenzorg, is opgericht 1 januari 1985 en voortgekomen uit:

1925: Provinciale Friesche Adviescommissie ter wering van de inbreuk op de schoonheid van stad en land.

1947: Provinciale Friese Schoonheidscommissie.

1980: Friese Schoonheidscommissie 'HUS en HIEM'.

De regeling heeft ten doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van de bouwkunstige, stedenbouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Friesland.

Taken:

Het lichaam geeft met behulp van een hem ten dienste staand bureau uitvoering aan de bovengenoemde doelstelling en oefent daarbij de volgende taken uit:

- a. het voorzien van de gemeenten in de welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet;
- b. het geven van adviezen over algemene welstandsvraagstukken aan gemeenten, andere openbare lichamen en aan particulieren, de laatsten voor zover het een tweede onafhankelijke beoordeling betreft van bouwplannen gelegen buiten de aan de Gemeenschappelijke Regeling deelnemende gemeenten;
- c. het voorzien van de gemeenten in de advisering over de toepassing van de Monumentenwet* en de Monumentenverordening in het bijzonder in de advisering als bedoeld in artikel 11 van die wet;
- d. het op verzoek van gemeenten, voorzien in de advisering over de toepassing van de Monumentenwet* en de Monumentenverordening, in het bijzonder ten aanzien van beschermde gemeentelijke monumenten en/ of in de advisering ten aanzien van (beeldbepalende) panden binnen ingeschreven beschermde stads- en dorpsgezichten en/of in de advisering van objecten met door de gemeente toegekende cultuurhistorische waarde.

Hoewel in het werkveld de benamingen 'welstandscommissie' en 'monumentencommissie' nog wel eens worden gebruikt, functioneert hûs en hiem al enkele jaren als integrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. De integratie van disciplines als welstand, monumentenzorg, stedenbouw en landschap in één commissie kent, zo is al vaak gebleken, veel voordelen. Advisering gaat over het algemeen vlotter, is consistentere en is voordeliger voor de aanvrager.

** Op 1 juli 2016 is de nieuwe Erfgoedwet in werking getreden. Hoewel daarmee de jure beoogd is de Monumentenwet uit 1988 te vervangen, is in afwachting van het in werking treden van de Omgevingswet, de facto overgangsrecht van toepassing. In die zin dat artikel 9.1 van de Erfgoedwet voorziet in het onverminderd van toepassing zijn van relevante artikelen uit de Monumentenwet 1988.*

Inleiding

In verband met de coronapandemie was 2021 een moeilijk jaar voor iedereen. Zittingen van de lokale adviescommissies in de gemeentehuizen konden in verband met de beperkende maatregelen gedurende het grootste deel van het jaar niet plaatsvinden. Toch is zo goed als mogelijk de advisering gecontinueerd, al moest wederom worden overgeschakeld op videosoftware voor de dialoog met aanvragers en gemeentelijk vertegenwoordigers. Door bij de zittingen van de Centrale Adviescommissie ook vertegenwoordigers van de pers de gelegenheid te bieden om de beraadslagingen te volgen kon het principe van openbaarheid in zekere zin overeind gehouden worden. Met enige regelmaat publiceerden de kranten over initiatieven die bij de zitting van de adviescommissie aan de orde zijn gekomen. Spraakmakende aanvragen in 2021 waren o.a. het nieuwe Cambuur-stadion in Leeuwarden en de torenspits op het kerkje van Vinkega. Bijzondere projecten op het gebied van industrieel erfgoed zijn de transformatie van watertorens in Lippenhuizen en Sint Jacobiparochie. In de categorie woonzorgcentra rolde een aantal uitbreidingen van monumentale gebouwen van de tekentafels: het Karmelklooster in Drachten, Wilhelminaoord in Sint Nicolaasga en Anna Schotanus in Heerenveen.

Ook had dit jaar een flink aantal aanvragen betrekking op de aanwijzing tot gemeentelijk monument. Bij uitzondering wordt een positief advies van de commissie weleens niet overgenomen door het college. Dat overkwam Nij Ylostins, ooit een experimenteel wederopbouwproject in IJlst. Het gebouw kreeg de status van gemeentelijk monument uiteindelijk niet, de zogenaamde knechtenwoningen in Woudsend bijvoorbeeld wel. In 2021 was ook sprake van een toenemend aantal Nije Pleats sessies.

nije hoarizon

Hein de Haan, bestuursvoorzitter van hûs en hiem en wethouder van de gemeente Leeuwarden heeft op 25 november een kunstwerk onthuld getiteld 'nije hoarizon'. Het 95-jarig bestaan van het adviesorgaan kon in 2020 niet gevierd worden. In plaats daarvan is de opdracht gegeven om een kunstwerk te maken aan fotoregisseur Maartje Roos. Zij stelde een fotomontage samen met historische en recente bouwwerken en objecten in Friesland. De onthulling vormde ook de afsluiting van de excursie van de leden van de Centrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit in het schitterend verbouwde monument De Utrecht aan de Tweebaksmarkt in Leeuwarden.

Fotoregisseur Maartje Roos creëert schilderachtige beelden waar de mens en de wereld maakbaar lijken. Met behulp van haar creatieve geest, inlevingsvermogen, fotografische kennis en het digitale palet zet Maartje de werkelijkheid naar haar hand. Aan Maartje Roos is de Talentprijs 2021 van het Prins Bernhard Cultuurfonds Fryslân toegekend. Op verzoek van hûs en hiem stelde zij de collage

samen van historische en recente bouwwerken en objecten, die Friesland voorzien van het perspectief op een nieuwe horizon.

Kleine windmolens

Met de toenemende zorg om het klimaat groeit de ambitie om energie op een duurzame manier op te wekken. Europese en landelijke regelgeving worden aangepast om alternatieve energieopwekking te stimuleren. Ook in de Omgevingswet wordt duurzame ontwikkeling benadrukt als belangrijke factor voor een goede omgevingskwaliteit. Toch levert duurzame ontwikkeling soms ook een spanning op met die omgevingskwaliteit. Daar waar elementen worden toegevoegd aan het landschap om energie duurzaam op te wekken, gaan deze het omgevingsbeeld beïnvloeden. Ook de provincie Fryslân heeft hiermee te maken. Voor zonnepanelen is in de meeste Friese gemeenten inmiddels beleid opgesteld om een goede inpassing te waarborgen. Momenteel lijkt daarnaast ook de vraag toe te nemen naar kleine windmolens voor energieopwekking door agrariërs en mkb-bedrijven.

Wethouder Jan Dijkstra zet de eerste boerenwindmolen van Fryslân in werking op het bedrijf van (vanaf links) Sietse de Boer en Wietske en Germ de Boer. Foto: MARCHJE ANDRINGA

Een beperkt aantal gemeenten heeft voor de vergunningverlening uitgangspunten opgenomen in hun beleid, maar veelal moet nog worden teruggegrepen op de algemene beleidsintenties. Er is een notitie gemaakt met het resultaat van een eerste verkenning naar de mogelijkheden om energieopwekking door kleine windmolens zorgvuldig in te passen in het landschap. Onze zusterorganisatie Libau heeft in de provincie Groningen inmiddels ruimschoots ervaring opgedaan met de inpassing van kleinschalige molens in het landschap. De notitie bevat een pleidooi om ook voor de kleine windmolens een helder, eenduidig beleid en procedure aanpak vast te stellen.

Symposium

In de 125-jarige Statenzaal van het Provinsjehûs in Leeuwarden vond op 23 september het minisymposium “Bouwhistorie en herbestemming; keuzes in behoud – en de praktijk” plaats. Aan de bijeenkomst werd deelgenomen door architecten, bouwhistorici, medewerkers van gemeenten en van organisaties die zich bezighouden met de herbestemming van erfgoed. Sprekers waren o.a. Dolf van Weezel Errens, Ronald Stenvert en Karianne Vandenbroucke (“Mag dit weg?”). Presentaties werden gegeven over twee succesvolle monumentenprojecten: de woningen aan de Grote Kerkstraat te Leeuwarden en het voormalig gemeentehuis van Wymbritseradiel te Sneek. Aan deze projecten ging bouwhistorisch onderzoek vooraf aan het ontwerp. Nut en noodzaak

daarvan bleek duidelijk. Met deze voorbeelden werd ook getoond hoe inspirerend bouwhistorie kan zijn. Het symposium was een coproductie van Steunpunt Monumentenzorg Fryslân, Provincie Fryslân en hûs en hiem.

Abe Bonnema Lezing door Rijksbouwmeester

Architecten Mike Korth, Gus Tielens en Marcel Lok hebben de Abe Bonnema Architectuurprijs 2021 gewonnen voor hun project Spaarndammerhart in Amsterdam. Zij ontvingen een bedrag van 50.000 euro.

Voorafgaand aan de prijsuitreiking in het Rijksmuseum hield Rijksbouwmeester Francesco Veenstra de jaarlijkse Abe Bonnema Lezing 2021. Francesco Veenstra, die in Leeuwarden is geboren, begon zijn redevoering in het Frysk, waarbij hij zich tot de weduwe van Abe Bonnema richtte. In de lezing getiteld 'de tijd zal het leren' verwijst Veenstra naar een uitspraak van Bonnema: "De mens is niet volmaakt, dus de mens kan ook niet een volmaakt gebouw maken." Honderd dagen na zijn officiële aantreden als Rijksbouwmeester hield Francesco een inspirerende lezing over kwaliteit van architectuur. Opgegroeid in Leeuwarden, waar het "bijna onmogelijk was om in een woning te wonen die níet door Abe Bonnema was ontworpen", laat hij zien dat kwaliteit vrijwel altijd te danken is aan het nog altijd geldende principe van de Romein Vitruvius: *utilitas* (bruikbaarheid) – *firmitas* (stabiliteit) – *venustas* (schoonheid). Veenstra pleit ervoor om zowel honderd jaar vooruit te kijken als terug te kijken. "Zodat we weten wat we nú moeten doen en wat we nu juist níet moeten doen. Het is zinvol om parallellen door de tijd heen op te sporen, om aan die miljoen woningen voor 2030 te kunnen voldoen in een land waar ruimte schaars is. De huidige werkelijkheid is complex en chaotisch, we hebben ontwerpers en ingenieurs nodig die uitgaan van onzekerheid, van permanent bijstellen. Die kunnen bouwen voor een samenleving die minder gericht is op groei, kwantiteit en materiële welvaart, maar meer gericht is op volhoudbaarheid en duurzaamheid, op meer kwaliteit en een beter welzijn voor iedereen." De 'Friese' Rijksbouwmeester betoogt dat door bewuste keuzes te maken de actuele woningbouwopgave kan worden gerealiseerd met hoge architectonische kwaliteit. Volgens de jury van de Abe Bonnema Prijs is het winnende woningbouwproject in de Amsterdamse Spaarndammerbuurt daar een uitmuntend voorbeeld van. Een expositie in het Fries Museum toonde alle inzendingen voor de Abe Bonnema Prijs 2021. Het secretariaat van de Abe Bonnema Prijs is ondergebracht bij hûs en hiem.

Expositie in Fries Museum

Hûs en hiem-prijs

Op 10 juni 2021 is door bestuursvoorzitter Hein de Haan de hûs en hiem-prijs 2020 uitgereikt aan Niek Verdonk. De prijsuitreiking zou aanvankelijk in september 2020 plaatsvinden ter gelegenheid van het 95-jarig jubileum van de Friese adviesorganisatie, maar is toen in verband met corona uitgesteld. Niek Verdonk, die sinds 2005 als stedenbouwkundig supervisor voor de gemeente Leeuwarden heeft gewerkt, ontving de onderscheiding tijdens een bijeenkomst ter gelegenheid van zijn afscheid in het Stadhuis van Leeuwarden. De hûs en hiem-prijs is bestemd voor een persoon, die zich op bijzondere wijze heeft ingezet voor het behoud en de verbetering van de ruimtelijke schoonheid in Fryslân. Het gaat daarbij niet om een éénmalig project, maar om het 'oeuvre' van een persoon gedurende een langere periode. De winnaar van de hûs en hiem-prijs ontvangt een speciaal ontworpen houten beeldje en een zilveren speld.

Niek Verdonk

Niek Verdonk vervulde van 2005 tot 2020 de rol van stedenbouwkundig supervisor in Leeuwarden. Daar was hij verantwoordelijk voor het architectuurbeleid in het algemeen en voor de productie van nieuwe architectuur in het bijzonder. Verdonk was een van de grondleggers van de manifestatie Kloppend Hart Leeuwarden, waarbij de gemeente ontwikkelaars, architecten en pandeigenaren uitnodigde om plannen te initiëren die konden leiden tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad. Hij is altijd bezig geweest met het versterken van de positie van het ontwerpen. Vanuit zijn directe betrokkenheid bij majeure projecten en als voorzitter van verschillende Q-teams (Leeuwarden Zuidwest, De Zuidlanden en Middelsee) schoof Verdonk ook regelmatig aan bij de centrale adviescommissie ruimtelijke kwaliteit van hûs en hiem. Op charmante wijze nam hij de commissieleden mee in de stedenbouwkundige overwegingen, die in het prilste beginstadium van belangwekkende initiatieven zijn gemaakt. De commissie ervaart zijn inbreng als zeer stimulerend. Uit de toekenning van de hûs en hiem-prijs 2020 aan Niek Verdonk spreekt grote waardering voor Verdonks jarenlange bijdrage aan de ruimtelijke schoonheid van de stad.

”Zijn vakkennis, zijn toewijding, zijn overtuigingskracht, zijn strategische en serieuze manier van werken inspirerend en dit strekt tot voorbeeld voor anderen” aldus bestuursvoorzitter Hein de Haan.

Organisatie

Bestuur

Het AB bestond in 2021 uit 17 (stemgerechtigde) wethouders uit de deelnemende gemeenten. Het DB bestond uit vijf (stemgerechtigde) leden van het AB. Van de twee (niet-stemgerechtigde) leden die door de afdeling Fryslân van de Bond van Nederlandse Architecten zijn voorgedragen, liep in 2020 de maximale zittingstermijn (acht jaar) af. Zij zijn in 2021 nog niet vervangen. In de vergadering van het AB van juni 2021 is wel besloten om opnieuw adviserende leden te werven. Het DB zal daartoe in 2022 stappen ondernemen. Secretaris van zowel het AB als DB is directeur Marc A. Visser van hûs en hiem.

Personeel

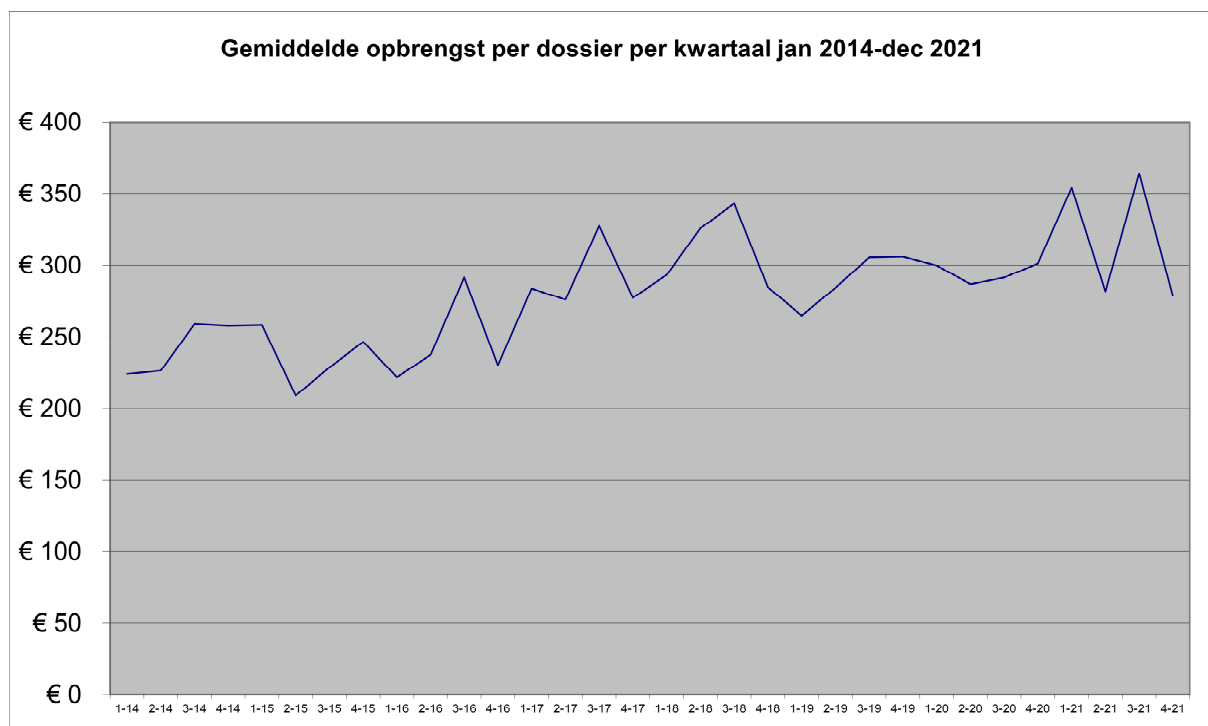
In 2021 hebben zich geen mutaties voorgedaan in het personeelsbestand. Vanwege hoge werkdruk is aan een aantal medewerkers een tijdelijke uitbreidingen van uren verleend. Hierdoor is in 2021 met 12 medewerkers gemiddeld 9,79 FTE bezet. Het ziekteverzuim bij hûs en hiem is in 2021 uitgekomen op ongeveer 2%. Helaas is een exact percentage niet te berekenen. Dit wordt veroorzaakt door quarantaine (isolatie) in het kader van coronamaatregelen. Daardoor kan iemand ziek zijn en toch thuis werken. Of niet ziek zijn maar toch thuis moeten blijven.

Productiecijfers 2021

In 2021 zijn in totaal 3.901 (eerste) adviesaanvragen behandeld. In 2020 zijn dat er 3.540 geweest. Daarmee is het aantal (eerste) adviesaanvragen ten opzichte van 2020 met 10,2% toegenomen. Omdat in veel gevallen na de (eerste) adviesaanvraag nog een vervolgaanvraag komt is het totale aantal planbehandelingen een veelvoud van het aantal (eerste) adviesaanvragen. Het aantal planbehandelingen is fors toegenomen: 7.570 in 2021 ten opzichte van 6.763 in 2020, hetgeen een toename van 11,9% betekent. Er zijn ook in 2021 weer meer behandelingen per aanvraag nodig geweest: gemiddeld 1,94. In 2020 was dat nog 1,91.

Het effect van de virusziekte covid-19 ('corona') leidde ook in 2021 niet tot noemenswaardige effecten op het aantal adviesaanvragen. Wél van invloed waren de nieuwe overheidsregels per 1 januari 2021 inzake de energieprestatie van nieuwe gebouwen (BENG). Vooral in het eerste halfjaar van 2021 werd hûs en hiem bijna overspoeld met adviesaanvragen. Niet alleen was er een toename van meer dan 10%, de aanvragen betroffen ook naar verhouding veel nieuwe woningen/kantoren/bedrijfsgebouwen met een hoge bouwsom.

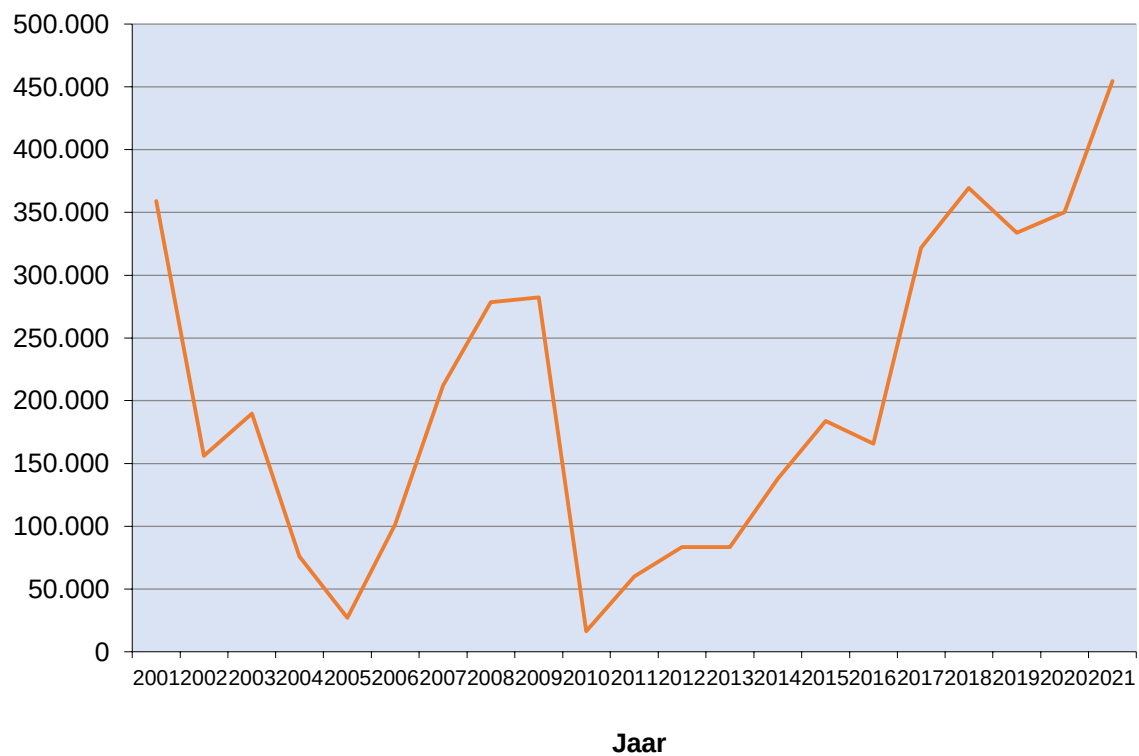
In 2021 was van de eerste aanvragen 36,4% vooroverleg. Van het totale aantal behandelingen in 2021 was 29,7% vooroverleg. Het voeren van vooroverleg alvorens over te gaan tot het aanvragen van een omgevingsvergunning blijft een veel gehanteerd instrument bij de aangesloten gemeenten.

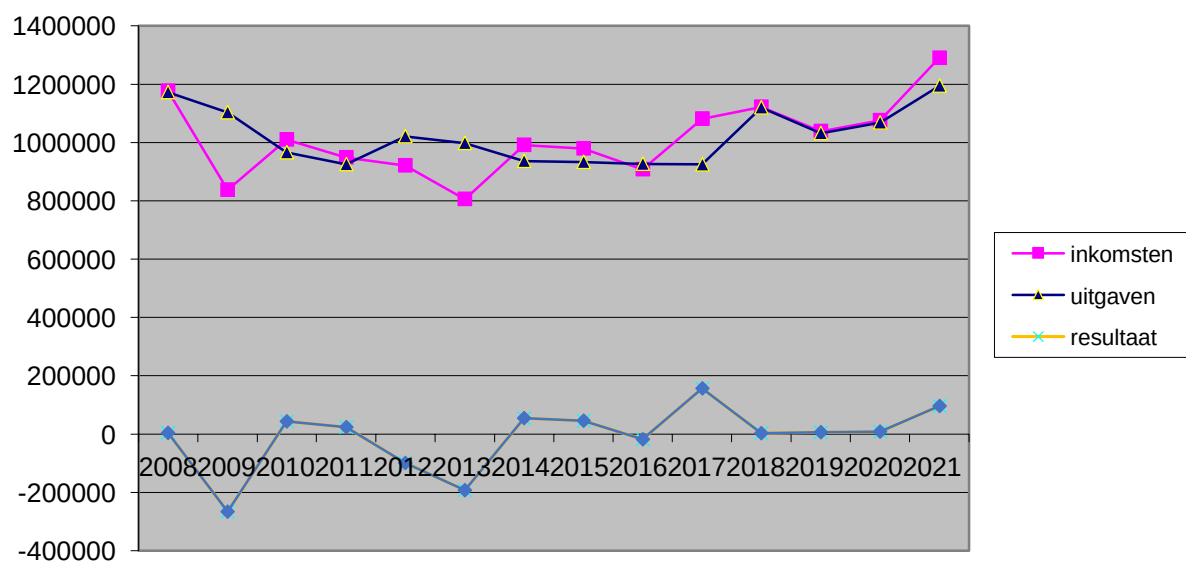
In 2021 is de gemiddelde opbrengst per aanvraag (dossier) uitgekomen op € 323,18. In 2020 was dit nog € 293,47. De toename bedraagt 10,1%.

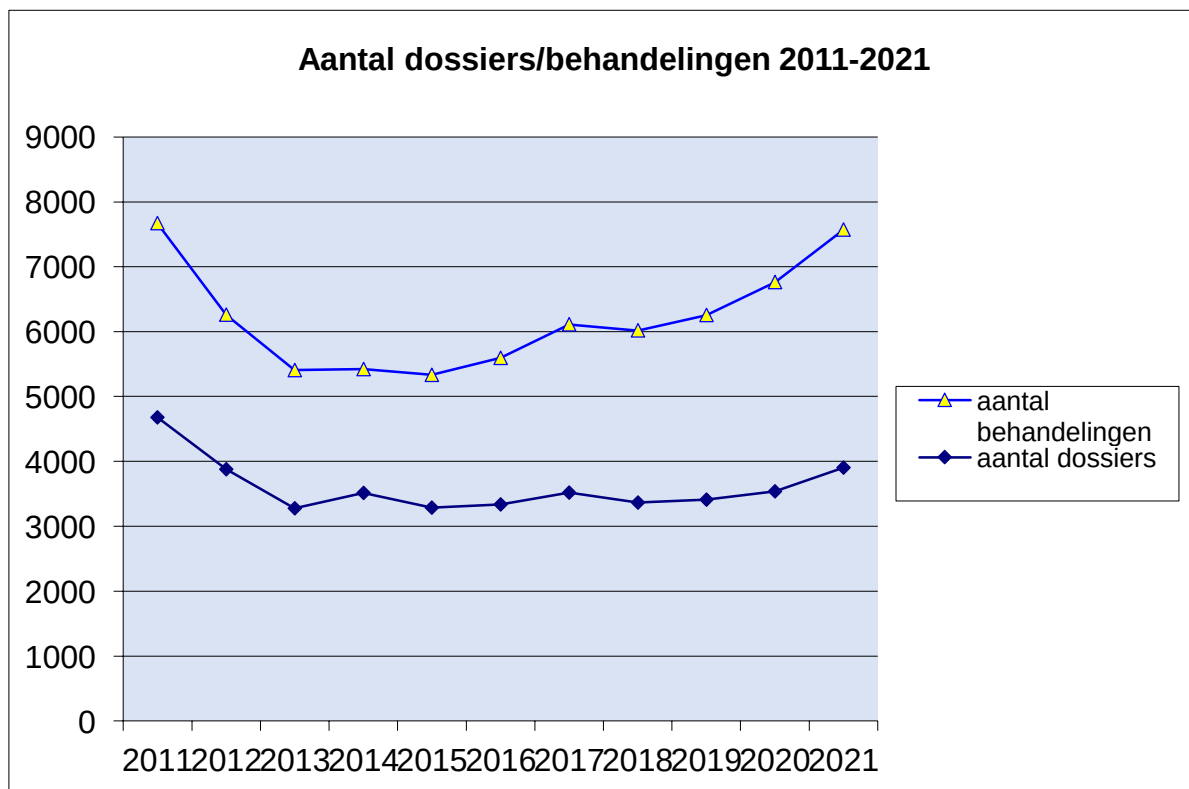
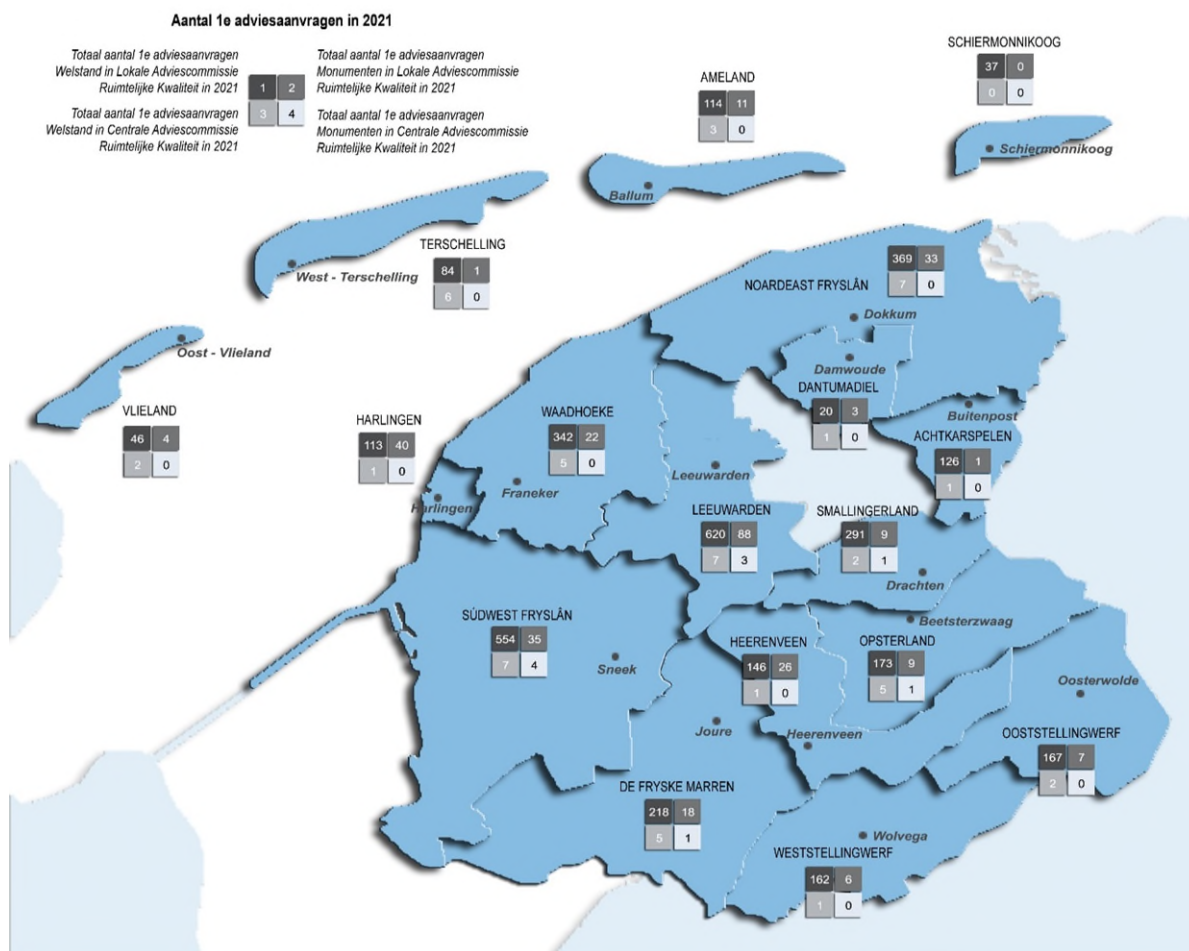
Opbrengsten reguliere advisering per gemeente						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Achtkarspelen	€ 35.782	€ 35.139	€ 45.018	€ 45.957	€ 47.199	€ 49.578
Ameland	€ 25.500	€ 29.033	€ 31.940	€ 28.057	€ 39.762	€ 44.828
Dantumadiel	€ 16.917	€ 9.412	€ 7.197	€ 8.000	€ 10.768	€ 10.126
De Fryske Marren	€ 43.441	€ 50.388	€ 53.350	€ 48.596	€ 55.416	€ 78.975
Harlingen	€ 25.480	€ 30.630	€ 34.638	€ 47.573	€ 27.151	€ 36.304
Heerenveen	€ 27.983	€ 39.387	€ 41.304	€ 31.822	€ 39.908	€ 39.596
Leeuwarden	€ 171.729	€ 197.920	€ 203.262	€ 195.962	€ 194.714	€ 218.416
Noardeast-Fryslân				€ 99.731	€ 123.432	€ 126.244
Ooststellingwerf	€ 34.822	€ 33.776	€ 37.891	€ 42.172	€ 41.445	€ 54.898
Opsterland	€ 49.457	€ 64.302	€ 54.340	€ 56.539	€ 67.040	€ 65.236
Schiermonnikoog	€ 8.691	€ 7.520	€ 8.602	€ 7.965	€ 6.114	€ 8.642
Smallerland	€ 58.302	€ 61.469	€ 71.145	€ 78.279	€ 62.999	€ 105.975
Súdwest-Fryslân	€ 112.738	€ 161.928	€ 170.370	€ 158.204	€ 145.880	€ 196.698
Terschelling	€ 19.137	€ 19.628	€ 18.676	€ 16.605	€ 20.394	€ 30.139
Vlieland	€ 6.769	€ 8.340	€ 7.462	€ 8.396	€ 10.057	€ 15.257
Wadhoeke			€ 92.706	€ 78.102	€ 82.928	€ 107.607
Weststellingwerf	€ 28.836	€ 40.731	€ 63.264	€ 43.093	€ 63.355	€ 68.149

Ontwikkeling eigen vermogen hûs en hiem 2001-2021

inkomsten-uitgaven-resultaat 2008-2021

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Om te voldoen aan de wettelijke verplichting om het kantoor van hûs en hiem al per 1 januari 2023 van het energielabel C te voorzien zijn op korte termijn forse investeringen nodig. Eind 2021 is een team van externe en interne adviseurs gestart met een inventarisatie van de mogelijkheden tot verduurzaming van het pand op de Johan Willem Frisostraat 1 te Leeuwarden. Een pakket van maatregelen is noodzakelijk om de sprong van label G naar label C te kunnen maken.

FINANCIERING

Inzake de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille (art. 13 BBV), kan worden opgemerkt dat het 'Treasurystatuut Hûs en Hiem' dd 24-11-2006 van toepassing is. Hûs en hiem is tevens onderworpen aan de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en de regeling (verplicht) Schatkistbankieren.

BEDRIJFSVOERING

Hûs en hiem voert welstands- en monumentenadvisering uit voor de deelnemende gemeenten. Ook biedt hûs en hiem diensten aan de deelnemende gemeenten aan voor Nije Pleats, neemt deel aan kwaliteitsteams en biedt ondersteuning op het gebied van (gemeentelijke) monumentenzorg en de actualisering van welstandsnota's. Daarnaast verricht hûs en hiem incidenteel opdrachten voor derden in het kader van *second opinions* en als secretariaat van architectuurprijsvragen.

De dienstverlening wordt afgestemd op de adviesbehoefte van de deelnemende gemeenten. De tarifiering voor de dienstverlening is gebaseerd op een kostendekkende exploitatie, immers, hûs en hiem is een *non-profit* organisatie. Gewoonlijk worden de tarieven (op basis van CBS-inflatie-indexen) eens per drie jaar herzien. De jongste herziening is sinds 1-1-2020 van kracht.

Om verantwoording af te leggen aan de deelnemende gemeenten inzake het functioneren van de lokale commissies worden (lokale) jaarverslagen gemaakt. Tevens vinden jaarlijkse evaluatiegesprekken plaats met de verantwoordelijke gemeentelijke portefeuillehouders.

Het aantal fte's per 31 december 2021 bedraagt 9,79.

Voor de bezetting van de centrale adviescommissie beschikt hûs en hiem over een poule van circa 25 externe deskundigen.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Hierbij gaat het om het vermogen om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat beleid moet worden aangepast. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. Het vermogen om het beleid door te kunnen zetten is afhankelijk van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit omvat de middelen en mogelijkheden van de organisatie om niet-begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit van hûs en hiem bestaat naast het eigen vermogen uit het begrote positieve resultaat uit de bedrijfsvoering.

Tevens is het bezit van het kantoorpand (Johan Willem Frisostraat 1 in Leeuwarden) als stil vermogen een belangrijk onderdeel van de weerstandscapaciteit. Het pand is onbelast met hypotheek. De WOZ-waarde is per 1-1-2021 vastgesteld op € 403.000. De waarde voor de

opstalverzekering (op basis van herbouwwaarde) is, na een her-taxatie in 2019, gesteld op € 1.070.000.

Het eigen vermogen (exclusief de waarde van het pand), inclusief bestemmingsreserves per 31-12-2021 bedraagt € 350.189.

Van het resultaat over 2021 ad € 104.369 wordt voorgesteld om € 3.000 toe te voegen aan de 'Bestemmingsreserve onderhoud pand', € 5.000 toe te voegen aan de 'Bestemmingsreserve label C' en € 96.369 toe te voegen aan de algemene reserve.

De weerstandscapaciteit is bij hûs en hiem dynamisch, dat wil zeggen dat het eigen vermogen beïnvloedbaar is. Immers, ook de tarifiering voor de dienstverlening kan bij een dreigend tekort in de dekking van de vaste lasten redelijk snel aangepast worden. De bedrijfsvoering is er echter op gericht om een verhoging van de tarieven zoveel mogelijk te voorkomen.

De meerjarenraming (2023 – 2025) is gebaseerd op een stabiel aantal adviesaanvragen.

In 2020 heeft Nederland te maken gekregen met de coronapandemie, die ook in 2021 merkbaar is gebleven. Ondanks sterke negatieve effecten hiervan in grote delen van de economie, is het aantal door hûs en hiem verzorgde adviezen juist flink toegenomen.

Inmiddels is de invoeringsdatum van de Omgevingswet op 1-1-2023 gesteld. De verwachting is dat in elk geval in 2023 de rol van hûs en hiem binnen de in de GR deelnemende gemeenten niet anders zal zijn dan in 2021.

Algemene reserve

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat, gelet op de risico's die zijn verbonden aan de aard van de werkzaamheden, gestreefd moet worden naar een algemene reserve van hûs en hiem van € 900.000. In dit bedrag ligt besloten de waarde van het pand (stille reserve).

Aanwezige stille reserve

De waarde van het pand, Johan Willem Frisostraat 1 te Leeuwarden, is door de gemeente Leeuwarden voor de WOZ vastgesteld per 1-1-2021 op € 403.000. Het pand is onbelast met hypotheek.

Behoud kwaliteit in woningbouwproductie

Met het aantreden van Hugo de Jonge in het nieuwe kabinet als minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening lijkt de overheid oog te willen hebben voor de inmiddels als problematisch ervaren woningmarkt. En de moeizame ontwikkeling daarvan. In een interview met bouwhistoricus Anita Blom, gepubliceerd in de NRC van 31 januari 2022, breekt zij een lans voor behoud van kwaliteit van woningbouw, waar zij in politiek en beleidsvorming te veel alleen maar getalsmatige productie tegenkomt. Als de projectontwikkelaars hun gang gaan ontstaat er ook makkelijk eenheidsworst. De uitbreidingswijken in de jaren zeventig met eenvormige hoog- en laagbouw hebben destijds vaak geleid tot gevoelens van onveiligheid. Het woord flatneurose stamt uit die tijd.

Investeren in gevarieerde bouw (voor jongeren, gezinnen én ouderen) mét voorzieningen kan ervoor zorgen dat er een gezonde gemeenschapszin ontstaat. Wonen is ook leven, tenslotte.

VERBONDEN PARTIJEN

In de Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem hebben in 2021 alle gemeenten in Fryslân met uitzondering van Tytsjerksteradiel deelgenomen.

Conform artikel 34 lid 1 van de GR hûs en hiem draagt elke deelnemende gemeente in de kosten van het lichaam bij naar rato van de dienstverlening op basis van tarieven die door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld en meegedeeld aan de gemeenten.

Conform artikel 34 lid 2 van de GR hûs en hiem kan een nadelig saldo van de vastgestelde rekening, na in achtneming van het door het Algemeen Bestuur vastgestelde reserveringsbeleid, door de gemeenten worden gedragen in verhouding tot het aantal ingezetenen op 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

Conform artikel 34 lid 3 van de GR hûs en hiem kan een batig saldo van de vastgestelde rekening, na in achtneming van het door het Algemeen Bestuur vastgestelde reserveringsbeleid, naar rato van de gemeentelijke bijdragen op basis van de tarieven in het betreffende kalenderjaar, aan de deelnemende gemeenten worden uitbetaald.

JAARREKENING 2021 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING hûs en hiem

Balans	31.12.2021	31.12.2020
Activa		
vaste activa		
materiële vaste activa	61.180	77.583
Investerings met een economisch nut		
vlottende activa		
Vorderingen op openbare lichamen	147.328	149.924
Depot PostNL	290	290
Overige vorderingen	8.556	8.218
	156.174	158.432
Liquide middelen	373.587	195.080
	<u>590.941</u>	<u>431.095</u>
Passiva		
vaste passiva		
eigen vermogen		
Algemene reserve	339.189	330.895
Bestemmingsreserve onderhoud pand	9.000	6.000
Bestemmingsreserve energielabel C	10.000	5.000
Gerealiseerd resultaat	96.369	8.294
	454.558	350.189
vlottende passiva		
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Schulden aan openbare lichamen	1.180	638
Overige schulden	59.861	11.145
Overlopende passiva	75.342	69.123
	136.383	80.906
Totaal	<u>590.941</u>	<u>431.095</u>

Overzicht van baten en lasten

	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
Baten			
Adviesgeld	1.263.915	1.045.000	1.052.908
projecten (NP, ABP)	26.628	25.000	23.044
Buitengewone baten/rente	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
totaal baten	<u>1.290.543</u>	<u>1.070.000</u>	<u>1.075.952</u>
Lasten			
Kapitaallasten	18.627	20.000	19.231
Directe personeelskosten	983.126	890.000	897.758
Indirecte personeelskosten	14.781	20.000	9.537
Externe personeelskosten	48.765	30.000	36.379
Huisvesting	18.429	19.000	15.565
Kantoorkosten	46.644	33.000	36.123
Organisatiekosten	41.610	33.000	32.295
Inkoop projecten (NP, ABP)	13.669	10.000	6.431
Aanloopkosten Omgevingswet	0	0	5.845
Diverse lasten (rente, Vpb)	<u>523</u>	<u>7.000</u>	<u>494</u>
totaal lasten	<u>1.186.174</u>	<u>1.062.000</u>	<u>1.059.658</u>
resultaat voor bestemming	104.369	8.000	16.294
naar bestemmingsreserve onderhoud	-3.000	-3.000	-3.000
naar bestemmingsreserve energielabel C	-5.000	-5.000	-5.000
resultaat na bestemming	<u>96.369</u>	<u>0</u>	<u>8.294</u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarop uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Balans

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	15
Overige materiële vaste activa	5-10

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering gebracht worden. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (en deels van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

TOELICHTING OP DE BALANS

Materiële vaste activa

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	2021	2020
Boekwaarde per 1 januari	€ 77.583	€ 95.898
Investering	- 2.224	- 916
Afschrijvingen	- 18.627	- 19.231
Desinvesteringen	- 0	- 0
Boekwaarde 31 december	€ 61.180	€ 77.583

Flottende activa

Liquide middelen

Het saldo van de rekening-courant bij de BNG Bank op 31 december bedraagt € 123.587.

Het saldo van de schatkistbankierenrekening bedraagt op 31 december € 250.000.

De kredietfaciliteit die hûs en hiem bij de BNG Bank geniet, betreft een bedrag van € 500.000.

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren.

Begroting verslagjaar	€ 1.070.000
Drempelbedrag 0,75% van begrotingsbedrag	€ 8.025
Minimaal drempelbedrag t/m 30-6-2021	€ 250.000
Minimaal drempelbedrag vanaf 1-7-2021*	€ 1.000.000

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	€ 179.013	€ 206.519	€ 201.608	€ 193.580
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 70.987	€ 44.070	€ 798.392	€ 860.420

* De regeling schatkistbankieren is per 1-7-2021 gewijzigd: per die datum is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen. Het effect op de saldi bij de BNG is echter pas zichtbaar in 2022.

Vaste passiva / verloop eigen vermogen

	2021	2020
saldo per 1 januari	€ 330.895	€ 324.353
resultaat voorgaand jaar	- 8.294	- 6.542
saldo per 31 december	€ 339.189	€ 330.895

Gerealiseerd resultaat

	2021	2020
saldo per 1 januari	€ 8.294	€ 6.542
resultaat huidig jaar	- 104.369	- 16.294
resultaat voorgaand jaar	- 8.294	- 6.542
onttrekking bestemmingsreserve	- 0	- 0
naar bestemmingsreserve	- 8.000	- 8.000
saldo per 31 december	€ 96.369	€ 8.294

Bestemmingsreserve

	2021	2020
saldo per 1 januari	€ 11.000	€ 3.000
bestemming resultaat	- 8.000	- 8.000
saldo per 31 december	€ 19.000	€ 11.000

Resultaatverdeling

	2021	2020
resultaat voor bestemming	€ 104.369	€ 16.294
onttrekking bestemmingsreserve	- 0	- 0
naar bestemmingsreserve	- 8.000-	- 8.000-
resultaat na bestemming	€ 96.369	€ 8.294

Onder 'Overige schulden', onder vlottende passiva is opgenomen een bedrag ad € 26.000.

Deze schuld vloeit voort uit een vaststellingsovereenkomst die in december 2021 is opgemaakt voor het vervroegde pensioneren van een medewerker. Overeenkomstig het BBV dient de waarde van een dergelijke overeenkomst als overige schuld op de balans van het jaar van vaststelling te worden opgenomen. Dit bedrag zal overigens uiteindelijk ten laste van 2023 komen en dus ook op de balans over 2022 als schuld moeten worden opgenomen.

Staat van activa rekening hûs en hiem miv 2021 (lineaire afschrijving)

jaar aanschaf	omschrijving	grootboekrek	looptijd	resterende jaren	percentage afschrijving boekwaarde	investering	2021		
							boekwaarde begin boekjaar	afschrijving boekjaar	boekwaarde einde boekjaar
2017	cv ketel Remeha	0001	10	7	10,00%	€ 3.750,00	€ 2.625,00	€ 375,00	€ 2.250,00
2017	HP printer administratie	0003	5	2	20,00%	€ 428,10	€ 171,24	€ 85,62	€ 85,62
2017	Ergonomiespecialist (kruk)	0002	5	2	20,00%	€ 719,00	€ 287,60	€ 143,80	€ 143,80
2017	Huisvesting (markiezen)	0001	10	7	10,00%	€ 8.263,46	€ 5.784,41	€ 826,35	€ 4.958,06
2018	Inventaris (stoel adm) Bremer	0002	5	3	20,00%	€ 330,00	€ 198,00	€ 66,00	€ 132,00
2019	Samsung A8 (1x) Cool Blue	0004	3	2	33,33%	€ 280,98	€ 187,32	€ 93,66	€ 93,66
2019	Adviesbank software	0007	5	4	20,00%	€ 3.720,00	€ 2.976,00	€ 744,00	€ 2.232,00
2019	Inventaris pand	0002	5	4	20,00%	€ 80.000,00	€ 64.000,00	€ 16.000,00	€ 48.000,00
2019	Dressoir (2x)	0002	5	4	20,00%	€ 546,64	€ 437,31	€ 109,33	€ 327,98
2020	Asus VivoBook laptop	0003	5	5	20,00%	€ 915,70	€ 915,70	€ 183,14	€ 732,56
2021	Beeldschermen 27"(9x)	0003	5	5	20,00%	€ 2.223,97	€ 2.223,97	€ 0,00	€ 2.223,97
						€ 101.177,85	€ 79.806,55	€ 18.626,90	€ 61.179,65

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Adviesgelden en overige inkomsten

Aan inkomsten uit (welstands- en monumenten)advisering aan gemeenten inclusief second opinions voor derden is in 2021 een bedrag van € 1.263.915 geboekt (hierin begrepen is een bedrag van € 197.692 uit vooroverlegadvisering).

Daarnaast is uit de loketfunctie Nije Pleats en organisatie Abe Bonnema Prijs een bedrag van totaal € 26.628 geboekt.

In 2021 zijn aan (eerste) welstandsadviesaanvragen 3.588 behandeld en aan (eerste) monumentenadviesaanvragen 313. Dit is ten opzichte van 2020 een stijging van 10,2% bij de welstandsadviesaanvragen en een stijging van 10,6% bij de monumentenadviesaanvragen. Het totale aantal behandelingen voor welstand betrof 7.055 en voor monumenten 515. Voor welstand is in 2021 het gemiddeld aantal behandelingen per aanvraag 1,97 geweest en voor monumenten 1,65. Daarmee is het gemiddeld aantal behandelingen per aanvraag in 2021 voor welstand gestegen ten opzichte van 2020, toen voor welstand 1,92 behandelingen per aanvraag plaats hebben gevonden. Voor monumenten was in 2021 het aantal behandelingen 1,65 per dossier, dit betreft een daling ten opzichte van 2020 (1,81).

Voor 'second opinions' is in 2021 aan verkopen een bedrag ad € 4.056 geboekt. Second opinions worden veelal aangevraagd door rechtsbijstandsverzekeraars.

In 2021 zijn opbrengsten voor een bedrag van € 12.400 geboekt uit deelname aan de Nije Pleats.

In 2021 is voor de vijfde keer de ('grote') Abe Bonnema Prijs uitgereikt. De organisatie hiervan lag deels bij hûs en hiem. Aan verkopen (uren en doorbelaste inkoopkosten) hieruit kon in 2021 een bedrag ad € 14.228 worden geboekt.

Personeelslasten

De lopende cao liep af per 1-1-2021. Gedurende 2021 is dan ook onderhandeld over een nieuwe cao. Pas in november werd een onderhandelaarsakkoord bereikt over een cao die met terugwerkende kracht per 1-1-2021 in zou moeten gaan. Nabetalingen in februari 2022 ten bedrage van € 17.104 worden nog wel ten laste van 2021 gebracht. Ook is een bedrag van € 26.000 ten laste van 2021 gebracht, zijnde de waarde van een vaststellingsovereenkomst inzake vervroegde pensionering, feitelijk uit te betalen in 2023.

In 2021 zijn er geen mutaties geweest in het personeelsbestand. Wel is een aantal medewerkers een tijdelijke uitbreiding van uren verleend, waardoor het aantal FTE's in 2021 gemiddeld 9,79 bedraagt.

De post Netto salarissen is met € 464.010 in 2021 hoger geweest dan in 2020 (€ 449.358).

De post Loonheffingen is met € 300.086 in 2021 ook hoger dan in 2020 (€ 286.203).

De post Pensioenen is in 2021 met € 175.926 eveneens hoger dan in 2020 (€ 162.196)

De totale salarislast in 2021 is uitgekomen op € 983.126. En dat is hoger dan in 2020 (€ 897.757).

De post Indirecte personeelskosten is in 2021 uitgekomen op € 14.781, ruim hoger dan in 2020 (€ 9.537).

De post Externe personeelskosten (presentievergoeding commissieleden en invalkrachten) is in 2021 uitgekomen op € 48.964. Hiervan is ruim € 14.000 besteed aan inhuur van een (tijdelijke) invalkracht.

De personeelslast is vooral door hoge werkdruk en daarmee gepaard gaande (tijdelijke) uitbreiding van uren alsmede de inhuur van een invalkracht behoorlijk hoger geworden dan begroot. Het Dagelijks Bestuur heeft hiervoor toestemming verleend.

	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
Directe personeelskosten	983.126	890.000	897.758
Indirecte personeelskosten	14.781	20.000	9.537
Externe personeelskosten	48.765	30.000	36.379
Totaal	1.046.672	940.000	943.674

Wet WNT (Wet normering topinkomens)

Het normenkader rondom de ‘Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920.

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Hiermee wordt WOPT ingetrokken. De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De gemeenschappelijke regeling is verplicht om jaarlijks in de jaarrekening de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen voor zover deze een drempelbedrag van € 1.700 overschrijden, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen hebben wij gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr. 2014-0000142706 kunnen en hoeven wij niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet WNT). Voor 2021 geldt als maximumbedrag € 209.000,- inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage.

In 2021 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden. Zowel bij vast als bij tijdelijk personeel.

De WNT geeft aan dat de gemeenschappelijke regeling verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen voor zover deze een drempelbedrag van € 1.700 overschrijden, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de directeur mét financiële gegevens en de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem zónder financiële gegevens opgenomen moeten worden in de jaarrekening.

In 2021 betreft dit alsdan de volgende personen:

Functiegegevens	Marc A. Visser
van - tot	directeur/secretaris
deeltijdfactor	1-1-2021 / 31-12-2021
dienstbetrekking?	0,8 FTE
	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 90.953
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.322
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 167.200
Totale bezoldiging	€ 109.275

Gegevens 2020

van - tot	1-1-2020 / 31-12-2020
deeltijdfactor	0,8 FTE
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 88.306
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.305
Totale bezoldiging	€ 105.611

Aan de hieronder vermelde functionarissen zijn in 2021 (evenals in 2020) geen vergoedingen betaald.

Leden van het DB:

- H. de Haan, J. Spoelstra, H. Zonderland, N. Haarsma en J. van Veen

Leden van het AB:

- J. Spoelstra, Th. Faber, G. Wiersma, R. de Jong, E. de Groot, J. van Veen,
H. de Haan, E. Hanemaaijer, F. Hijlkema, A. Postma, E.E. Gerbrands, M. le Roy,
E. Faber, S. Haringa, P.D. Visser, N. Haarsma, H. Zonderland

Huisvestings-/Apparaatskosten

Het totaal van de huisvestings-, kantoor en organisatiekosten zijn in 2021 hoger uitgevallen dan begroot.

Huisvesting:

De onder Huisvesting geboekte kosten in 2021 zijn in totaal een fractie lager dan de begrote kosten, € 18.429 ten opzichte van € 19.000.

Kantoorkosten:

De post Kantoorkosten in 2021 was € 13.644 hoger dan begroot (€ 46.644 ten opzichte van € 33.000). De oorzaak ligt voornamelijk in een kostenpost voor de website van hûs en hiem. Voor het verwerken en publiceren van lokale jaarverslagen is de CMS (Content Management System) behoorlijk aangepast. Ook zijn de kosten voor IT-beheer door de gemeente Leeuwarden wederom toegenomen.

Organisatiekosten:

De post Organisatiekosten kende in 2021 een overschrijding van € 8.610 van de begrote kosten.

Dit werd grotendeels veroorzaakt door niet-begrote kosten van juridische advisering.

De totale post (€ 41.610) is hoger dan de begroting (€ 33.000).

Diverse lasten

Inkoop Nije Pleats

Aan inkoopkosten voor Nije Pleats is in 2021 een bedrag ad € 9.743 geboekt. Deze post bestaat uit kosten van externe projectmedewerkers. Omdat er aan verkopen een bedrag ad € 12.400 tegenover staat, is er een positief saldo van € 2.657. Hiermee wordt bijgedragen aan dekking van de kosten van adviseurs van hûs en hiem.

Inkoop Abe Bonnema Prijs

In 2021 is de 'grote' Abe Bonnema Prijs uitgereikt. De totale kosten in 2021 hebben € 3.926 bedragen. Hier staan € 14.228 aan inkomsten (uren en doorbelaste inkoopkosten) tegenover, zodat er een positief saldo is van € 10.302.

De opstelling van de Huisvesting/Apparaatskosten:

	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2020
<u>Huisvesting</u>			
Onderhoudskosten gebouw	1.116	1.000	291
Onderhoudskosten tuin	1.226	1.000	807
Schoonmaakkosten	9.052	9.000	8.918
Gas en elektrisch	5.659	6.000	4.564
Water	49	100	65
Huisvuilkosten	330	250	298
Overige huisvestingskosten	997	1.650	622
<u>Kantoorkosten</u>			
Kantoorartikelen	1.093	1.250	1.073
Kantine	197	500	197
Drukwerk	479	1.250	1.824
Kosten kopieermachine/printer	84	0	166
Kosten website	10.582	750	600
Kosten beheer IT	34.209	27.250	32.114
Overige kantoorkosten	0	2.000	149
<u>Organisatiekosten</u>			
Verzekeringen	2.866	3.000	2.859
Contributies	14.395	13.500	14.359
Abonnementen/boeken	804	500	836
Porti	1.257	1.250	748
Telefonie	964	1.000	907
Belastingen divers	3.959	3.750	3.881
Accountantskosten	7.500	7.000	7.200
Kosten abt kunstuitleen	336	0	336
Kosten TRKN/Bestuur	0	1.000	4
Diverse organisatiekosten	9.529	2.000	1.165
Totaal	106.683	85.000	83.983

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur als bedoeld in art. 33 van de Gemeenschappelijke Regeling 'hûs en hiem'.
d.d. 24 juni 2022

H. de Haan, voorzitter

M.A. Visser, secretaris

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Hûs en Hiem

CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Hûs en Hiem (hierna: GR Hûs en Hiem) te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel het vermogen van GR Hûs en Hiem per 31 december 2021 als van de baten en lasten over 2021 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van GR Hûs en Hiem.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. het overzicht van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, en
4. verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), als zelfstandig paragraaf onderdeel uitmakend van de jaarrekening van GR Hûs en Hiem.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2006 en het Controleprotocol WNT 2021. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van GR Hûs en Hiem zoals vereist in zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 11.800. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstoleranties bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves. De materialiteit is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de controleverordening van de GR Hûs en Hiem. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het BADO, de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2006, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 28 maart 2022

Bentacera Registeraccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:
T.A. Schurer
28 maart 2022 15:38 +02:00...

T.A. Schurer RA

BIJLAGE 1.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR EN BUREAU

DAGELIJKS BESTUUR.

Leden:	H. de Haan, voorzitter N. Haarsma, vice-voorzitter J. van Veen, penningmeester J. Spoelstra H. Zonderland
--------	---

ALGEMEEN BESTUUR.

Ingevolge artikel 8 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn door de deelnemende gemeentebesturen de volgende leden en plaatsvervangende leden bestuurders aangewezen als lid van het Algemeen Bestuur

<u>Gemeente</u>	<u>Lid</u>	<u>Plaatsvervangend lid</u>
Achtkarspelen	J. Spoelstra	Vacature
Ameland	Th. Faber	Vacature
Dantumadiel	G. Wiersma	Vacature
De Fryske Marren	R. de Jong	Vacature
Harlingen	E. de Groot	Vacature
Heerenveen	J. van Veen	Vacature
Leeuwarden	H. de Haan	Vacature
Noardeast-Fryslân	E. Hanemaaijer	T. Berends
Ooststellingwerf	F. Hijlkema	J. Jongsma
Opsterland	A. Postma	E. van Selm
Schiermonnikoog	E.E. Gerbrands	Vacature
Smallingerland	M. le Roy	Vacature
Súdwest-Fryslân	E. Faber	Vacature
Terschelling	S. Haringa	J. Hoekstra-Sikkema
Vlieland	P.D. Visser	E. de Ruijter
Waadhoeke	N. Haarsma	J. Dijkstra
Weststellingwerf	H. Zonderland	J. Jongebloed

BUREAU.

1. G. Boschloo, adviseur ruimtelijke kwaliteit
2. A. R. J. Bremer, adviseur ruimtelijke kwaliteit
3. M. Eskens, adviseur ruimtelijke kwaliteit
4. M. Helder, administratie
5. W. Kingma, adviseur ruimtelijke kwaliteit
6. G.J. Timmer, monumentenadviseur
7. A. van Sloten, administratie
8. S. Stienstra, adviseur ruimtelijke kwaliteit
9. M.A. Visser, directeur
10. Joh. de Vries, adviseur ruimtelijke kwaliteit
11. F.F. van der Werff, hoofd administratie
12. J. van Zellingen, adviseur ruimtelijke kwaliteit

BIJLAGE 2

SAMENSTELLING COMMISSIES

ADVISERENDE LEDEN: ARCHITECTEN.

1. J. Nauta	Rotterdam	
2. T. Smits	Leeuwarden	
3. E. Wijffels	Langezwaag	
4. B. Zantman	Leeuwarden	
5. J. Bosma	Leeuwarden	(reserve)
6. K. Couwenbergh	Engwierum	(reserve)
7. S. van der Wal	Burum	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: STEDENBOUWKUNDIGEN.

1. H. Goudswaard	Leeuwarden	
2. E. Marcusse	Almere	
3. T. Hoek	Haren	(reserve)
4. J. Kalfsbeek	Wijnaldum	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: LANDSCHAPSKUNDE.

1. B. Daan	Leeuwarden	
2. C. Snoep	Oudehorne	
3. A. Garrelts	Haren	(reserve)
4. J. Plantenga	Leeuwarden	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: BURGERS C.S.

1. T. Huisink	Leeuwarden	
2. S. Kromkamp	Leek	
3. J. Hobma	Oosthem	specialist (woon)schepen
4. H. Talsma	Burdaard	(reserve)
5. M. Schroor	Leeuwarden	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: MONUMENTENARCHITECTEN.

1. M. Berenschot	Bolsward	
2. J.G. Brouwer	Beetsterzwaag	
3. W. Bouma	Balk	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: ARCHITECTUURHISTORICI.

1. C. Versloot	Leeuwarden	
2. D. Wendt	Goutum	
3. R. de Vries	Blesdijke	(reserve)
4. C. The	Haren	(reserve)

Overzichten productiecijfers per gemeente

Productiecijfers 2021: opbrengst per gemeente/derden

gemeente	opbrengst adviesaanvragen	opbrengst Nije Pleats	opbrengst divers	totaal opbrengst
1 Achtkarspelen	€ 49.578	€ 0	€ 0	€ 49.578
2 Ameland	€ 44.828	€ 0	€ 0	€ 44.828
3 Dantumadiel	€ 10.126	€ 0	€ 208	€ 10.334
4 De Fryske Marren	€ 78.975	€ 0	€ 0	€ 78.975
5 Harlingen	€ 36.304	€ 0	€ 0	€ 36.304
6 Heerenveen	€ 39.596	€ 0	€ 0	€ 39.596
7 Leeuwarden	€ 218.416	€ 0	€ 0	€ 218.416
8 Noardeast-Fryslân	€ 126.244	€ 2.400	€ 624	€ 129.268
9 Ooststellingwerf	€ 54.898	€ 0	€ 0	€ 54.898
10 Opsterland	€ 65.236	€ 0	€ 0	€ 65.236
11 Schiermonnikoog	€ 8.642	€ 0	€ 0	€ 8.642
12 Smallerland	€ 105.975	€ 0	€ 1.144	€ 107.119
13 Súdwest-Fryslân	€ 196.698	€ 2.600	€ 64	€ 199.362
14 Terschelling	€ 30.139	€ 0	€ 234	€ 30.373
15 Vlieland	€ 15.257	€ 0	€ 0	€ 15.257
16 Waadhoeke	€ 107.607	€ 4.800	€ 0	€ 112.407
17 Weststellingwerf	€ 68.149	€ 2.600	€ 917	€ 71.666
	€ 1.256.668	€ 12.400	€ 3.191	€ 1.272.259
second opinions				€ 4.056
Abe Bonnema Prijs				€ 14.228
				€ 1.290.543

Productiecijfers 2021: naar aard (eerste) adviezen in %

gemeente	voldoet	voldoet mits	voldoet niet	aanhouden	vooroverleg
1 Achtkarspelen	18,1	12,6	15,0	4,7	49,6
2 Ameland	22,4	13,6	10,4	3,2	50,4
3 Dantumadiel	21,7	26,1	21,7	0,0	30,5
4 De Fryske Marren	15,3	17,4	19,9	2,9	44,5
5 Harlingen	31,4	21,6	21,6	3,2	22,2
6 Heerenveen	27,3	15,1	9,9	4,1	43,6
7 Leeuwarden	29,4	21,9	17,2	9,5	22,0
8 Noardeast-Fryslân	24,6	18,2	10,9	1,5	44,8
9 Ooststellingwerf	17,8	12,7	7,5	3,4	58,6
10 Opsterland	20,3	9,9	5,5	2,8	61,5
11 Schiermonnikoog	40,5	18,9	8,1	0,0	32,5
12 Smallingerland	16,7	19,0	11,0	6,0	47,3
13 Súdwest-Fryslân	25,1	22,6	20,0	6,6	25,7
14 Terschelling	24,7	18,8	15,3	2,4	38,8
15 Vlieland	20,0	14,0	16,0	12,0	38,0
16 Waadhoeke	37,6	15,9	17,0	3,0	26,5
17 Weststellingwerf	24,4	19,0	8,3	5,4	42,9
totaal hûs en hiem	25,3	18,4	14,8	5,1	36,4

Productiecijfers 2021: naar categorieën bouwsommen in %

gemeente	≤5.000	5.001- 25.000	25.001- 100.000	100.001- 250.000	≥250.001
	%	%	%	%	%
1 Achtkarspelen	16,2	14,7	26,5	23,5	19,1
2 Ameland	18,1	21,7	20,5	20,5	19,2
3 Dantumadiel	12,5	25,0	12,5	37,5	12,5
4 de Fryske Marren	20,3	21,6	22,3	17,6	18,2
5 Harlingen	21,1	31,6	16,8	17,9	12,6
6 Heerenveen	16,5	25,6	37,2	14,9	5,8
7 Leeuwarden	25,3	26,5	18,7	8,6	20,9
8 Noardeast-Fryslân	22,8	25,8	20,2	14,1	17,1
9 Ooststellingwerf	14,0	26,6	26,6	19,5	13,3
10 Opsterland	13,4	27,5	33,1	13,4	12,6
11 Schiermonnikoog	23,3	30,0	26,7	13,3	6,7
12 Smallingerland	20,4	26,4	22,7	9,7	20,8
13 Súdwest-Fryslân	16,7	27,8	25,8	12,0	17,7
14 Terschelling	17,4	29,0	20,3	10,1	23,2
15 Vlieland	46,9	25,0	6,2	9,4	12,5
16 Waadhoeke	18,7	29,8	27,1	14,0	10,4
17 Weststellingwerf	14,7	19,1	33,1	15,4	17,7
totaal hûs en hiem	19,7	26,2	24,0	13,5	16,6

Jaarverslag 2022

hûs en hiem

Jaarverslag 2022

Inhoud

Pagina

Jaarverslag

Programma

- Doelstelling en taken 5
- Inleiding 6

Paragrafen

- Onderhoud kapitaalgoederen 16
- Bedrijfsvoering 16
- Weerstandsvermogen 16
- Samenvatting vermogenspositie, resultaten en financiële kengetallen 18
- Verbonden partijen 19

Jaarrekening

- Financieel jaarverslag 20
- Balans per 31 december 2022 20
- Overzicht baten en lasten 2022 21
- Toelichting op de balans per 31 december 2022 22
- Toelichting op overzicht baten en lasten 2022 26
- Controleverklaring 32

- Bijlage 1: Samenstelling bestuur/bureau 36
- Bijlage 2: Samenstelling commissies 38
- Bijlage 3: Overzichten productiecijfers 2022 39

Doelstelling en Taken

Doelstelling:

De Gemeenschappelijke Regeling 'hûs en hiem', welstandsadvisering en monumentenzorg, is opgericht 1 januari 1985 en voortgekomen uit:

1925: Provinciale Friesche Adviescommissie ter wering van de inbreuk op de schoonheid van stad en land.

1947: Provinciale Friese Schoonheidscommissie.

1980: Friese Schoonheidscommissie 'HUS en HIEM'.

De regeling heeft ten doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van de bouwkunstige, stedenbouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Friesland.

Taken:

Het lichaam geeft met behulp van een hem ten dienste staand bureau uitvoering aan de bovengenoemde doelstelling en oefent daarbij de volgende taken uit:

- a. het voorzien van de gemeenten in de welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet;
- b. het geven van adviezen over algemene welstandsvraagstukken aan gemeenten, andere openbare lichamen en aan particulieren, de laatsten voor zover het een tweede onafhankelijke beoordeling betreft van bouwplannen gelegen buiten de aan de Gemeenschappelijke Regeling deelnemende gemeenten;
- c. het voorzien van de gemeenten in de advisering over de toepassing van de Monumentenwet* en de Monumentenverordening in het bijzonder in de advisering als bedoeld in artikel 11 van die wet;
- d. het op verzoek van gemeenten, voorzien in de advisering over de toepassing van de Monumentenwet* en de Monumentenverordening, in het bijzonder ten aanzien van beschermde gemeentelijke monumenten en/ of in de advisering ten aanzien van (beeldbepalende) panden binnen ingeschreven beschermde stads- en dorpsgezichten en/of in de advisering van objecten met door de gemeente toegekende cultuurhistorische waarde.

Hoewel in het werkveld de benamingen 'welstandscommissie' en 'monumentencommissie' nog wel eens worden gebruikt, functioneert hûs en hiem al enkele jaren als integrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. De integratie van disciplines als welstand, monumentenzorg, stedenbouw en landschap in één commissie kent, zo is al vaak gebleken, veel voordelen. Advisering gaat over het algemeen vlotter, is consistent en is voordeliger voor de aanvrager.

** Op 1 juli 2016 is de nieuwe Erfgoedwet in werking getreden. Hoewel daarmee de jure beoogd is de Monumentenwet uit 1988 te vervangen, is in afwachting van het in werking treden van de Omgevingswet, de facto overgangsrecht van toepassing. In die zin dat artikel 9.1 van de Erfgoedwet voorziet in het onverminderd van toepassing zijn van relevante artikelen uit de Monumentenwet 1988.*

Inleiding

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is tijdens het verslagjaar opnieuw uitgesteld. Op de werkzaamheden van hûs en hiem en van de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit heeft dit geen noemenswaardige invloed gehad. Dankzij de goede samenwerking met de medewerkers van de Friese gemeenten kon de advisering in 2022 op niveau worden gehouden. Dit jaar hebben we profijt kunnen hebben van innovaties die tijdens de coronacrisis zijn doorgevoerd, zoals betere digitale samenwerking en uitwisseling van gegevens. Op dat terrein zal door hûs en hiem verder worden geïnnoveerd, zodat we nog beter voorbereid zijn op de aansluiting op het zogenoemde DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet).

In 2022 vond de verduurzaming plaats van het kantoorpand in Leeuwarden dat eigendom is van de Gemeenschappelijke Regeling. Het Algemeen Bestuur van hûs en hiem heeft ingestemd met de bijbehorende kosten. Daarvoor is ook een lening afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Zowel de (proces)kosten voor de verduurzaming als de in 2022 gestegen personeelskosten vormden aanleiding voor het besluit om gedurende het lopende boekjaar de begroting aan te passen. Bij het opstellen van de begroting (begin 2001) was hiermee geen rekening gehouden. In de jaarrekening over 2022 zijn de resultaten derhalve afgezet tegen de gewijzigde begroting.

In aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden de Friese gemeenten uitgedaagd om in de komende jaren nieuw beleid te formuleren in omgevingsvisies, omgevingsplannen en omgevingsprogramma's. Aandacht voor duurzame ontwikkeling en de impact van de energiecrisis geven wellicht aanleiding om het gemeentelijk beleid voor de ruimtelijke kwaliteit al wat eerder onder de loop te nemen en te onderzoeken welke aanpassingen op beleidsterrein mogelijk zijn. Bij dergelijke vraagstukken biedt hûs en hiem graag haar expertise en ondersteuning aan.

Er is inmiddels een flink aantal inspiratiebronnen die bij de herformulering van het beleid voor

omgevingskwaliteit kunnen worden genoemd. Voorbeelden daarvan zijn het Davos Baukultur Kwaliteitssysteem en het Kwaliteitskwadrant omgevingskwaliteit.

Davos Baukultur Kwaliteitssysteem

In 2018 werd door de gezamenlijke Europese ministers van Cultuur de Verklaring van Davos over Baukultur gepresenteerd. In die verklaring werd gesteld dat we de grote bouwopgaven waar we nu voor staan alleen kunnen aanpakken wanneer we de cultuur van het bouwen centraal stellen. Iedere ingreep in de fysieke omgeving moet bijdragen aan een betere omgevingskwaliteit en daarvoor is een integrale aanpak én verbeeldingskracht nodig, zo werd gesteld. Nu is een nieuw hoofdstuk aan de Verklaring van Davos toegevoegd: het Kwaliteitssysteem, waarin acht criteria zijn geformuleerd waaraan de kwaliteit van een plek zou kunnen worden afgelezen. Bij de Baukultur gaat het vooral om de cultuur van het samenwerken bij het tot stand brengen van een kwalitatief hoogwaardige stedelijke of landschappelijke omgeving in plaats van hoogwaardige bouwwerken in het algemeen.

In de Nederlandse situatie is het stellen van cultuur boven bouwen uitermate relevant. We staan ook hier voor immense opgaven. Niet alleen moet er tal van woningen worden gebouwd, maar ook de toekomst van ons land zelf staat op het spel met klimaatproblematiek, de stijgende zeespiegelstijging, de veranderende en teloorgaande biodiversiteit, de stikstofcrisis en de verarming van het landschap. De omgang met deze opgaven vraagt om een visie die ver vooruitkijkt. Het is van groot belang dat architecten, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, architectuurhistorici, en alle aanpalende vakgebieden in gezamenlijkheid gaan bouwen aan de toekomst van Nederland. Het ontwikkelen van een integrale visie en aanpak om zo het publieke belang te dienen moet weer bovenaan de agenda komen te staan. We hebben grote behoefte aan verbeeldingskracht en aan een nieuwe bouwcultuur van de toekomst.

Om het oordeel over een goede omgevingskwaliteit enigszins tastbaar en objectiveerbaar te maken zijn nu acht criteria geformuleerd: het Davos Baukultur Kwaliteitssysteem. Hiermee is tot doel gesteld om deze criteria te verwerken in wet- en regelgeving, ze toe te passen bij ontwerprijpingsvragen en als instrument te gebruiken bij adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit. De criteria kunnen dienen als agenda voor gesprek en als een checklist om te voorkomen dat belangrijke aspecten van omgevingskwaliteit over het hoofd worden gezien wanneer wordt gebouwd aan onze omgeving. Een ruimtelijke ingreep is een culturele daad.

Kwaliteitskwadrant omgevingskwaliteit

Er komt veel af op de ruimtelijke ordening in Nederland. Om een toekomstbestendig Nederland te creëren, heeft het rijk ruim 25 rijksprogramma's opgetuigd, zoals Water en Bodem, het Landelijk Gebied, Infrastructuur en Ruimte, de Energiehoofdstructuur en Circulaire Economie. Met het programma Mooi Nederland wil minister De Jonge deze programma's in samenhang laten landen in de ruimte – met kwaliteit. Een onvoorstelbare uitdaging.

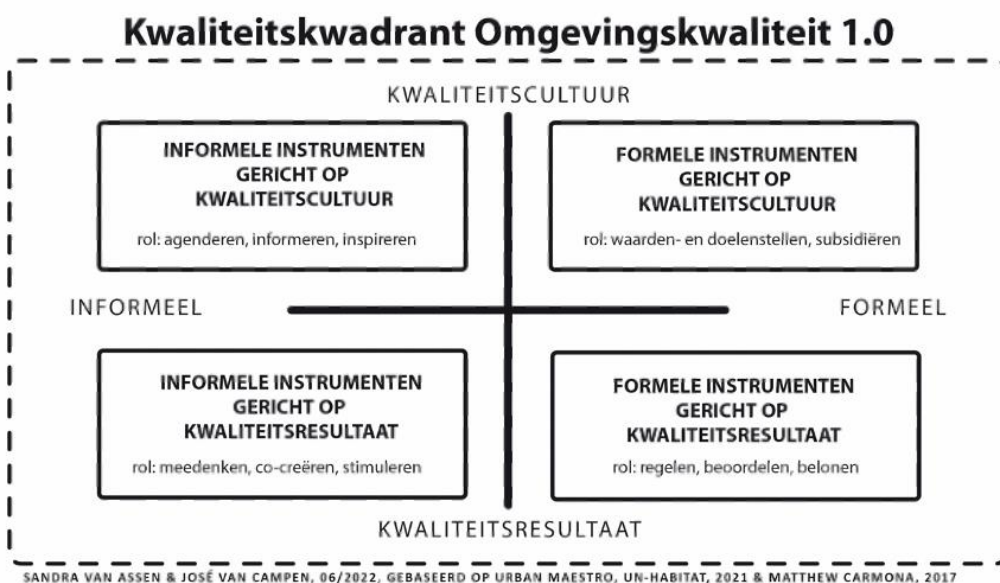
Ruimtelijke kwaliteit werd al in 1988 een nationale doelstelling. Dat jaar verscheen de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening. Hierin werd ruimtelijke kwaliteit gezien als het samengaan van

gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. Het afgelopen decennium is het kwaliteitsbegrip verder verruimd.

Met de introductie van de Omgevingswet is kwaliteit een hoofddoel geworden. De wet spreekt nu van 'omgevingskwaliteit'. De verantwoordelijkheid voor goede omgevingskwaliteit is nu wettelijk vastgelegd in de Omgevingswet. Iedereen heeft hier een zorgplicht voor, de overheden voorop. De Omgevingswet laat geen twijfel over de integrale kwaliteitsdoelstelling. De wet gaat over natuur én cultuur:

'Omgevingskwaliteit duidt op het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Het gaat daarbij zowel om de menselijke beleving van de fysieke leefomgeving als om de intrinsieke waarden die de maatschappij toekent aan de identiteit van gebieden en aan dieren- en plantensoorten.' (Memorie van toelichting Omgevingswet)

Hoe bereiken we een goede omgevingskwaliteit en hoe houden we deze in stand? Met het Onderzoeksprogramma Q-factor richten José van Campen en Sandra van Assen zich op de *kwaliteitsgovernance en instrumenten voor omgevingskwaliteit*. Dit resulteerde in een nieuw model dat experts en bestuurders helpt om orde aan te brengen in de inzet van instrumenten voor omgevingskwaliteit: het Kwaliteitskwadrant Omgevingskwaliteit.

Het Kwaliteitskwadrant kan gemeenten helpen om te verkennen welke instrumenten en rollen al worden gebruikt en welke aanvullend gewenst zijn. Daarnaast kan het helpen consistentie in het kwaliteitsbeleid en de kwaliteitsgovernance aan te brengen.

Film over duurzaamheid

Samen met de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit (en onze zusterorganisaties in andere provincies) heeft hûs en hiem de film Duurzaam, Mooi Nederland gemaakt. In deze korte video laat bestuursvoorzitter Hein de Haan inspirerende tips en voorbeelden zien waarin schoonheid en duurzaamheid hand in hand gaan. Veelvoorkomende thema's als woningbouw, leefbaarheid, duurzaam bouwen en de impact van de energietransitie op het landschap komen aan bod.

De film dient als inspiratiebron voor (nieuwe) raadsleden om de lijnen naar de toekomst uit te zetten. Ook kunnen betrokkenen en gemeenten zelf aan de slag en bouwen aan een duurzaam en mooi Nederland. Hein de Haan, tevens wethouder van de gemeente Leeuwarden laat zien voor welke uitdagingen we staan op het gebied van energie, klimaat en biodiversiteit.

Verduurzaming kantoor hûs en hiem

Het monumentale pand aan de JW. Frisostraat in de Leeuwarder Oranjewijk uit 1900 voldeed qua energie-label niet aan de eisen, die vanaf 1 januari 2023 aan kantoorpanden van (semi)overheidsinstellingen worden gesteld (tenminste label C).

Met de plannen voor de verduurzaming is eind 2021 gestart. Voorafgaand onderzoek en het ontwerp voor de verduurzaming is uitgevoerd door architect Jakob Bosma van FARSK, samen met de adviseurs Hylke Goudzwaard van ROENOM en Klaas-Jan Alma van ENERGYNIUS. Begin juni is een bouwteam gestart waarbij de plannen in samenwerking met bouwbedrijf LONT verder uitgewerkt zijn. Na instemming door het Algemeen Bestuur met de begroting van de aannemer en nadat de omgevingsvergunning is afgegeven kon aannemer LONT in september met de werkzaamheden starten. De eerste oplevering vond conform planning plaats eind december 2022.

Door de vakspecialisten van LONT is de buitenschil van het pand volledig geïsoleerd en van nieuw dubbelglas voorzien. Bij de verduurzaming was veel aandacht voor circulariteit door recycling van materiaal en zijn waar mogelijk duurzame, 'biobased' materialen zoals o.a. hennepvezel gebruikt. Authentieke elementen in het interieur werden zoveel mogelijk gespaard om het karakter van het pand uit begin vorige eeuw zo veel mogelijk te behouden. Onderdeel van het plan was ook de plaatsing van zonnepanelen op het horizontale deel van het dak. Hoewel die vanaf de openbare ruimte niet zichtbaar zijn geldt voor zonnepanelen binnen het beschermde stadsgezicht van Leeuwarden dat er een vergunning voor aangevraagd moet worden. Om elke schijn van belangenverstrengeling te voorkomen is de aanvraag door de adviescommissie van Libau uit Groningen beoordeeld.

De ingrepen leveren een aanzienlijke energiebesparing op en de marktwaarde van het kantoorpand neemt fors toe. Met de volgende maatregelen is het energielabel omhoog gebracht van G naar A+: vloerisolatie, geïsoleerde voorzetwanden, zonwerende HR++ beglazing, hellend dak:

isolatie binnenzijde, plat dak: isolatie buitenzijde, vraaggestuurde mechanische ventilatie en LED-verlichting. Tevens zijn er 28 zonnepanelen geplaatst inclusief een laadpunt voor het opladen van elektrische voertuigen. Het uiteindelijk energielabel overtrof alle verwachtingen want energielabel A+ is een enorm goed eindresultaat.

De verduurzaming van het eigen pand is te beschouwen als een leerzaam voorbeeldproject voor vergelijkbare gebouwen uit het begin van de vorige eeuw. Hierdoor is ook meer inzicht ontstaan in de keuzes waar eigenaren van monumenten bij verduurzaming voor komen te staan. Door zelf het gehele traject te doorlopen kunnen de adviseurs van hûs en hiem ook anderen van betere adviezen voorzien. De Leeuwarder Oranjewijk is aangewezen als landelijke pilot om de hele wijk energieneutraal te maken. Als lid van de coöperatie Nieuwe Energie Oranjewijk worden de lessen uit de verduurzaming van ons pand ook gedeeld met het wijkinitiatief. De verbouwing was dusdanig ingrijpend dat het personeel van hûs en hiem tijdelijk elders moest werken. Het secretariaat van hûs en hiem en de adviseurs zijn gedurende een periode van ruim vier maanden te gast geweest in het stadhuis van Leeuwarden. Ook de zittingen van de centrale adviescommissie zijn tijdens de uitvoering veelal in het Leeuwarder stadhuis gehouden. Na het kerstreces keerde het personeel terug in het eigen pand.

Organisatie

De gemeenteraadsverkiezingen en de daarop volgende collegevorming in de verschillende Friese gemeenten heeft ook bij hûs en hiem geleid tot nieuwe gezichten in het Algemeen Bestuur. Nieuwe leden van het Dagelijks Bestuur zijn de wethouders Bauke Dam (SWF) en Lea van der Tuin (ACH). Voorzitter Hein de Haan (LWD), vice-voorzitter Hanneke Zonderland (WSW) en penningmeester Jaap van Veen (HRV) zijn in 2022 begonnen aan een tweede termijn. Tijdens de vergadering op 24 juni heeft het Algemeen Bestuur ook ingestemd met de benoeming van twee onafhankelijke adviserende leden voor het Dagelijks Bestuur van hûs en hiem: Nelleke Linthorst (planoloog) en Bart Zantman (architect). Linthorst en Zantman zijn de opvolgers van Loes Oudenaarde en Kees Kat. De meerwaarde van de adviserende leden is in de eerste plaats dat zij de (leken)bestuurders scherp houden en een klankbord kunnen bieden bij strategische beslissingen. Zeker nu de organisatie zich voorbereid op een nieuwe fase met wellicht nieuwe taken. Op de administratie is per 1 september Frans Alma aangesteld als coördinator bedrijfsvoering. Alma is de opvolger van de inmiddels gepensioneerd Frans van der Werff.

Abe Bonnema Prijs

Architecten Laura van Santen en Diederik de Koning van la-di-da design & architecture hebben de Abe Bonnema Prijs voor Jonge Architecten 2022 gewonnen met het Dijkhuis in Strijensas. De opdracht was om een huis met maximale bouwkosten van 200.000 euro te realiseren. De architecten hebben volgens de jury een project gerealiseerd dat door de toepassing van innovatieve concepten voorbeeldig is, een nieuwe standaard zet en een toonbeeld is van vernieuwing van de architectuur. Ze tonen engagement door met onderzoek naar duurzame ontwikkeling de architectuur te veranderen. Het duo won hiermee een bedrag van 20.000 euro.

Keimpke Zigterman (Unknown Architects) vormde met de inzending 'Huis in de duinen' op West-Terschelling één van de andere vier genomineerden voor deze landelijke architectuurprijs voor architecten onder de 40 jaar. In het Fries Museum te Leeuwarden was van medio december tot en met 15 januari 2023 de tentoonstelling te zien met alle inzendingen. Via de prijs wordt het gedachtegoed van de Friese architect ir. Abe Bonnema (1926-2001) in ere gehouden.

Personeel

In 2022 hebben zich een aantal mutaties voorgedaan in het personeelsbestand. Vooruitlopend op de vervroegde pensionering van een medewerker is per 1 september Frans Alma als coördinator bedrijfsvoering aangesteld. Verder is per 1 oktober één van de administratief medewerkers uit dienst gegaan. Voor het opvangen van de administratieve werkzaamheden heeft de collega een tijdelijke uitbreiding gekregen. De bezetting van hûs en hiem is in 2022 uitgekomen op een gemiddelde van 9,85 FTE. De lichte stijging ten opzichte van het gemiddelde van 9,79 in 2021 is vooral toe te schrijven aan de tijdelijk overlapping door de vervroegde pensionering van een medewerker. Eind 2022 waren 11 medewerkers in dienst bij hûs en hiem.

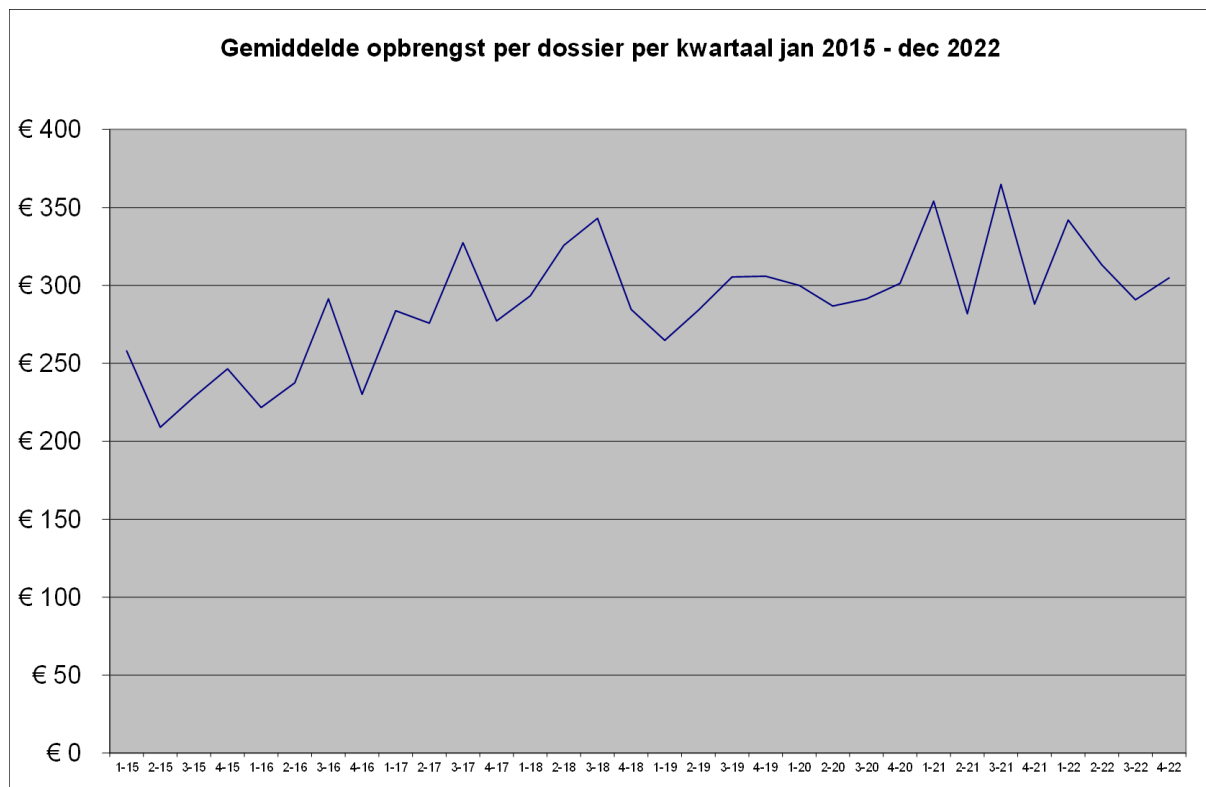
Productiecijfers 2022

In 2022 zijn in totaal 3.479 (eerste) adviesaanvragen behandeld. In 2021 zijn dat er 3.901 geweest. Daarmee is het aantal (eerste) adviesaanvragen ten opzichte van 2021 met 10,8% afgenomen, waarbij in 2021 t.o.v. 2020 nog een toename van 10,2% werd geregistreerd. Het aantal adviesvragen in 2021 was uitzonderlijk hoog en het aantal in 2022 is weer op het niveau van 2020. Het forse aantal adviesaanvragen in het eerste halfjaar van 2021 werd vooral veroorzaakt door de nieuwe overheidsregels per 1 januari 2021 inzake de energieprestatie van nieuwe gebouwen (BENG).

Omdat in veel gevallen na de (eerste) adviesaanvraag nog een vervolgaanvraag komt is het totale aantal planbehandelingen een veelvoud van het aantal (eerste) adviesaanvragen. Het totaal aantal planbehandelingen is gedaald: 6.881 in 2022 ten opzichte van 7.570 in 2021, hetgeen een daling van 9,1% betekent. Deze daling is in lijn met de daling van het aantal adviesaanvragen. In 2022 zijn wel weer meer behandelingen per aanvraag nodig geweest: gemiddeld 1,98. In 2021 was dat nog 1,94.

In 2022 was van de eerste aanvragen 39,5% vooroverleg (2021: 36,4%). Van het totale aantal behandelingen in 2022 was 30,5% vooroverleg (2021: 29,7%). Het voeren van vooroverleg alvorens over te gaan tot het aanvragen van een omgevingsvergunning blijft een veel gehanteerd instrument bij de aangesloten gemeenten.

Productiecijfers				
Betreft:	2022	2021	Mutatie	Mutatie-%
(eerste) adviesaanvragen	3.479	3.901	-422	-10,8%
waarvan aantal vooroverleg	1.375	1.422	-47	-3,3%
vooroverleg / (1e) adviesaanvragen	39,5%	36,5%	3,1%	8,4%
aantal planbehandelingen	6.881	7.570	-689	-9,1%
waarvan aantal vooroverleg	2.097	2.247	-150	-6,7%
vooroverleg / aantal planbehandelingen	30,5%	29,7%	0,8%	2,7%

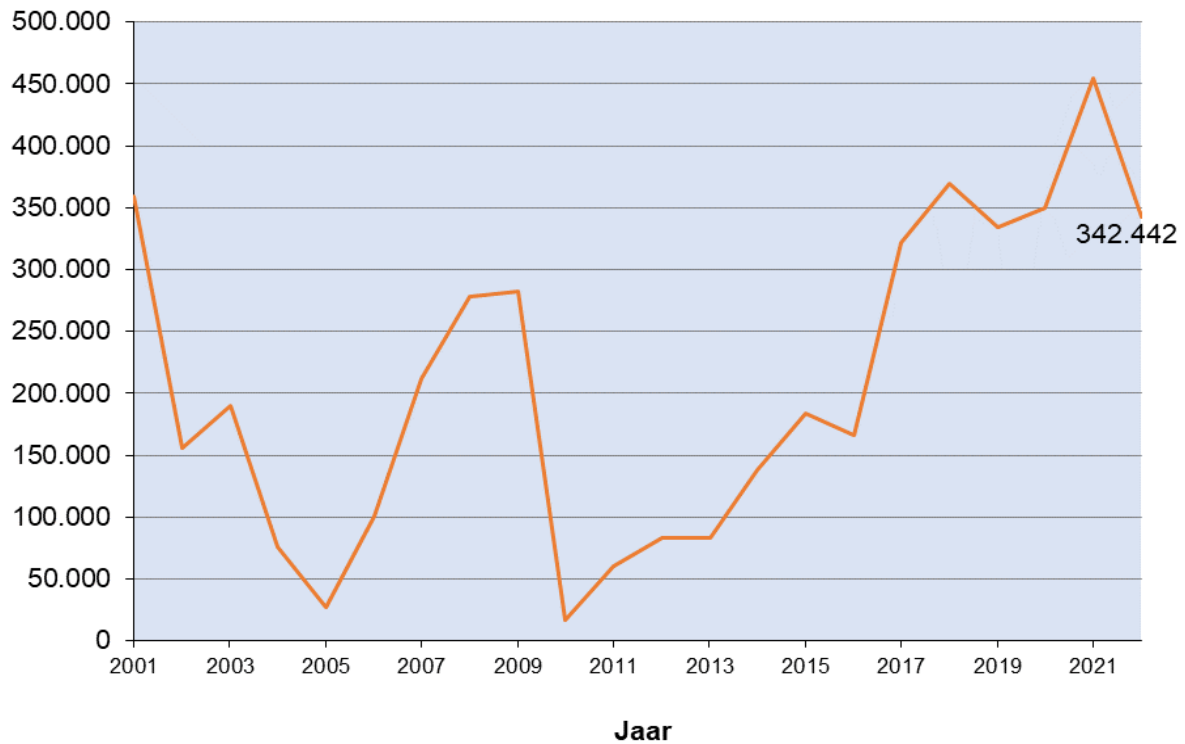

In 2022 is de gemiddelde opbrengst per aanvraag (dossier) uitgekomen op € 313,42. In 2021 was dit nog € 321,13. De daling van de gemiddelde opbrengst ten opzichte van 2021 bedraagt 2,4%.

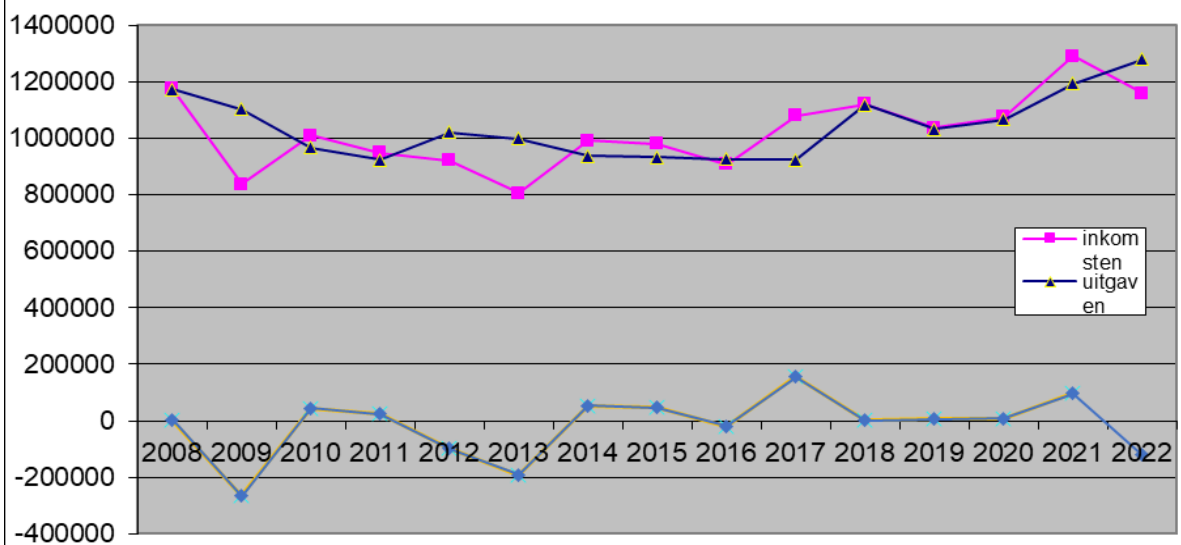
Opbrengsten reguliere advisering per gemeente

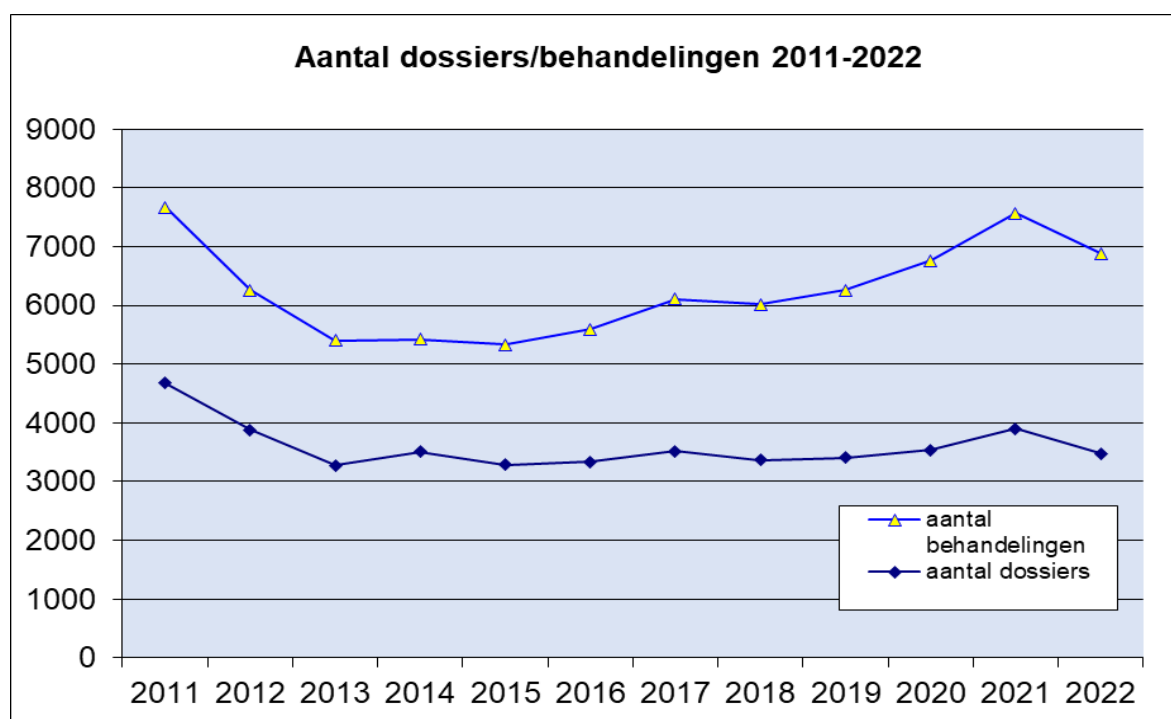
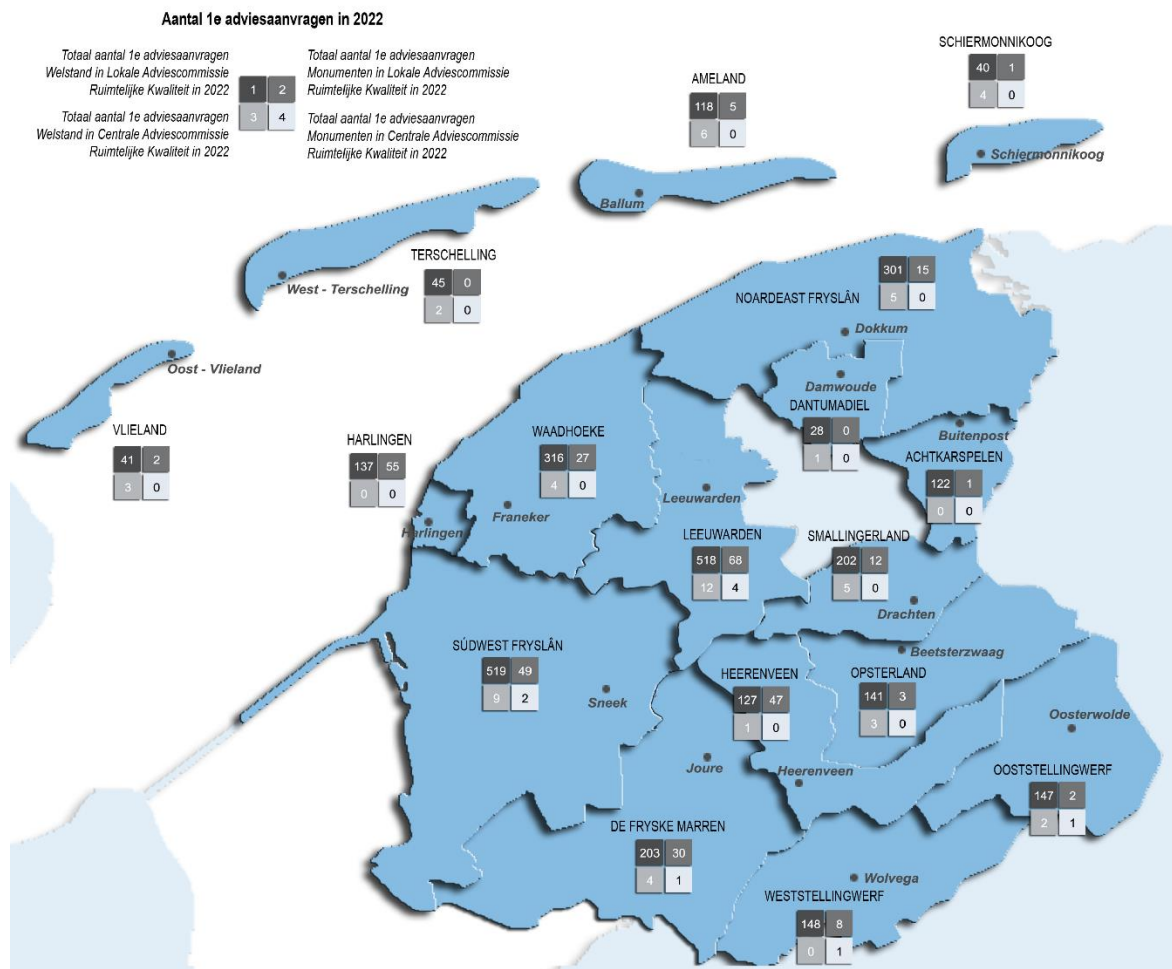
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Achtkarspelen	€ 35.139	€ 45.018	€ 45.957	€ 47.199	€ 49.578	€ 41.737
Ameland	€ 29.033	€ 31.940	€ 28.057	€ 39.762	€ 44.828	€ 38.771
Dantumadiel	€ 9.412	€ 7.197	€ 8.000	€ 10.768	€ 10.126	€ 17.551
De Fryske Marren	€ 50.388	€ 53.350	€ 48.596	€ 55.416	€ 78.975	€ 80.654
Harlingen	€ 30.630	€ 34.638	€ 47.573	€ 27.151	€ 36.304	€ 46.844
Heerenveen	€ 39.387	€ 41.304	€ 31.822	€ 39.908	€ 39.596	€ 41.041
Leeuwarden	€ 197.920	€ 203.262	€ 195.962	€ 194.714	€ 218.416	€ 185.984
Noardeast-Fryslân			€ 99.731	€ 123.432	€ 126.244	€ 96.391
Ooststellingwerf	€ 33.776	€ 37.891	€ 42.172	€ 41.445	€ 54.898	€ 54.572
Opsterland	€ 64.302	€ 54.340	€ 56.539	€ 67.040	€ 65.236	€ 53.558
Schiermonnikoog	€ 7.520	€ 8.602	€ 7.965	€ 6.114	€ 8.642	€ 8.894
Smallingerland	€ 61.469	€ 71.145	€ 78.279	€ 62.999	€ 105.975	€ 104.242
Súdwest-Fryslân	€ 161.928	€ 170.370	€ 158.204	€ 145.880	€ 196.698	€ 170.552
Terschelling	€ 19.628	€ 18.676	€ 16.605	€ 20.394	€ 30.139	€ 16.735
Vlieland	€ 8.340	€ 7.462	€ 8.396	€ 10.057	€ 15.257	€ 13.062
Waadhoeke		€ 92.706	€ 78.102	€ 82.928	€ 107.607	€ 85.752
Weststellingwerf	€ 40.731	€ 63.264	€ 43.093	€ 63.355	€ 68.149	€ 52.768
			€ 995.053	€ 1.038.562	€ 1.256.668	€ 1.109.108

Ontwikkeling eigen vermogen hûs en hiem 2001-2022

Inkomsten-uitgaven-resultaat 2008-2022

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Als gevolg van de wettelijke verplichting om als kantoorpand groter dan 100m² vanaf 2023 minimaal energielabel C te hebben is eind 2021 een team van externe en interne adviseurs gestart met een inventarisatie van de mogelijkheden tot verduurzaming van het pand op de Johan Willem Frisostraat 1 te Leeuwarden. Deze inventarisatie heeft geleid tot een overeenkomst met bouwbedrijf Lont B.V. en het formeren van een bouwteam met als opdracht 'het verduurzamen van het kantoor aan de J.W. Frisostraat 1 te Leeuwarden naar minimaal een label C'. In de tweede helft van 2022 zijn diverse verduurzamingsinvesteringen gedaan om deze opdracht van minimaal label C te realiseren. Na de uitgevoerde verduurzamingswerkzaamheden is het pand begin 2023 weer in gebruik genomen door hûs en hiem.

FINANCIERING

Inzake de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille (art. 13 BBV), kan worden opgemerkt dat het 'Treasurystatuut Hûs en Hiem' dd 24-11-2006 van toepassing is. Hûs en hiem is tevens onderworpen aan de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en de regeling (verplicht) Schatkistbankieren.

BEDRIJFSVOERING

Hûs en hiem voert welstands- en monumentenadvisering uit voor de deelnemende gemeenten. Ook biedt hûs en hiem diensten aan de deelnemende gemeenten aan voor Nije Pleats, neemt deel aan kwaliteitsteams en biedt ondersteuning op het gebied van (gemeentelijke) monumentenzorg en de actualisering van welstandsnota's. Daarnaast verricht hûs en hiem incidenteel opdrachten voor derden in het kader van *second opinions* en als secretariaat van architectuurprijsvragen. De dienstverlening wordt afgestemd op de adviesbehoefte van de deelnemende gemeenten. De tarifiering voor de dienstverlening is gebaseerd op een kostendekkende exploitatie, immers, hûs en hiem is een *non-profit* organisatie. Gewoonlijk worden de tarieven (op basis van CBS-inflatie-indexen) eens per drie jaar herzien. De jongste herziening is sinds 1-1-2023 van kracht.

Om verantwoording af te leggen aan de deelnemende gemeenten inzake het functioneren van de lokale commissies worden (lokale) jaarverslagen gemaakt. Tevens vinden jaarlijkse evaluatiegesprekken plaats met de verantwoordelijke gemeentelijke portefeuillehouders. Het aantal fte's per 31 december 2022 bij hûs en hiem bedraagt 9,63 (gemiddeld over 2022: 9,85). Voor de bezetting van de centrale adviescommissie beschikt hûs en hiem over een poule van circa 25 externe deskundigen.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEEHERSING

Hierbij gaat het om het vermogen om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat beleid moet worden aangepast. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. Het vermogen om het beleid door te kunnen zetten is afhankelijk van de weerstandscapaciteit. De weerstands-capaciteit omvat de middelen en mogelijkheden van de organisatie om niet-begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit van hûs en hiem bestaat naast het eigen vermogen uit het begrote resultaat uit de bedrijfsvoering. Tevens is het bezit van het kantoorpand (Johan Willem Frisostraat 1 in Leeuwarden) als stil vermogen een belangrijk onderdeel van de weerstands-capaciteit. Het pand is onbelast met hypotheek.

De WOZ-waarde is per 1-1-2022 ongewijzigd vastgesteld op een bedrag van € 403.000. De waarde voor de opstalverzekering (op basis van herbouwwaarde) is, na een her-taxatie in 2019, gesteld op € 1.070.000.

Verder is het pand op 14 juni 2022 door Hoekstra Taxaties voor de verbouwing gewaardeerd op een bedrag van € 650.000 marktwaarde kosten koper. Hoekstra Taxaties schat de marktwaarde als woonhuis na de doorgevoerde verduurzaming op € 800.000.

Het eigen vermogen (exclusief de waarde van het pand), inclusief bestemmingsreserves per 31-12-2022 bedraagt voor de resultaatbestemming over het boekjaar 2022 € 454.558. Van het resultaat over 2022 ad -€ 116.336 wordt voorgesteld om € 3.000 toe te voegen aan de 'Bestemmingsreserve onderhoud pand', € 5.000 toe te voegen aan de 'Bestemmingsreserve label C' en vervolgens € 15.000 te onttrekken aan de 'Bestemmingsreserve label C' en het saldo van -€ 109.336 in mindering te brengen op de algemene reserve.

De weerstandscapaciteit is bij hûs en hiem dynamisch, dat wil zeggen dat het eigen vermogen beïnvloedbaar is. Immers, ook de tarifiering voor de dienstverlening kan bij een dreigend tekort in de dekking van de vaste lasten redelijk snel aangepast worden. De bedrijfsvoering is er echter op gericht om een verhoging van de tarieven zoveel mogelijk te voorkomen.

In dit kader is het wel van belang om te melden dat de bonden, ten tijde van het opstellen van het jaarverslag, een principeakkoord hebben bereikt voor een nieuwe cao met terugwerkende kracht ingaande op 2 januari 2023. In dit principeakkoord is onder andere sprake van een gemiddelde loonsverhoging van circa 9%. Voor het boekjaar 2023 is in de begroting geen rekening gehouden met deze stijging van de lonen.

De meerjarenraming (2024 – 2026) is gebaseerd op een stabiel aantal adviesaanvragen. Inmiddels is de invoeringsdatum van de Omgevingswet op 1-1-2024 gesteld. De verwachting is dat in elk geval in zowel 2023 als in 2024 de rol van hûs en hiem binnen de in de GR deelnemende gemeenten niet anders zal zijn dan in 2022.

Algemene reserve

In 2018 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat, gelet op de risico's die zijn verbonden aan de aard van de werkzaamheden, gestreefd moet worden naar een algemene reserve van hûs en hiem van € 900.000. In dit bedrag ligt besloten de waarde van het pand (stille reserve).

Aanwezige stille reserve

De waarde van het pand, Johan Willem Frisostraat 1 te Leeuwarden, is door de gemeente Leeuwarden voor de WOZ vastgesteld per 1-1-2022 op € 403.000. Het pand is onbelast met hypotheek.

Lening

Voor het kunnen uitvoeren van de verduurzamingswerkzaamheden heeft hûs en hiem een geldlening van € 330.000 afgesloten met BNG Bank B.V. De geldlening heeft een looptijd van 15 jaar vanaf 1 september 2022 tot 1 september 2037 tegen een rentepercentage van 2,99% per jaar. Op deze lening wordt jaarlijks, voor het eerst op 1 september 2023, afgelost en de verschuldigde rente betaald.

Samenvatting vermogenspositie, resultaten en financiële kengetallen

Activa en passiva / Resultaat voor bestemming			
	2022	2021	2020
Eigen vermogen (na resultaatbestemming)	338.222	454.558	350.189
Balanstotaal (totaal vermogen)	821.521	590.941	431.095
Resultaat voor bestemming	116.336-	104.369	16.294
Vlottende activa + Liquide middelen	473.419	529.761	353.512
Vaste passiva (langlopende schulden)	330.000	-	-
Vlottende passiva (kortlopende schulden)	153.299	136.383	80.906
Aanwezige stille reserve (o.b.v. de WOZ-waarde per 1/1)	403.000	403.000	403.000
Weerstandsvermogen (o.b.v. eigen vermogen + stille reserves)	741.222	857.558	753.189

Financiële kengetallen			
	2022	2021	2020
Solvabiliteit:	41%	77%	81%
<i>Eigen vermogen / totaal vermogen * 100%</i>			
Rentabiliteit van het eigen vermogen:	-29%	26%	5%
<i>Resultaat voor bestemming / gemiddeld eigen vermogen * 100%</i>			
Current ratio:	3,09	3,88	4,37
<i>(Vlottende activa + Liquide middelen) / vlottende passiva</i>			
Netto schuldquote:	28%	n.v.t.	n.v.t.
<i>Totaal geleende gelden / totale baten</i>			

De **solvabiliteit** geeft inzicht in de mate waarin een organisatie in staat is om de schulden op de lange termijn te kunnen voldoen. De solvabiliteit van hûs en hiem is daarbij door het aangaan van een lening om de verduurzaming te financieren in 2022 gedaald ten opzichte van de voorgaande jaren. Hoe hoger de solvabiliteit hoe beter, waarbij een solvabiliteit tussen 25% en 40% als gezond wordt beschouwd, met een percentage van 41% voldoet hûs en hiem aan deze stelregel. Tevens kan worden afgeleid dat het vermogen ultimo 2022 na het negatieve resultaat over 2022 weer in lijn ligt met het vermogen van ultimo 2020.

De **rentabiliteit** geeft de verhouding weer van het resultaat ten opzichte van het geïnvesteerde vermogen. De rentabiliteit van hûs en hiem is voor de jaren 2022 en 2021 tegengesteld aan elkaar. Het positieve resultaat over 2021 is 'ingezet' ter dekking van de hogere uitgaven in het boekjaar 2022. Over de boekjaren 2020, 2021 en 2022 is het totale resultaat-voor-bestemming nagenoeg neutraal.

De **current ratio** bepaalt in hoeverre de kortlopende verplichtingen kunnen worden betaald. Ondanks een afname van de current ratio bij hûs en hiem is deze nog altijd ruim voldoende om aan kortlopende schulden te kunnen voldoen.

De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Door het in 2022 afsluiten van de lening om de verduurzaming te financieren is dit kengetal voor het eerst van toepassing voor hûs en hiem. Een netto schuldquote van 28% betekent dat de exploitatie van hûs en hiem dit moet kunnen dragen. Voor een volledig inzicht in de vermogenspositie en de resultaten wordt verwezen naar de cijfers van de jaarrekening van hûs en hiem.

VERBONDEN PARTIJEN

In de Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem hebben in 2022 alle gemeenten in Fryslân met uitzondering van Tytsjerksteradiel deelgenomen.

Conform artikel 34 lid 1 van de GR hûs en hiem draagt elke deelnemende gemeente in de kosten van het lichaam bij naar rato van de dienstverlening op basis van tarieven die door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld en meegedeeld aan de gemeenten.

Conform artikel 34 lid 2 van de GR hûs en hiem kan een nadelig saldo van de vastgestelde rekening, na in achtneming van het door het Algemeen Bestuur vastgestelde reserveringsbeleid, door de gemeenten worden gedragen in verhouding tot het aantal ingezetenen op 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

Conform artikel 34 lid 3 van de GR hûs en hiem kan een batig saldo van de vastgestelde rekening, na in achtneming van het door het Algemeen Bestuur vastgestelde reserveringsbeleid, naar rato van de gemeentelijke bijdragen op basis van de tarieven in het betreffende kalenderjaar, aan de deelnemende gemeenten worden uitbetaald.

JAARREKENING 2022 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING hûs en hiem

Balans	31.12.2022	31.12.2021
Activa		
vaste activa		
materiële vaste activa	348.102	61.180
Investerings met een economisch nut		
vlottende activa		
Vorderingen op openbare lichamen	103.254	147.328
Depot PostNL	290	290
Overige vorderingen	4.945	8.556
Overlopende activa	<u>10.723</u>	<u>0</u>
	119.212	156.174
Liquide middelen	354.207	373.587
	<u>821.521</u>	<u>590.941</u>
Passiva		
eigen vermogen		
Algemene reserve	435.558	339.189
Bestemmingsreserve onderhoud pand	12.000	9.000
Bestemmingsreserve energielabel C	0	10.000
Resultaat lopend boekjaar	<u>-109.336</u>	<u>96.369</u>
	338.222	454.558
vaste passiva	330.000	0
vlottende passiva		
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Schulden aan openbare lichamen	35.400	1.180
Overige schulden	34.567	59.861
Overlopende passiva	<u>83.332</u>	<u>75.342</u>
	153.299	136.383
Totaal	<u>821.521</u>	<u>590.941</u>

Overzicht van baten en lasten

	Rekening 2022	Herziene Begroting 2022	Rekening 2021
Baten			
Adviesgeld	1.135.836	1.065.000	1.263.915
projecten (NP, ABP)	23.127	25.000	26.628
Buitengewone baten/rente	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
totaal baten	<u>1.158.963</u>	<u>1.090.000</u>	<u>1.290.543</u>
Lasten			
Kapitaallasten	19.114	20.000	18.627
Directe personeelskosten	987.569	965.000	983.126
Indirecte personeelskosten	35.611	30.000	14.781
Externe personeelskosten	38.877	30.000	48.765
Huisvesting	98.840	94.000	18.429
Kantoorkosten	35.443	34.000	46.644
Organisatiekosten	44.680	42.000	41.610
Inkoop projecten (NP, ABP)	15.125	10.000	13.669
Aanloopkosten			
Omgevingswet	0	0	0
Diverse lasten (rente, Vpb)	<u>40</u>	<u>7.000</u>	<u>523</u>
totaal lasten	<u>1.275.299</u>	<u>1.232.000</u>	<u>1.186.174</u>
resultaat voor bestemming	-116.336	-142.000	104.369
naar bestemmingsreserve onderhoud	-3.000	-3.000	-3.000
naar bestemmingsreserve energielabel C	-5.000	-5.000	-5.000
onttrekking bestemmingsreserve onderhoud	0	0	0
onttrekking bestemmingsreserve energielabel C	15.000	0	0
resultaat na bestemming	<u>-109.336</u>	<u>-150.000</u>	<u>96.369</u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarop uitbetaling plaatsvindt.

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	15
Overige materiële vaste activa	3-10

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering gebracht worden. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (en deels van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de 1e verwerking gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

TOELICHTING OP DE BALANS

Materiële vaste activa

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	2022	2021
Boekwaarde per 1 januari	€ 61.180	€ 77.583
Investering	- 306.036	- 2.224
Afschrijvingen	- 19.114	- 18.627
Desinvesteringen	- 0	- 0
Boekwaarde 31 december	€ 348.102	€ 61.180

Staat van activa rekening hûs en hiem miv 2022 (lineaire afschrijving)

jaar aanschaf	omschrijving	grootboekrek	looptijd	resterende jaren	percentage afschrijving boekwaarde	investering	2022		
							boekwaarde begin boekjaar	afschrijving boekjaar	boekwaarde einde boekjaar
2017	cv ketel Remeha	0001	10	6	10,00%	€ 3.750,00	€ 2.250,00	€ 375,00	€ 1.875,00
2017	HP printer administratie	0003	5	1	20,00%	€ 428,10	€ 85,62	€ 85,62	€ 0,00
2017	Ergonomiespecialist (kruk)	0002	5	1	20,00%	€ 719,00	€ 143,80	€ 143,80	€ 0,00
2017	Huisvesting (markiezen)	0001	10	6	10,00%	€ 8.263,46	€ 4.958,06	€ 826,35	€ 4.131,71
2018	Inventaris (stoel adm) Bremer	0002	5	2	20,00%	€ 330,00	€ 132,00	€ 66,00	€ 66,00
2019	Samsung A8 (1x) Cool Blue	0004	3	1	33,33%	€ 280,98	€ 93,66	€ 93,66	€ 0,00
2019	Adviesbank software	0007	5	3	20,00%	€ 3.720,00	€ 2.232,00	€ 744,00	€ 1.488,00
2019	Inventaris pand	0002	5	3	20,00%	€ 80.000,00	€ 48.000,00	€ 16.000,00	€ 32.000,00
2019	Dressoir (2x)	0002	5	3	20,00%	€ 546,64	€ 327,98	€ 109,33	€ 218,65
2020	Asus VivoBook laptop	0003	5	4	20,00%	€ 915,70	€ 732,56	€ 183,14	€ 549,42
2021	Beeldschermen 27"(9x)	0003	5	5	20,00%	€ 2.223,97	€ 2.223,97	€ 444,79	€ 1.779,18
Subtotaal						€ 101.177,85	€ 61.179,65	€ 19.071,69	€ 42.107,96
2022	Google Pixel 7	0004	3	3	33,33%	€ 400,00	€ 0,00	€ 22,22	€ 377,78
2022	Samsung Galaxy S20	0004	3	3	33,33%	€ 354,55	€ 0,00	€ 19,70	€ 334,85
2022	Verduurzaming pand *)	0001	15	15	6,67%	€ 305.281,88	€ 0,00	€ 0,00	€ 305.281,88
Subtotaal						€ 306.036,43	€ 0,00	€ 41,92	€ 305.994,51
TOTAAL						€ 407.214,28	€ 61.179,65	€ 19.113,61	€ 348.102,47

*) Het pand aan de J.W. Frisostraat 1 is, na de verduurzamingswerkzaamheden, begin 2023 weer in gebruik genomen. De afschrijvingen worden gestart op het moment van in gebruik name en dit betekent dat in het boekjaar 2022 nog geen afschrijvingen zijn berekend voor de verduurzaming van het pand.

Vlottende activa

Vorderingen op openbare lichamen

Onder deze post is een vordering aan omzetbelasting van € 11.963 opgenomen.

Liquide middelen

Het saldo van de rekening-courant bij de BNG Bank op 31 december bedraagt € 354.207.

Het saldo van de schatkistbankierenrekening bedraagt op 31 december € 0.

De kredietfaciliteit die hûs en hiem bij de BNG Bank geniet, betreft een bedrag van € 500.000.

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren.

Begroting verslagjaar	€ 1.090.000
Drempelbedrag 2,0% van begrotingsbedrag	€ 21.800
Minimaal drempelbedrag vanaf 1-7-2021*	€ 1.000.000

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	€ 191.722	€ 176.457	€ 486.707	€ 548.200
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 808.278	€ 823.543	€ 513.293	€ 451.800

* De regeling schatkistbankieren is per 1-7-2021 gewijzigd: per die datum is de drempel voor het verplicht schatkist-bankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen. Het drempelbedrag is nooit lager dan € 1 miljoen, wat betekent dat een decentrale overheid altijd gemiddeld € 1 miljoen buiten de schatkist mag houden.

Verloop eigen vermogen

	2022	2021
Algemene reserve		
saldo per 1 januari	€ 339.189	€ 330.895
resultaat voorgaand boekjaar	- 96.369	- 8.294
saldo per 31 december	€ 435.558	€ 339.189
Gerealiseerd resultaat		
saldo per 1 januari	€ 96.369	€ 8.294
resultaat huidig jaar	- 116.336-	- 104.369+
resultaat voorgaand jaar	- 96.369+	- 8.294-
naar bestemmingsreserve	- 8.000-	- 0
onttrekking bestemmingsreserve	- 15.000+	- 8.000-
saldo per 31 december	€ 109.336-	€ 96.369
Bestemmingsreserve		
saldo per 1 januari	€ 19.000	€ 11.000
naar bestemmingsreserve	- 8.000	- 8.000
onttrekking bestemmingsreserve	- 15.000-	- 0
saldo per 31 december	€ 12.000	€ 19.000
Resultaatverdeling		
resultaat voor bestemming	€ 116.336-	€ 104.369
naar bestemmingsreserve	- 8.000-	- 8.000-
onttrekking bestemmingsreserve	- 15.000	- 0
resultaat na bestemming	€ 109.336-	€ 96.369

Vaste passiva

Om het pand aan de J.W. Frisostraat per 1 januari 2023 minimaal aan label C te laten voldoen heeft hûs en hiem voor de benodigde verduurzaming van het pand een geldlening afgesloten met BNG Bank N.V. voor een bedrag van € 330.000.

De geldlening heeft een looptijd van 15 jaar vanaf 1 september 2022 tot 1 september 2037 tegen een rentepercentage van 2,99% per jaar. Op deze lening wordt jaarlijks, voor het eerst op 1 september 2023, afgelost en de verschuldigde rente betaald.

Langlopende deel van de geldlening zijnde > 5 jaar bedraagt: € 220.000

Kortlopende deel van de geldlening zijnde < 5 jaar bedraagt: € 110.000

Vlottende passiva

Bij de vlottende passiva is onder 'Overige schulden' een bedrag opgenomen van € 26.000. Deze schuld vloeit voort uit een vaststellingsovereenkomst die in december 2021 is opgemaakt voor het vervroegde pensioneren van een medewerker. Overeenkomstig het BBV dient de waarde van een dergelijke overeenkomst als overige schuld op de balans van het jaar van vaststelling te worden opgenomen. Dit bedrag wordt uiteindelijk begin 2023 uitbetaald en is derhalve ook op de balans over 2022 als schuld opgenomen.

Niet in balans opgenomen activa en verplichtingen

Begin 2023 zijn na de ingebruikname van het pand aan de J.W. Frisostraat 1 naar aanleiding van een signaleringslijst nog verschillende werkzaamheden uitgevoerd, een deel van deze werkzaamheden worden als 'meerwerk' nog verrekend. Op het moment van opmaak van de jaarrekening is de inschatting dat voor het meerwerk in 2023 nog rekening dient te worden gehouden met een bedrag van € 25.000. In afwachting van de definitieve afrekening wordt het uiteindelijke bedrag in 2023 verwerkt onder de materiële vaste activa en toegevoegd aan bovenstaande staat van activa.

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Herziene begroting 2022

In het najaar van 2022 heeft een meerderheid van het Algemeen Bestuur middels een schriftelijke consultatie ingestemd met een wijziging op de begroting van 2022. Aan deze begrotingswijziging lag een te verwachten overschrijding ten grondslag, die wordt veroorzaakt door extra uitgaven voor de verduurzaming van het pand van hûs en hiem en daarnaast door extra (tijdelijke) personeelskosten in verband met de opvolging van het hoofd van de administratie.

In de gewijzigde begroting 2022 is uitgegaan van een negatief resultaat van € 150.000.

Adviesgelden en overige inkomsten

Aan inkomsten uit (welstands- en monumenten)advisering aan gemeenten inclusief second opinions voor derden is in 2022 een bedrag van € 1.135.836 geboekt (hierin begrepen is een bedrag van € 178.844 uit vooroverlegadvisering).

Daarnaast is uit de loketfunctie Nije Pleats en organisatie Abe Bonnema Prijs aan baten een bedrag van totaal € 23.127 geboekt.

In 2022 zijn aan (eerste) welstandsadviesaanvragen 3.154 (2021: 3.588) behandeld en aan (eerste) monumentenadviesaanvragen 325 (2021: 313). Dit is ten opzichte van 2021 een daling van 12,1% bij de welstandsadviesaanvragen en een stijging van 3,8% bij de monumentenadviesaanvragen.

Het totale aantal behandelingen voor welstand betrof 6.301 en voor monumenten 580.

Voor welstand is in 2022 het gemiddeld aantal behandelingen per aanvraag 2,00 geweest en voor monumenten 1,78. Daarmee is het gemiddeld aantal behandelingen per aanvraag in 2022 voor welstand gestegen ten opzichte van 2021, toen voor welstand 1,97 behandelingen per aanvraag plaats hebben gevonden. Voor monumenten was in 2022 het aantal behandelingen 1,78 per dossier, dit betreft eveneens een stijging ten opzichte van 2021 (1,65).

Voor 'second opinions' is in 2022 aan verkopen een bedrag ad € 1.560 geboekt.

Second opinions worden veelal aangevraagd door rechtsbijstandsverzekeraars.

In 2022 zijn opbrengsten voor een bedrag van € 13.200 geboekt uit deelname aan de Nije Pleats.

In 2022 is voor de tiende keer de Abe Bonnema Prijs uitgereikt. De organisatie hiervan lag deels bij hûs en hiem. Aan verkopen (uren en doorbelaste inkoopkosten) hieruit kon in 2022 een bedrag ad € 9.927 worden geboekt.

Personeelslasten

In 2022 was de cao die is ingegaan op 1-1-2021 en loopt tot 1-1-2023 van toepassing.

In het personeelsbestand hebben zich in 2022 een aantal mutaties voorgedaan. Per 1 september is, vooruitlopend op de vervroegde pensionering van een medewerker (per 1/1/2023), een nieuwe medewerker als coördinator bedrijfsvoering aangesteld. Verder is per 1 oktober een administratief medewerker uit dienst gegaan en daarvoor heeft de collega een tijdelijke uitbreiding voor de administratieve werkzaamheden gekregen.

Het aantal FTE's bedraagt in 2022 gemiddeld 9,85 (waarvan 0,33 tijdelijk) ten opzichte van een gemiddelde van 9,79 in 2021. Deze lichte stijging is mede het gevolg van een tijdelijke overlapping door de vervroegde pensionering van een medewerker.

De post Netto salarissen is met € 494.489 in 2022 hoger geweest dan in 2021 (€ 481.114).
De post Loonheffingen is met € 313.383 in 2022 ook hoger dan in 2021 (€ 300.086).
De post Pensioenen is in 2022 met € 179.696 eveneens hoger dan in 2021 (€ 175.926).
De totale salarislust in 2022 is uitgekomen op € 987.569 en dat is hoger dan in 2021 (€ 983.126). In de salarislust van 2021 is een bedrag van € 26.000 verwerkt, zijnde de waarde van een vaststellingsovereenkomst inzake vervroegde pensionering, feitelijk uit te betalen in 2023.

De post Indirecte personeelskosten is in 2022 uitgekomen op € 35.611 en is daarmee ruim hoger dan in 2021 (€ 14.781). Deze stijging wordt met name veroorzaakt door in 2022 gemaakte wervingskosten. De post Externe personeelskosten (presentievergoeding commissieleden en invalkrachten) is in 2022 uitgekomen op € 38.877.

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Directe personeelskosten	987.569	965.000	983.126
Indirecte personeelskosten	35.611	30.000	14.781
Externe personeelskosten	38.877	30.000	48.765
Totaal	1.062.056	1.025.000	1.046.672

Wet WNT (Wet normering topinkomens)

Het normenkader rondom de 'Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000104920.

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Hiermee wordt WOPT ingetrokken. De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De gemeenschappelijke regeling is verplicht om jaarlijks in de jaarrekening de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen voor zover deze een drempelbedrag van € 1.700 overschrijden, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen hebben wij gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr. 2014-0000142706 kunnen en hoeven wij niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet WNT). Voor 2022 geldt als maximumbedrag € 216.000,- inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage.

In 2022 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden. Zowel bij vast als bij tijdelijk personeel.

De WNT geeft aan dat de gemeenschappelijke regeling verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen voor zover deze een drempelbedrag van € 1.700 overschrijden, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de directeur mét financiële gegevens en de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling hûs en hiem zónder financiële gegevens opgenomen moeten worden in de jaarrekening.

In 2022 betreft dit alsdan de volgende personen:

Functiegegevens	Marc A. Visser
van - tot	directeur/secretaris
deeltijdfactor	1-1-2022 / 31-12-2022
dienstbetrekking?	0,8 FTE
	Ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 93.943
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.212
Totale bezoldiging	€ 112.155
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 172.800

Gegevens 2021	
van - tot	1-1-2021 / 31-12-2021
deeltijdfactor	0,8 FTE
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 90.953
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.322
Totale bezoldiging	€ 109.275

Aan de hieronder vermelde functionarissen zijn in het boekjaar 2022 (evenals in 2021) geen vergoedingen betaald.

Leden van het DB:

- H. de Haan, J. van Veen, B. Dam, L. van der Tuin-Kuipers, J. Spoelstra, H. Zonderland, N. Linthorst en B. Zantman

Leden van het AB:

- L. van der Tuin-Kuipers, J. Spoelstra, Th. Faber, G. Wiersma, C. van Hes, E. de Groot, J. van Veen, H. de Haan, B. Koonstra, F. Hijlkema, J. Nijboer, A. Postma, J. Hagen, M. le Roy, B. Dam, G. van Essen, P.D. Visser, R. de Jong, K. Arendz, H. Zonderland

Huisvestings-/Apparaatskosten

Het totaal van de huisvestings-, kantoor- en organisatiekosten zijn in 2022 hoger uitgevallen dan begroot.

Huisvesting:

De in 2022 onder *Huisvesting* geboekte kosten zijn per saldo € 4.840 hoger dan de (herziene) begrote kosten, dit is de resultante van € 98.840 aan gemaakte kosten ten opzichte van € 94.000 qua begroting. In vergelijking met 2021 is de post *Huisvesting* wel fors hoger als gevolg van gemaakte kosten voor de verduurzaming van het pand aan de J.W. Frisostraat 1. Onder deze noemer vallen vooral de gemaakte kosten voor externe adviseurs en daarnaast de kosten voor de tijdelijke huisvesting.

Kantoorkosten:

De post *Kantoorkosten* in 2022 is per saldo in lijn met de begroting (€ 35.443 ten opzichte van € 34.000). Binnen de Kantoorkosten wordt daarbij de overschrijding van € 5.727 aan Kosten IT-Beheer deels opgevangen door een onderschrijding van € 2.785 van de Overige kantoorkosten. De kosten voor IT-beheer door de gemeente Leeuwarden zijn daarmee evenals vorig jaar toegenomen.

Organisatiekosten:

In 2022 zijn de totale organisatiekosten uitgekomen op € 44.680 ten opzichte van een begroting van € 42.000. De post Organisatiekosten kende daarmee in 2022 een overschrijding van € 2.680 van de begrote kosten. Een deel van de verklaring ligt in niet-begrote kosten van juridische advisering m.b.t. de impact van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Diverse lasten

Inkoop Nije Pleats

Aan inkoopkosten voor Nije Pleats is in 2022 een bedrag ad € 14.725 geboekt. Deze post bestaat uit kosten van externe projectmedewerkers.

Inkoop Abe Bonnema Prijs

In 2022 is de Abe Bonnema Prijs voor Jonge Architecten uitgereikt. De totale kosten in 2022 hebben € 401 bedragen. Hier staan € 9.927 aan inkomsten (uren en doorbelaste inkoopkosten) tegenover, zodat er een positief saldo is van € 9.526.

De opstelling van de Huisvesting/Apparaatskosten:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
<u>Huisvesting</u>			
Onderhoudskosten gebouw	1.725	1.000	1.116
Onderhoudskosten tuin	627	1.000	1.226
Schoonmaakkosten	6.320	9.000	9.052
Gas en elektrisch	6.108	6.000	5.659
Water	71	100	49
Huisvuilkosten	330	250	330
Overige huisvestingskosten	83.659	76.650	997
Totaal huisvesting	98.840	94.000	18.429
<u>Kantoorkosten</u>			
Kantoorartikelen	845	1.250	1.093
Kantine	161	500	197
Drukwerk	923	1.250	479
Kosten kopieermachine/printer	108	0	84
Kosten website	214	750	10.582
Kosten beheer IT	32.977	27.250	34.209
Overige kantoorkosten	215	3.000	0
Totaal kantoorkosten	35.443	34.000	46.644
<u>Organisatiekosten</u>			
Verzekeringen	2.876	3.000	2.866
Contributies	14.327	13.500	14.395
Abonnementen/boeken	862	500	804
Porti	1.049	1.250	1.257
Telefonie	1.632	1.000	964
Belastingen divers	3.849	3.750	3.959
Accountantskosten	8.375	8.375	7.500
Kosten abt kunstuitleen	354	0	336
Kosten TRKN/Bestuur	240	1.000	0
Diverse organisatiekosten	8.019	9.625	9.529
Totaal organisatiekosten	44.680	42.000	41.610
Totaal	176.543	170.000	106.683

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur als bedoeld in art. 33 van de Gemeenschappelijke Regeling 'hûs en hiem'.
d.d. 30 juni 2023

H. de Haan, voorzitter

M.A. Visser, secretaris

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling hûs
en hiem welstandsadviesing en monumentenzorg

CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem welstandsadviesing en monumentenzorg (hierna: GR Hûs en Hiem) te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel het vermogen van GR Hûs en Hiem per 31 december 2022 als van de baten en lasten over 2022 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van GR Hûs en Hiem.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. het overzicht van baten en lasten over 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, en
4. verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), als zelfstandig paragraaf onderdeel uitmakend van de jaarrekening van GR Hûs en Hiem.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2006 en het Controleprotocol WNT 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van GR Hûs en Hiem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 12.750. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstoleranties bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 5% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves. De materialiteit is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuurd voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de controleverordening van de GR Hûs en Hiem. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het BADO, de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2006, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 29 maart 2023

Bentacera Registeraccountants B.V.

w.g. T.A. Schurer RA

BIJLAGE 1.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR EN BUREAU

DAGELIJKS BESTUUR.

Leden:

H. de Haan, voorzitter
J. van Veen, penningmeester
B. Dam (vanaf 24-6-2022)
L. van der Tuin-Kuipers (vanaf 25-11-2022)
H. Zonderland
J. Spoelstra (tot 24-6-2022)
N. Linthorst (vanaf 24-6-2022)
B. Zantman (vanaf 24-6-2022)

ALGEMEEN BESTUUR.

Ingevolge artikel 8 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn door de deelnemende gemeentebesturen de volgende leden en plaatsvervangende leden bestuurders aangewezen als lid van het Algemeen Bestuur

<u>Gemeente</u>	<u>Lid</u>
Achtkarspelen	J. Spoelstra (24-6-2022)
Achtkarspelen	L. van der Tuin-Kuipers (vanaf 25-11-2022)
Ameland	Th. Faber
Dantumadiel	G. Wiersma
De Fryske Marren	R. de Jong (tot 24-6-2022)
De Fryske Marren	C. van Hes (vanaf 24-6-2022)
Harlingen	E. de Groot
Heerenveen	J. van Veen
Leeuwarden	H. de Haan
Noardeast-Fryslân	B. Koonstra
Ooststellingwerf	F. Hijlkema (tot 24-6-2022)
Ooststellingwerf	J. Nijboer (vanaf 24-6-2022)
Opsterland	A. Postma
Schiermonnikoog	J. Hagen
Smallingerland	M. le Roy
Súdwest-Fryslân	B. Dam
Terschelling	G. van Essen
Vlieland	P.D. Visser (tot 24-6-2022)
Vlieland	R. de Jong (vanaf 24-6-2022)
Waadhoeke	K. Arendz
Weststellingwerf	H. Zonderland

BUREAU

1. F. Alma, coördinator bedrijfsvoering (vanaf 1 september 2022)
2. G. Boschloo, adviseur ruimtelijke kwaliteit
3. A.R.J. Bremer, adviseur ruimtelijke kwaliteit
4. M. Eskens, adviseur ruimtelijke kwaliteit
5. M. Helder, administratie
6. W. Kingma, adviseur ruimtelijke kwaliteit
7. G.J. Timmer, monumentenadviseur
8. A. van Sloten, administratie (tot en met 30 september 2022)
9. S. Stienstra, adviseur ruimtelijke kwaliteit
10. M.A. Visser, directeur
11. Joh. de Vries, adviseur ruimtelijke kwaliteit
12. F.F. van der Werff, hoofd administratie (tot en met 31 december 2022)
13. J. van Zellingen, adviseur ruimtelijke kwaliteit

BIJLAGE 2

SAMENSTELLING COMMISSIES

ADVISERENDE LEDEN: ARCHITECTEN.

1. F. Hoekstra	Boornbergum	
2. J. Nauta	Rotterdam	
3. T. Smits	Leeuwarden	
4. A.G. de Vries	Amsterdam	
5. K. Couwenbergh	Engwierum	(reserve)
6. B. Zantman	Leeuwarden	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: STEDENBOUWKUNDIGEN.

1. T. Hoek	Zuidhorn	
2. E. Marcusse	Almere	
3. H. Goudswaard	Leeuwarden	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: LANDSCHAPSKUNDE.

1. B. Daan	Leeuwarden	
2. A. Garrelts	Haren	
3. J. Plantenga	Leeuwarden	(reserve)
4. C. Snoep	Oudehorne	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: BURGERS C.S.

1. A. Siebenga	Sint Nicolaasga	
2. G. Terpstra	Franeker	
3. J. Hobma	Oosthem	specialist (woon)schepen
4. T. Huisink	Leeuwarden	(reserve)
5. S. Kromkamp	Leek	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: MONUMENTENARCHITECTEN.

1. A. Bruijn	Farmsum	
2. K. Holstein	Groningen	
3. M. Berenschot	Bolsward	(reserve)
4. J.G. Brouwer	Beetsterzwaag	(reserve)

ADVISERENDE LEDEN: ARCHITECTUURHISTORICI.

1. M. van der Heiden	Groningen	
2. D. Wendt	Goutum	
3. C. Versloot	Leeuwarden	(reserve)
4. R. de Vries	Blesdijke	(reserve)

Overzichten productiecijfers per gemeente

Productiecijfers 2022: opbrengst per gemeente/derden

gemeente	opbrengst adviesaanvragen	opbrengst Nije Pleats	opbrengst divers	totaal opbrengst
1 Achtkarspelen	€ 41.737	€ 0	€ 0	€ 41.737
2 Ameland	€ 38.771	€ 0	€ 0	€ 38.771
3 Dantumadiel	€ 17.551	€ 0	€ 0	€ 17.551
4 De Fryske Marren	€ 80.654	€ 0	€ 0	€ 80.654
5 Harlingen	€ 46.844	€ 0	€ 0	€ 46.844
6 Heerenveen	€ 41.041	€ 1.500	€ 0	€ 42.541
7 Leeuwarden	€ 185.984	€ 3.000	€ 2.080	€ 191.064
8 Noardeast-Fryslân	€ 96.391	€ 0	€ 2.496	€ 98.887
9 Ooststellingwerf	€ 54.572	€ 0	€ 0	€ 54.572
10 Opsterland	€ 53.558	€ 2.400	€ 0	€ 55.958
11 Schiermonnikoog	€ 8.894	€ 0	€ 0	€ 8.894
12 Smallerland	€ 104.242	€ 0	€ 1.144	€ 105.386
13 Súdwest-Fryslân	€ 170.552	€ 6.300	€ 19.448	€ 196.300
14 Terschelling	€ 16.735	€ 0	€ 0	€ 16.735
15 Vlieland	€ 13.062	€ 0	€ 0	€ 13.062
16 Waadhoeke	€ 85.752	€ 0	€ 0	€ 85.752
17 Weststellingwerf	€ 52.768	€ 0	€ 0	€ 52.768
	€ 1.109.108	€ 13.200	€ 25.168	€ 1.147.476
Second opinions				€ 1.560
Abe Bonnema Prijs				€ 9.927
				€ 1.158.963

Productiecijfers 2022: naar aard (eerste) adviezen in %

gemeente	voldoet	voldoet mits	voldoet niet	aanhouden	vooroverleg
1 Achtkarspelen	17,1	13,8	13,8	5,7	49,6
2 Ameland	20,3	8,2	8,1	6,5	56,9
3 Dantumadiel	25,0	14,3	14,3	0,0	46,4
4 De Fryske Marren	14,6	21,0	14,2	3,9	46,3
5 Harlingen	33,9	17,7	19,3	5,7	23,4
6 Heerenveen	23,0	14,4	9,2	4,0	49,4
7 Leeuwarden	33,4	20,1	14,3	6,0	26,2
8 Noardeast-Fryslân	17,7	15,2	9,8	5,1	52,2
9 Ooststellingwerf	16,8	16,1	8,7	5,4	53,0
10 Opsterland	20,8	5,6	6,9	1,4	65,3
11 Schiermonnikoog	29,3	17,1	17,1	2,4	34,1
12 Smallerland	17,3	13,6	12,6	4,2	52,3
13 Súdwest-Fryslân	32,7	19,5	16,2	5,8	25,8
14 Terschelling	15,5	15,6	15,5	6,7	46,7
15 Vlieland	20,9	9,3	14,0	9,3	46,5
16 Waadhoeke	23,3	26,5	14,3	4,1	31,8
17 Weststellingwerf	16,0	16,7	12,2	4,5	50,6
totaal hûs en hiem	24,6	17,6	13,3	5,0	39,5

Productiecijfers 2022: naar categorieën bouwsommen in %

gemeente	≤5.000	5.001- 25.000	25.001- 100.000	100.001- 250.000	≥250.001
	%	%	%	%	%
1 Achtkarspelen	11,5	31,4	19,0	15,2	22,9
2 Ameland	11,0	21,0	19,8	24,7	23,5
3 Dantumadiel	21,0	5,3	21,0	21,1	31,6
4 de Fryske Marren	14,7	25,9	23,8	14,0	21,6
5 Harlingen	17,3	40,2	18,1	7,1	17,3
6 Heerenveen	12,9	24,2	40,3	14,5	8,1
7 Leeuwarden	19,3	30,3	25,1	9,4	15,9
8 Noardeast-Fryslân	13,3	23,6	32,7	17,1	13,3
9 Ooststellingwerf	13,6	27,1	23,3	18,0	18,0
10 Opsterland	11,2	21,5	29,9	18,7	18,7
11 Schiermonnikoog	41,7	22,2	11,1	13,9	11,1
12 Smallingerland	13,0	27,1	23,5	8,8	27,6
13 Súdwest-Fryslân	13,0	25,4	34,5	10,0	17,1
14 Terschelling	9,2	27,9	16,3	23,3	23,3
15 Vlieland	28,6	45,7	11,4	2,9	11,4
16 Waadhoeke	21,6	29,4	27,2	7,5	14,3
17 Weststellingwerf	11,4	17,6	37,4	18,3	15,3
totaal hûs en hiem	15,6	27,0	27,6	12,6	17,2

B en W van de gemeente :
Dantumadiel
Uw nummer : PP Z256039-2020 d.d.: 29-1-2020
Adr.bouwpl. : Foarstrjitte 49
te DE WESTEREEN
Betreft bouwaanvraag van :

dossiernummer : W20DAN003-1
datum : 29 januari 2020
kosten : € 96,00
behandeld door : A.R.J.Bremer
conclusie : VOOROVERLEG

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie

(058) 233 79 30

e-mail

husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank

NL48 BNGH 0285 0223 50

Geacht College,

Met deze brief reageren wij op uw adviesaanvraag.

In het kader van dit vooroverleg is de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit van oordeel dat de ingediende stukken, getoetst aan de door de gemeenteraad vastgestelde criteria, onder voorbehoud uitzicht bieden op een positieve welstandsadviesering.

De kritiek betreft het plan in relatie tot de omgeving en is op het volgende gericht.

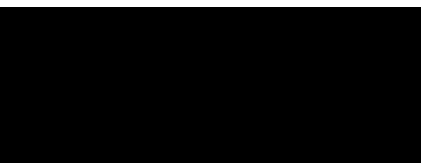
De plaatsing en situering.

Het plan betreft de vervangende nieuwbouw van een supermarkt binnen de lintbebouwing van Zwaagwesteinde. De supermarkt is in de huidige situatie dicht op de weg gepositioneerd en volgt de oriëntatie van de weg en niet van het landschap. Op de huidige positie is de oriëntatie op de weg een logische. De weg geeft het gebouw op deze positie een sterkere oriëntatie dan de verkavelingsrichting van het landschap. In de nieuwe situatie wordt het gebouw verder naar achteren geplaatst waardoor het zich meer los maakt van de weg en meer in het landschap wordt geplaatst. Hierdoor wordt de verkavelingsrichting van het landschap dominanter. Als gevolg van de hoekverdraaiing met het landschap verbijzondert het gebouw zich te zeer en is het onvoldoende geënt op de verkavelingsstructuur van het landschap. Ook de terreininrichting is grotendeels gericht op de richting van de weg en versterkt hiermee de breuk met de verkavelingsrichting.

Dit leidt mede gezien de specifieke situatie van deze locatie welstandshalve tot bezwaren.

Wij stellen voor de kritiek te ondervangen. Een aangepast plan wordt ter beoordeling afgewacht.

Namens de commissie,

ir. A.R.J. Bremer,
adviseur ruimtelijke kwaliteit.

B en W van de gemeente :
Dantumadiel
Uw nummer : VB-20210357
Adr.bouwpl. : Foarstrjitte 49
te DE WESTEREEN
Betreft bouwaanvraag van :

dossiernummer : W20DAN003-2
kosten : € 122,00
datum : 24-03-2021
conclusie : VOOROVERLEG

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Geacht College,

Met deze brief reageren wij op uw adviesaanvraag.

In het kader van dit vooroverleg is de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit van oordeel dat de ingediende stukken, getoetst aan de door de gemeenteraad vastgestelde criteria, nog geen uitzicht bieden op een positieve welstandsadviesering.

De kritiek betreft het plan op zichzelf en in relatie tot de omgeving en is op het volgende gericht.

De plaatsing en situering.

Het plan betreft de vervangende nieuwbouw van een supermarkt binnen de lintbebouwing van Zwaagwesteinde en is op verzoek getoetst aan de criteria van hoofdstuk 6 van de welstandsnota Dantumadiel; grotere (her)ontwikkelingslocaties.

Hierin staat dat het plan belangrijke en waardevolle hoofdkarakteristieken uit het plangebied dient te respecteren. Daarnaast wordt een zorgvuldige aansluiting en overgang naar omliggende gebieden gevraagd dat in ieder geval tot uitdrukking komt door een passende plaatsing en hoofdvorm.

De supermarkt is in de huidige situatie dicht op de weg gepositioneerd en volgt de oriëntatie van de weg en niet van het landschap. Op de huidige positie is de oriëntatie op de weg een logische. De weg geeft het gebouw op deze positie een sterkere oriëntatie dan de verkavelingsrichting van het landschap. In de nieuwe situatie wordt het gebouw verder naar achteren geplaatst waardoor het zich meer los maakt van de weg en meer in het landschap wordt geplaatst. Hierdoor wordt de verkavelingsrichting van het landschap dominant. Als gevolg van de hoekverdraaiing met het landschap verbijzondert het gebouw zich te zeer en is het onvoldoende geënt op de verkavelingsstructuur van het landschap. Ook de terreininrichting is grotendeels gericht op de richting van de weg en versterkt hiermee de breuk met de verkavelingsrichting. De houtwallen worden op de terreininrichtingsschets weliswaar meer aangezet en de toegang tot het parkeerterrein wordt in de richting van het landschap geplaatst, dit zal echter de oriëntatie van het gebouw niet wijzigen.

Wij stellen voor de kritiek te ondervangen door het gebouw in de richting van het landschap te draaien zodat de supermarkt zich beter voegt in het omgevingsbeeld en de doorzichten langs het gebouw naar het achterliggende couliselandschap kunnen worden vergroot.

Namens de commissie.

ir. A.R.J. Bremer,
adviseur ruimtelijke kwaliteit.

B en W van de gemeente :
Dantumadiel
Uw nummer : VB-20210357
Adr.bouwpl. : Foarstrjitte 49
te DE WESTEREEN
Betreft bouwaanvraag van :

dossiernummer : W20DAN003-3
kosten : € 96,00
datum : 07-04-2021
conclusie : VOOROVERLEG

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Geacht College,

Met deze brief reageren wij op uw adviesaanvraag.

In het kader van dit vooroverleg is de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit van oordeel dat de ingediende stukken, getoetst aan de door de gemeenteraad vastgestelde criteria, onder voorbehoud uitzicht bieden op een positieve welstandsadviesering.

De eerder geuite kritiek met betrekking tot de plaatsing is onvoldoende ondervangen.

De plaatsing.

De oriëntatie van het gebouw volgt ook in het huidige voorstel niet de richting van het landschap maar de richting van de weg. Wel is de richting van het landschap beter in de terreininrichting tot uitdrukking gekomen. Daarnaast zal de bomenrij langs de weg het stedenbouwkundige gat in het lint enigszins aanhelen. Ook is er een doorzicht naar het landschap geïntroduceerd waardoor het landschap achter de supermarkt nog even kan worden ervaren.

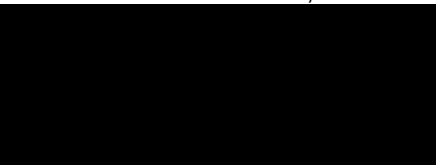
De aanzichten.

De reclame uitingen tonen zich in het voorstel te nadrukkelijk. De grote hoeveelheid van vlaggenmasten en zuilen in combinatie met de prominente plaatsing, voor de voorgevelrooilijn van de aangrenzende bebouwing en voor het gebouw, versterken dit kritiekpunt.

De kritiek betreft het plan op zichzelf en in relatie tot de omgeving en is op het volgende gericht.

Wij stellen voor dat bovengenoemde kritiek wordt verwerkt in het ontwerp en verwachten voor het vervolgadvisie een nieuwe aanvraag.

Namens de commissie,

ir. A.R.J. Bremer,
adviseur ruimtelijke kwaliteit.

B en W van de gemeente :
Dantumadiel
Uw nummer : OV-20221093
Adr.bouwpl. : Foarstrjitte 49
te DE WESTEREEN

dossiernummer : W20DAN003-4
datum : 26-04-2022
conclusie : VOLDOET MITS

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Geacht College,

Met deze brief reageren wij op uw adviesaanvraag.

Op grond van de ingediende gegevens deelt de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit u mee dat het plan, getoetst aan de door de gemeenteraad vastgestelde criteria, niet geheel voldoet aan redelijke eisen van welstand. De kritiek betreft het plan op zichzelf en in relatie tot de omgeving en is op het volgende gericht.

De plaatsing.

- Evenals in de voorgaande voorstellen volgt het gebouw ook in het huidige voorstel de richting van de weg en niet de richting van het landschap. De kritiek uit voorgaande advisering blijft daarmee nog aan de orde. Echter is de hoekverdraaiing/positie inmiddels vastgelegd in het bestemmingsplan. Zie volledigheidshalve onze voorgaande advisering onder bovenstaand dossiernummer.

De reclame.

- Het aantal en de positie van de reclame-uitingen op het terrein is ongewijzigd gebleven. De reclame-uitingen tonen zich te nadrukkelijk. Het relatief grote aantal vlaggenmasten en zuilen in combinatie met de prominente plaatsing, voor de voorgevelrooilijn van de aangrenzende bebouwing en voor het gebouw, zijn hier mede debet aan.

Wij stellen voor de kritiek te ondervangen door het aantal vlaggenmasten langs de weg te beperken tot twee en de zuilen ten aanzien van de weg verder terug te plaatsen (achter roze streep-stip lijn.) Dit alles zodanig dat de reclame-uitingen zich meer verspreiden over de parkeerplaats en meer afstand tot de weg krijgen. Wij nemen daarbij aan dat u, als gemeente, zelf zorg draagt voor de vervolgoetsing. In geval van wijziging van het plan op een andere dan de voorgestelde manier wordt het weer voor beoordeling tegemoet gezien.

Namens de commissie,

drs. M.C. Eskens,
adviseur ruimtelijke kwaliteit

Poiesz Vastgoed B.V.

Edisonstraat 3
8606 JH Sneek

vastgoed@poiesz-supermarkten.nl

Ons adres: Postbus 13,
9290 AA Kollum
Ons telefoonnr: (0519) 298888
Ons whatsapp nr: (06) 12083046
Ons e-mailadres: info@dantumadiel.nl
Ons kenmerk: 20221093
OLO nummer: 6903863
Behandeld door:

Datum: 14 juli 2022

Onderwerp: Besluit omgevingsvergunning voor het bouwen van een nieuwe supermarkt (zaaknummer 20221093).

Geachte ,

Op 14 april 2022 heeft u een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het bouwen van een nieuwe supermarkt op het perceel Foarstrjitte 49 te De Westereen. De aanvraag met OLO-nummer 6903863 staat bij ons bekend onder zaaknummer 20221093.

Besluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning

Wij hebben besloten de omgevingsvergunning te verlenen voor de volgende activiteit bouwen. Aan deze vergunning hebben wij voorschriften verbonden. De meegezonden en gewaarmerkte stukken horen bij dit besluit. Hierna geven wij aan hoe wij tot dit besluit zijn gekomen.

1. Procedurele overwegingen

1.1 Bevoegd gezag

Uit uw aanvraag blijkt dat wij bevoegd zijn om te beslissen op uw aanvraag.

1.2 Ontvankelijkheid

Om een aanvraag in behandeling te kunnen nemen, moet u belanghebbende zijn bij de aanvraag. U bent als eigenaar van het perceel belanghebbende. Voor een aanvraag om omgevingsvergunning gelden landelijke indieningvereisten. Deze indieningvereisten zijn terug te vinden in de Regeling omgevingsrecht. Hierin staat welke gegevens u bij de aanvraag moet inleveren. Bij indiening zijn voldoende stukken gevoegd om uw aanvraag inhoudelijk te kunnen beoordelen.

1.3 Procedure

Voor dit besluit is de reguliere voorbereidingsprocedure gevolgd, zoals is bepaald in paragraaf 3.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Uw aanvraag is getoetst aan de Wabo.

1.4 Aanhoudingen

Voor uw aanvraag geldt geen aanhoudingsgrond.

1.5 Verlengen beslistermijn

De beslistermijn voor uw aanvraag is bij het besluit van 25 mei 2022 verlengd met zes weken.

2. Inhoudelijke overwegingen

Hieronder geven wij per activiteit aan welke inhoudelijke overwegingen ten grondslag liggen aan de beschikking.

2.1 Bouwen van een bouwwerk

In artikel 2.1 lid 1 onder a van de Wabo staat dat u in het bezit moet zijn van een vergunning wanneer u een bouwwerk wilt gaan bouwen. De aanvraag is getoetst aan artikel 2.10 lid 1 van de Wabo. Hieronder geven wij het resultaat van deze toetsing aan.

a. Bouwbesluit

Het is aannemelijk dat uw project voldoet aan de voorschriften van het Bouwbesluit als u zich houdt aan de voorwaarden van deze vergunning.

b. Bouwverordening

Het is aannemelijk dat uw project voldoet aan de in de Bouwverordening opgenomen voorschriften.

c. Bestemmingsplan

Uw project hebben wij getoetst aan de regels van het bestemmingsplan “Foarstrjitte 49, De Westereen”. Het perceel heeft de bestemming “Detailhandel”. Wij hebben vastgesteld dat uw project voldoet aan de regels van het bestemmingsplan.

d. Redelijke eisen van welstand

Uw verzoek is op 26 april 2022 voorgelegd aan de welstandsc commissie Hûs en Hiem. Dit advies heeft als kenmerk W22DAN003-4. Volgens het advies van de commissie voldoet het plan aan redelijke eisen van welstand echter met de volgende opmerking:

“De reclame.

- Het aantal en de positie van de reclame-uitingen op het terrein is ongewijzigd gebleven. De reclame-uitingen tonen zich te nadrukkelijk. Het relatief grote aantal vlaggenmasten en zuilen in combinatie met de prominente plaatsing, voor de voorgevelrooilijn van de aangrenzende bebouwing en voor het gebouw, zijn hier mede debet aan.

Wij stellen voor de kritiek te ondervangen door het aantal vlaggenmasten langs de weg te beperken tot twee en de zuilen ten aanzien van de weg verder terug te plaatsen (achter roze streep-stip lijn.) Dit alles zodanig dat de reclame-uitingen zich meer verspreiden over de parkeerplaats en meer afstand tot de weg krijgen. Wij nemen daarbij aan dat u, als gemeente, zelf zorg draagt voor de vervolgoetsing. In geval van wijziging van het plan op een andere dan de voorgestelde manier wordt het weer voor beoordeling tegemoet gezien.”

Op 11 mei 2022 is een tekening ingediend conform de opmerkingen van de welstandsc commissie. Er kan worden geconcludeerd dat het bouwplan voldoet aan redelijke eisen van welstand.

3. Bezwaarmogelijkheid

Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u schriftelijk bezwaar maken. Het indienen van een bezwaarschrift is kosteloos. Het bezwaarschrift moet u binnen zes weken vanaf de dag na de verzenddatum van dit besluit opsturen naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel, Postbus 13, 9290 AA Kollum. U kunt uw bezwaarschrift ook digitaal indienen. Dit kunt u doen via de website www.dantumadiel.nl/bezwaar-en-beroep. Hiervoor hebt u uw DigiD nodig. Het bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- a. uw naam en adres;
- b. uw handtekening (elektronische DigiD);
- c. de datum van het bezwaarschrift;
- d. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- e. de reden waarom u bezwaar maakt.

3.1 Bezwaar van andere belanghebbenden

Dit besluit wordt gepubliceerd in de woensdagedities van de Nieuwe Dockumer Courant officielebekendmakingen.nl. Hierdoor komen andere belanghebbenden (bijvoorbeeld omwonenden of andere betrokkenen) ook op de hoogte van dit besluit. Ook zij kunnen tegen dit besluit bezwaar maken. Dit kan tot gevolg hebben dat, na behandeling van een bezwaar, dit besluit moet worden gewijzigd of zelfs ingetrokken.

3.2 Vragen over de procedure

Hebt u nog vragen over de bezwaarprocedure? Dan kunt u contact opnemen met het team Juridyske Saken, telefoonnummer (0519) 29 88 88.

3.3 Voorlopige voorziening

Als er een bezwaarschrift wordt ingediend, dan blijft het besluit geldig. Wil iemand voorkomen dat het besluit ingaat, dan kan hij of zij de rechter vragen om een voorlopige voorziening. Dit mag alleen als er een bezwaarschrift door deze persoon bij ons is ingediend. Een voorlopige voorziening kan ook door andere belanghebbenden worden aangevraagd. De Voorzieningenrechter kan besluiten om dit besluit helemaal of gedeeltelijk te schorsen. Hij moet dan wel vinden dat er sprake is van een spoedeisend belang. Wilt u een voorlopige voorziening aanvragen? Stuur u dan een brief naar de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen. U kunt uw voorlopige voorziening ook digitaal aanvragen. Dat kan via website <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Ook hiervoor hebt u uw DigiD nodig.

3.4 Kosten voorlopige voorziening

Het aanvragen van een voorlopige voorziening kost geld. Degene die dit aanvraagt, moet griffierecht betalen. De afdeling Bestuursrecht van de Rechtbank Noord-Nederland kan u hierover meer informatie geven.

4. Inwerkingtreding

U kunt pas van de vergunning gebruik maken nadat deze in werking is getreden. Voor uw beschikking geldt dat deze in werking treedt de dag nadat de beschikking naar u verzonden is.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van het besluit niet op. Dit betekent dat de vergunninghouder gebruik kan maken van de verleende vergunning ondanks het feit dat er een bezwaarschrift is of kan worden ingediend. Na de indiening van een bezwaarschrift zal het besluit tot verlening van de vergunning heroverwogen moeten worden. Het gevolg hiervan kan zijn dat het besluit tot het verlenen van de vergunning moet worden gewijzigd of zelfs moet worden ingetrokken.

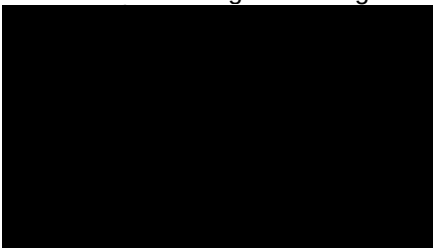
Wij willen u er nadrukkelijk op wijzen dat het gebruik maken van de vergunning voordat de vergunning onherroepelijk is (dat wil zeggen dat er geen bezwaar, beroep of hoger beroep meer kan worden ingediend tegen de vergunning), voor risico komt van de vergunninghouder. Dit betekent dat als een bouwwerk verwijderd moet worden, als gevolg van de uitkomst van de bezwaar- of beroepsprocedure tegen de omgevingsvergunning, de kosten hiervan voor rekening van de vergunninghouder komen.

5. Vragen?

Bel ons klantencontactcentrum op (0519) 29 88 88. Of stuur een mail naar kccvergunningen@noardeast-fryslan.nl. U bereikt ons van maandag tot en met donderdag tussen 8.30 en 16.30 uur. En op vrijdag tussen 8.30 en 12.00 uur. We helpen u graag.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Dantumadiel,

Voorschriften behorend bij omgevingsvergunning (20221093)

Bouwen van een bouwwerk

- 1 U moet er rekening mee houden dat u niet alleen bouwt zoals in de omgevingsvergunning staat, maar dat u ook bouwt volgens de eisen van het bouwbesluit en de nadere regels die dit bouwbesluit stelt. Bovendien moet u rekening houden met wat in de gemeentelijke bouwverordening staat. Deze voorwaarde geldt, tenzij uitdrukkelijk (in woord of op tekening) anders is vermeld.
- 2 De bouwer/aannemer moet een kopie krijgen van de omgevingsvergunning met alle tekeningen en voorwaarden. Op de bouwplaats moet altijd de omgevingsvergunning met de tekeningen en voorwaarden aanwezig zijn.
- 3 U moet bouwen op een van gemeentewege aangewezen plaats. Het team Tafersjoch van de gemeente geeft de rooilijnen, afstand tot de perceelsgrenzen, peilmaat ed. aan. U kunt een afspraak maken voor het uitzetten op telefoonnummer (0519) 29 88 88.
- 4 U moet ten minste drie weken voordat u start met het bouwen de hieronder genoemde onderdelen de volgende gegevens inleveren:
 - a- Akoestiek:
een akoestisch onderzoek.
De bouw mag pas beginnen nadat de stukken zijn goedgekeurd door de gemeente.
- 5 U moet de riolering aanleggen als een zogenaamd “gescheiden systeem”. Dit houdt in dat er voor vuil water en schoon water afzonderlijke rioleringen aangelegd moeten worden. Voor het “vuil” water (huishoudelijk/ bedrijfsafvalwater, schroputjes garages enzovoort) moet een grijze leiding worden gebruikt. Voor het “schone” water (hemelwater, water van drainages, e.d.) moet bij diameters boven de 75mm¹ een groene leiding (een bruine leiding mag ook) worden gebruikt.
- 6 U moet voordat u de vuil- en schoon waterriolering aan het oog onttrekt de bouwinspecteur uitnodigen voor een controle. Om vertragingen te voorkomen moet u ten minste twee werkdagen voordat de riolering aan het oog wordt onttrokken deze afspraak te maken. Pas nadat de riolering is goedgekeurd door de bouwinspecteur mag u verder.
- 7 Als u een werk gaat uitvoeren in, op of boven de grond van de gemeente (bijvoorbeeld een uitweg maken, kabels en leidingen leggen, tijdelijke opslag) moet u vooraf overleggen met de afdeling Gemeentewerk. Pas na goedkeuring mag u het uitvoeren. Voor meer informatie kunt u bellen op telefoonnummer (0519) 29 88 88.
- 8 Als u gebruik maakt van krachtwerktuigen (heistellingen, hydraulische kranen ed. dus geen elektrische handgereedschappen) dan mag dit tijdens werkdagen van 7.00 uur tot 19.00 uur, en in op zaterdagen van 9.00 uur tot 15.00 uur. Op zondagen is het gebruik van krachtwerktuigen niet toegestaan.
- 9 Tot slot willen wij u verzoeken de aanvang en voltooiing van de werkzaamheden en het storten van beton te melden bij team Tafersjoch. Deze meldingen kunt u doen door een e-mail te sturen naar kccvergunningen@noardeast-fryslan.nl

Opmerkingen:

Slopen

In het bestaande gebouw is mogelijk asbest toegepast en daarmee is het pand asbestverdacht. U moet voorafgaand aan het slopen van het bouwwerk (of een deel daarvan) een sloopmelding doen. Voor het vaststellen of er asbest aanwezig is moet u een asbestinventarisatie laten uitvoeren door een gecertificeerd bedrijf.

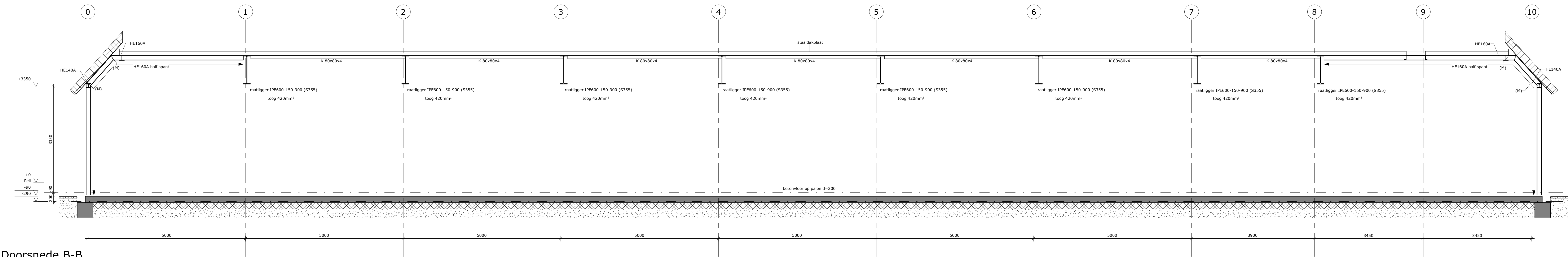
Bij meer dan 10 kubieke meter sloopaafval moet u ten allen tijde een sloopmelding in indienen incl. asbestinventarisatierapport. U kunt de sloopmelding via het www.omgevingsloket.nl doen. In het omgevingsloket wordt aangegeven welke bijlagen bij de melding ingeleverd moeten worden.

Ter informatie de opbouw van de leges:

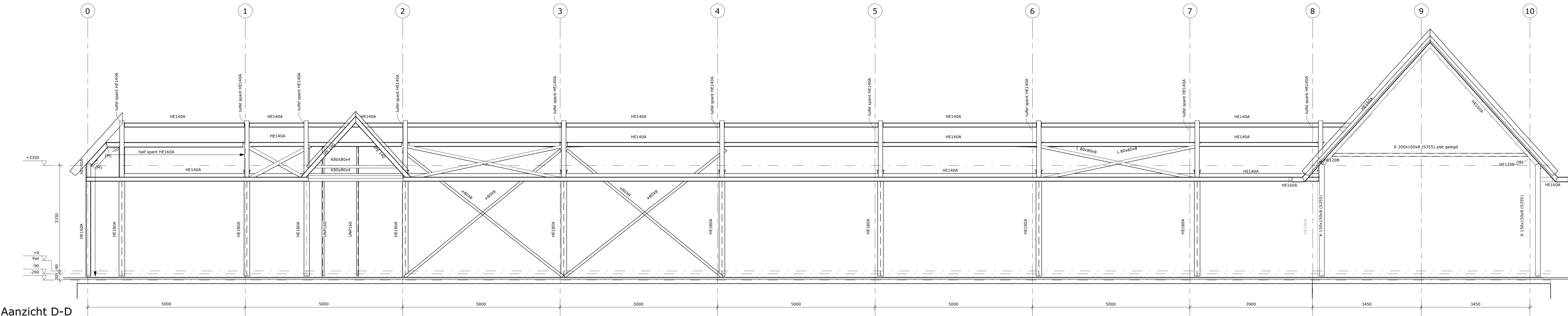
Op basis van de legesverordening is voor het in behandeling nemen van de aanvraag voor een omgevingsvergunning leges verschuldigd. De hoogte van de leges is afhankelijk van de aangevraagde onderdelen van de omgevingsvergunning.

Opgegeven bouwkosten:	€ 841.500,00
Omgevingsvergunning activiteit bouwen	€ 17.167,60
Totaal leges	€ 17.167,60

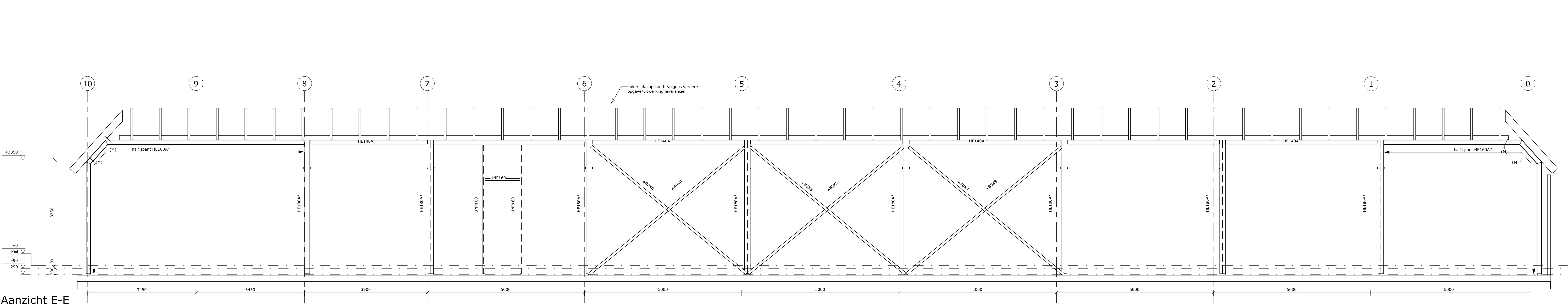
U ontvangt apart een legesnota voor het in behandeling nemen van uw aanvraag voor een omgevingsvergunning. Daarin wordt u de definitieve hoogte van de leges medegedeeld. Daartegen kunt u binnen zes weken na de dagtekening van die nota een bezwaarschrift indienen bij de gemeente. Meer informatie daarover vindt u in de binnenkort te ontvangen legesnota.

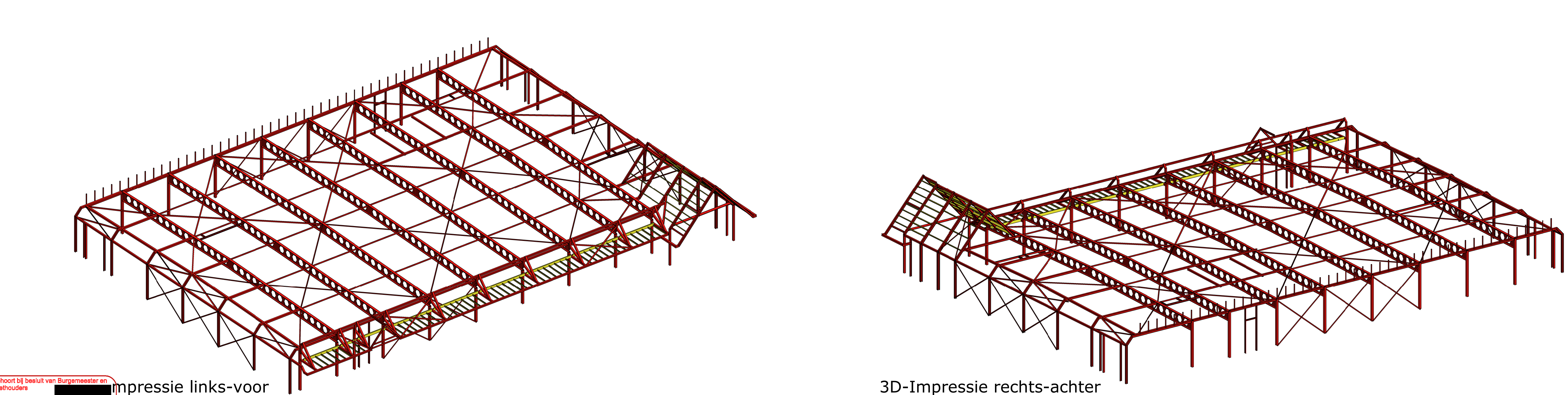
Doorsnede B-B
(N) - momentvast verbinding

Aanzicht D-D
(N) - momentvast verbinding

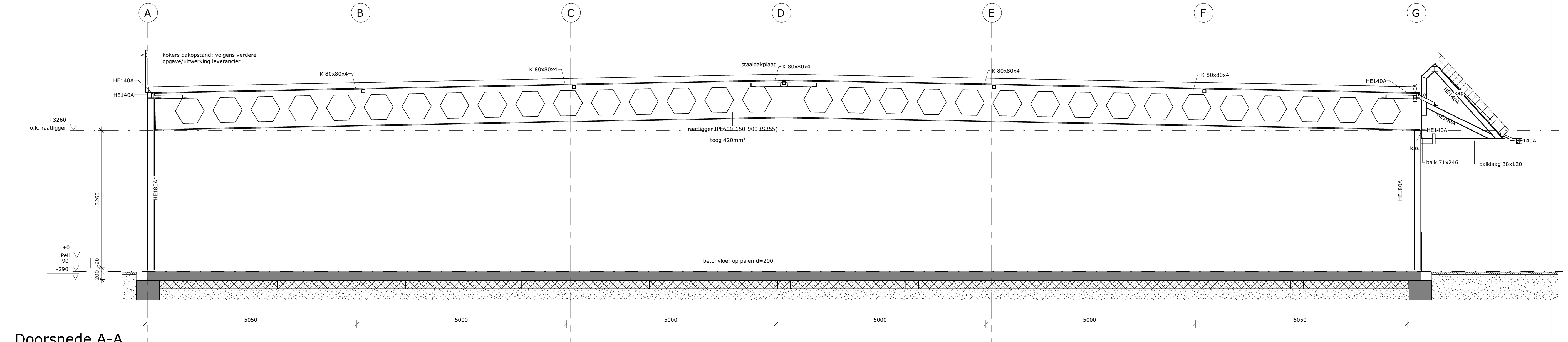

Aanzicht E-E
(N) - momentvast verbinding

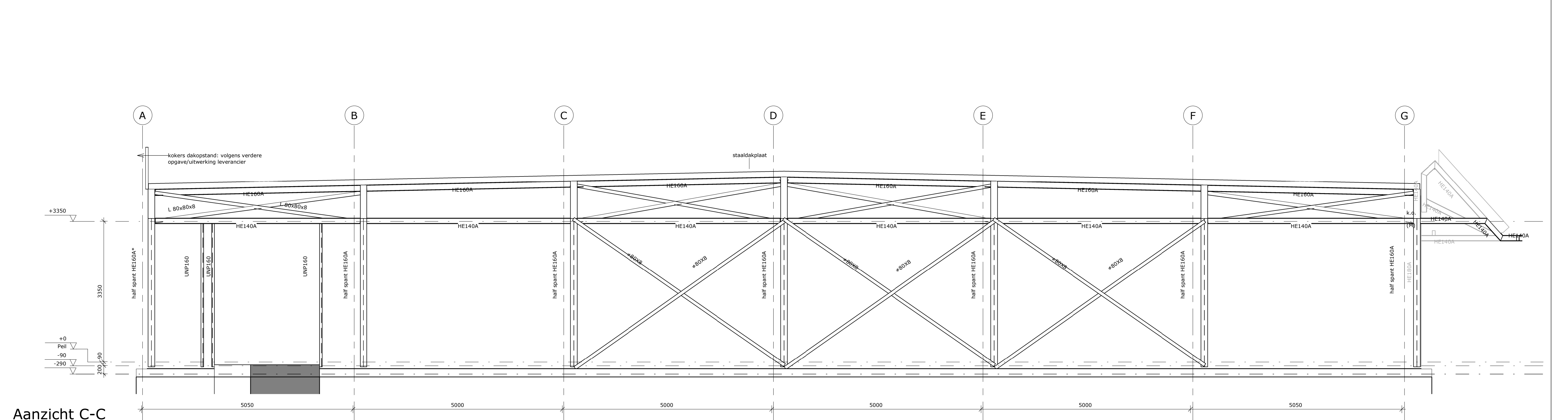

3D-impresie links-voor

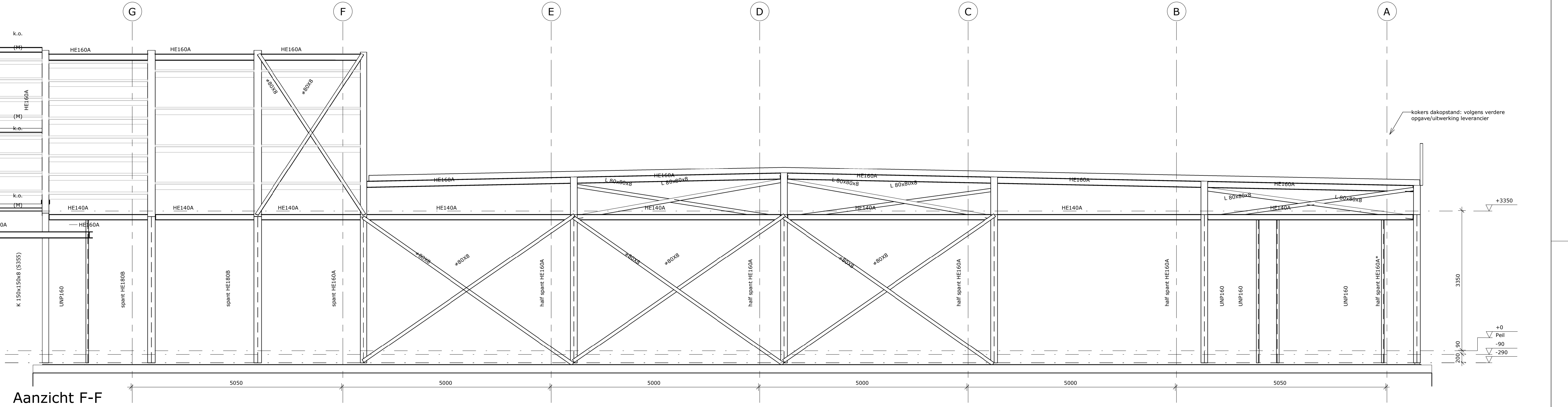
3D-impresie rechts-achter

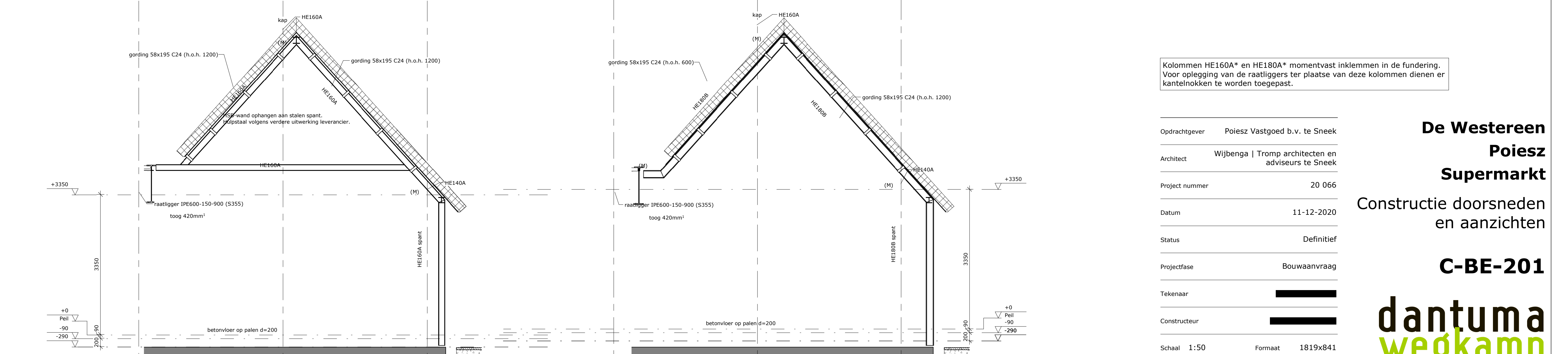
Doorsnede A-A
(N) - momentvast verbinding

Aanzicht C-C
(N) - momentvast verbinding

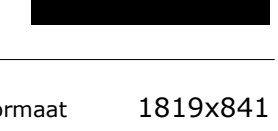
Aanzicht F-F
(N) - momentvast verbinding

Doorsnede G-G
(N) - momentvast verbinding

Doorsnede H-H
(N) - momentvast verbinding

Kolommen HE160A* en HE180A* momentvast inklemmen in de fundering.
Voor oplegging van de raatliggers ter plaatse van deze kolommen dienen er kanteelknoeken te worden toegepast.

Opdrachtgever: Poiesz Vastgoed b.v. te Sneek
Architect: Wijbenga | Tromp architecten en adviseurs te Sneek
Project nummer: 20 066
Datum: 11-12-2020
Status: Definitief
Projectfase: Bouw aanvraag
Tekenaar:
Constructeur:
Schaal: 1:50
Formaat: 1819x841
Gesprek: 3h, 7941 KG Meppel
www.dantumawegkamp.nl

De Westereen
Poiesz
Supermarkt
Constructie doorsneden
en aanzichten
C-BE-201
dantuma
wegkamp
de constructieve partner

Algemene gegevens

omschrijving	Poesz winkel Herzien
plaats	De Westereen
type gebouw	utiliteitsgebouw
soort bouw	nieuwbouw
bouwjaar	2021
eigendom	onbekend
opname	detailopname
datum berekening	27-05-2021
opmerkingen	BENG berekening supermarkt

behoort bij besluit van Burgemeester en Wethouders

d.d. : 14 juli 2022
Zaak : 20221093

Teamleider Fergunning

Registratie

Deze berekening is geregistreerd in de landelijke database van de Rijksoverheid (EP-Online) met de volgende registratienummers:

unieke omschrijving	provisional ID	registratienummer	datum registratie
Supermarkt	8E76C2E41EEB42EDB6D58D9B1C460520	686703467	27-5-2021

Bij woongebouwen moet zowel de berekening van het gehele woongebouw als van de individuele appartementen ingediend worden voor de omgevingsvergunning. Deze berekeningen moeten allemaal geregistreerd worden bij EP-Online.

Bouwkundige bibliotheek

Definieer dichte constructies (vloeren, gevels, daken, panelen)

dichte constructie	vlak	methodiek	omschrijving	R_C [m²K/W]
vloer	vloer	beslisschema	isolatie onbekend; bouwjaarklasse vanaf 2021	3,70
gevel	gevel	beslisschema	isolatie onbekend; bouwjaarklasse vanaf 2021	4,70
dak	dak	beslisschema	isolatie onbekend; bouwjaarklasse vanaf 2021	6,30

Definieer transparante constructies (ramen, deuren, panelen in kozijn)

transparante constructie	type	methodiek	U_W / U_D [W/m²K]	$g_{gl;n}$
Deur geïsoleerd	deur	vrije invoer	2,0	0,00
Beglazing	raam	vrije invoer	1,7	0,60

Indeling gebouw

Definieer rekenzones

type zone	omschrijving	bouwwijze	type plafond	n ^o bouwlaag
rekenzone Winkel		betonnen wand-vloer skeletbouw met massieve en niet-massieve betonnen vloeren	gesloten of verlaagd plafond	1

Definieer utiliteitsgebouw

omschrijving	type gebouw	rekenzone	gebruiksfunctie	A _g [m²]
Poesz	enkellaags utiliteitsgebouw, vrijstaand, deels plat dak	Winkel	winkelfunctie	1228,00
			kantoorfunctie	9,00
			bijeenkomstfunctie overig	14,00

Constructies

Geometrie dichte constructie - Poiesz - Winkel

dichte constructie	opmerking	oppervlakte [m²]
Vloer - op/boven mv; boven kruipruimte - 1388,90 m²		
vloer - R _c = 3,70	geïsoleerde vloer	1388,90
Gevel Zuid - buitenlucht, Z - 201,83 m² - 90°		
gevel - R _c = 4,70	dichte gevel	136,27
Gevel West - buitenlucht, W - 117,50 m² - 90°		
gevel - R _c = 4,70	Dichte gevel	100,43
Gevel Noord - buitenlucht, N - 201,63 m² - 90°		
gevel - R _c = 4,70	Dichte gevel	198,39
Gevel Oost - buitenlucht, O - 117,50 m² - 90°		
gevel - R _c = 4,70	Dichte gevel	106,46
Dak plat - buitenlucht; HOR - 1305,58 m²		
dak - R _c = 6,30		1305,58
Dak schuin Oost - buitenlucht, O - 72,50 m² - 48°		

Geometrie dichte constructie - Poiesz - Winkel

dichte constructie	opmerking	oppervlakte [m ²]
dak - R _c = 6,30		72,50
Dak schuin West - buitenlucht, W - 72,50 m² - 48°		
dak - R _c = 6,30		72,50

Geometrie transparante constructies (ramen en deuren) - Poiesz - Winkel

transparante constructie	opmerking aantal	oppervlakte [m ²]	beschaduwing	zonwering	g _{gl;alt} g _{gl;dif} regeling zomernachtventilatie
Gevel Zuid - buitenlucht, Z - 201,83 m² - 90°					
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 A		36,66	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 C		23,04	constante overstek	geen zonwering	niet aanwezig
belemmering					
<u>Constante overstek</u>					
afstand		2,61 m			
hoogte		1,74 m			
overstekhoek		34 °			
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 D		5,86	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Gevel West - buitenlucht, W - 117,50 m² - 90°					
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 B		6,44	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 E		3,19	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Deur geïsoleerd - U = 2,0 / g _{gl;n} = 0,00 H		7,44	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Gevel Noord - buitenlucht, N - 201,63 m² - 90°					
Deur geïsoleerd - U = 2,0 / g _{gl;n} = 0,00 F		3,24	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Gevel Oost - buitenlucht, O - 117,50 m² - 90°					
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 B		2,85	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 E		3,19	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig
Beglazing - U = 1,7 / g _{gl;n} = 0,60 G		5,00	minimale belemmering	geen zonwering	niet aanwezig

Kenmerken vloerconstructie

hoogte bovenkant vloer tov maaiveld (h)	0,05 m
omtrek van het vloerveld (P)	157,05 m

Kenmerken kruipruimte en onverwarmde kelder

kruipruimteventilatie (ε) 0,0012 m²/m

warmteweerstand van de boven de vloer liggende gevel (R_{bW}) gevel - $R_c = 4,70$ m²K/W

warmteweerstand v.d. onverwarmde kelder-, kruipruimtevloer vloer - $R_c = 3,70$ m²K/W
(R_{bf})

Luchtdoorlaten**Infiltratie**

buitenwerkse gebouwhoogte 7,81 m

invoer infiltratie geen meetwaarde voor infiltratie

Definieer infiltratie

gebouw $q_{v,10;lea;ref}$ [dm³/s per m² gebruiksoppervlak]

gebouw 0,42

Verticale leidingen in directe verbinding met buitenlucht

invoer verticale leidingen in directe verbinding met buitenlucht verticale leidingen door thermische schil onbekend

aantal niet boven elkaar gelegen toiletgroepen 1 toiletgroepen

Verwarming 1**Aantal identieke systemen**

1

Aangesloten rekenzones

Winkel

Opwekking**Opwekker 1**

type opwekker warmtepomp - elektrisch

invoer opwekker forfaitair

functie(s) van opwekker verwarming

bron warmtepomp buitenlucht (afgifte water)

toestel / warmteleveringssysteem warmtepomp - elektrisch

warmtebehoefte verwarmingssysteem 58024 kWh

door opwekker geleverde warmte (per toestel) 58024 kWh

COP	2,80
energiefractie	1,000
hulpenergie per toestel	298 kWh

Distributie

type distributiesysteem	tweepijpsysteem
ontwerp aanvoertemperatuur	55°C
waterzijdige inregeling	inregeling onbekend

Binnen verwarmde zone

invoer leidingen	leidinglengte onbekend - leidinggegevens onbekend
totale leidinglengte	680,54 m
isolatie leidingen	geïsoleerd
isolatie kleppen en beugels	kleppen en beugels - geïsoleerd

Buiten verwarmde zone

invoer leidingen	leidinglengte onbekend - overige leidinggegevens onbekend
totale leidinglengte	120,10 m
isolatie leidingen	geïsoleerd
isolatie kleppen en beugels	kleppen en beugels - geïsoleerd

aanvullende distributiepomp	aanvullende distributiepomp niet aanwezig
-----------------------------	---

distributiepompen

omschrijving

pomp 1

Afgifte**Afgiftesysteem 1**

type afgiftesysteem	luchtverwarming
vertrekhoogte	$h \leq 4$ m
type luchtverwarming	naverwarming van ingaande lucht
ruimtetemperatuur regeling	forfaitair
type ruimtetemperatuur regeling	regeling op ruimtetemperatuur
temperatuurcorrectie type regeling ($\Delta\theta_{ctr}$)	1,8 K

Ventilatoren voor afgifte

invoer ventilator	soort ventilator	P_{vent} [W]	n_{vent}
forfaitair	ventilatorconvactor / elektrische verwarming	10,0	8

Tapwater 1

Aantal identieke systemen

1

Aangesloten op warm tapwatersysteem

Poiesz:Winkel

Opwekking

Opwekker 1

type opwekker	boiler - elektrisch
invoer opwekker	forfaitair
warmtebehoefte tapwatersysteem	3337 kWh
COP	1,00
energiefractie	1,000
hulpenergie per toestel	0 kWh

Voorraadvaten

Voorraadvat 1

invoer warmteverliezen voorraadvat(en)	forfaitair
volume voorraadvat(en)	15 liter
fabricagejaar boilervat	fabricagejaar boilervat 2018 en nieuwer
energielabel boilervat	energielabel boilervat onbekend
warme aansluitingen op voorraadvat(en)	warme aansluiting geïsoleerd
aantal voorraadvat(en)	2 vat(en)

Voorraadvat 2

invoer warmteverliezen voorraadvat(en)	forfaitair
volume voorraadvat(en)	50 liter
fabricagejaar boilervat	fabricagejaar boilervat 2018 en nieuwer
energielabel boilervat	energielabel boilervat onbekend
warme aansluitingen op voorraadvat(en)	warme aansluiting geïsoleerd
aantal voorraadvat(en)	1 vat(en)

Distributie

circulatieleiding	geen circulatieleiding aanwezig
-------------------	---------------------------------

distributiepompen

omschrijving

pomp 1

Afgifte

gemiddelde lengte uittapleidingen

lengte uittapleidingen ≤ 3 meter**Ventilatie 1****Aantal identieke systemen**

1

Aangesloten rekenzones

Winkel

Type ventilatiesysteem

ventilatiesysteem

Dc. mechanische toe- en afvoer - centraal

invoer ventilatiesysteem

forfaitair

luchtbehandelingskast

luchtbehandelingskast aanwezig

systeemvariant

D.1 standaard (geen WTW)

 f_{ctrl}

1,00

Ventilatoren

invoer ventilator vermogen

forfaitair ventilator vermogen

Ventilatiecapaciteit

werkelijk geïnstalleerde / te installeren ventilatiecapaciteit

werkelijk geïnstalleerde / te installeren ventilatiecapaciteit
onbekend**Distributie en regelingen**

luchtdichtheidsklasse ventilatiekanalen

LUKA A, B, C

luchtbehandelingskast - positie

luchtbehandelingskast - buiten thermische zone

luchtbehandelingskast - verwarmingsbatterij

verwarmingsbatterij in luchtbehandelingskast

luchtbehandelingskast - koelbatterij

koelbatterij in luchtbehandelingskast

kanalen van LBK naar rekenzone - buiten thermische zone

lengte ≤ 20 m en geïsoleerd ($R \geq 1,0 \text{ m}^2\text{K/W}$)

ventilatiesysteem - passieve koeling

geen passieve koelregeling

Verlichting

invoer verlichtingsvermogen

eigen waarde verlichtingsvermogen

invoer parasitair vermogen

forfaitair parasitair vermogen

daglichtregeling

geen daglichtregeling aanwezig

Verlichtingzones

omschrijving rekenzone		verlichtingszone	A_{verl} [m ²]	P_n [W/m ²]	$f_{\text{afzuiging}}$	nieuwwaarde comp.	verlichtingsregeling
Poesz	Winkel	VZ1	1251,00	5,00	0,00	led-lichtbron (L80)	vertrek: hand aan/uit + veegschakeling

Resultaten

Jaarlijkse hoeveelheid energiegebruik voor de energiefunctie

functie		energie niet-primair	energie primair	hulpenergie niet-primair	hulpenergie primair
verwarming	$E_{H,ci}$				
elektrisch		20723 kWh	30048 kWh	474 kWh	687 kWh
warm tapwater	$E_{W,ci}$				
elektrisch		3337 kWh	4839 kWh	0 kWh	0 kWh
ventilatoren	$E_{V,ci}$	1479 kWh	2145 kWh	0 kWh	0 kWh
verlichting	$E_{L,ci}$	21562 kWh	31265 kWh	0 kWh	0 kWh
Totaal			68297 kWh		687 kWh

Jaarlijkse karakteristieke energiegebruik

primaire energiegebruik inclusief hulpenergie		68984 kWh
opgewekte elektriciteit		0 kWh
jaarlijkse karakteristieke energiegebruik	E_{Ptot}	68984 kWh

Jaarlijkse hoeveelheid hernieuwbare energie

verwarming	$E_{Pren,H}$	37301 kWh
warm tapwater	$E_{Pren,W}$	0 kWh
koeling	$E_{Pren,C}$	0 kWh
elektriciteit	$E_{Pren,el}$	0 kWh
totaal	$E_{Pren,Tot}$	37301 kWh

Elektriciteitsgebruik op de meter

gebouwgebonden installaties	47575 kWh
niet gebouwgebonden installaties	50000 kWh
opgewekte elektriciteit	0 kWh
totaal	97575 kWh

Oppervlakten

totale gebruiksoppervlakte	$A_{g,tot}$	1251,00 m ²
verliesoppervlakte	A_{ls}	3061,27 m ²
compactheid		2,45

CO₂-emissie

CO ₂ -emissie	16175 kg
--------------------------	----------

Energieprestatie

indicator		eis	resultaat	
energiebehoefte	$E_{weH+C,nd;ventsys=C1}$	89,78 kWh/m ²	46,99 kWh/m ²	✓
primaire fossiele energie	E_{wePTot}	59,86 kWh/m ²	55,15 kWh/m ²	✓
aandeel hernieuwbare energie	$RER_{PrenTot}$	30,0 %	35,0 %	✓
energielabel			A++++	

Alle bovenstaande energiegebruiken zijn genormeerde energiegebruiken gebaseerd op een standaard klimaatjaar en een standaard gebruikersgedrag. Het werkelijke energiegebruik zal afwijken van het genormeerde energiegebruik. Aan de berekende energiegebruiken kunnen geen rechten ontleend worden.

Afdeling 5.4. Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen
Artikel 5.15. Oplaadpunten en leidingdoorvoeren.
2. Een te bouwen gebouw, anders dan een woongebouw, met een parkeerplaats met meer dan tien parkeervakken in het gebouw of buiten het gebouw op hetzelfde perceel heeft ten minste een oplaadpunt en leidingdoorvoeren voor oplaadpunten voor ten minste een op de vijf parkeervakken.

72/5 = 14 parkeerplaatsen voorzien van laadpaal of leidingdoorvoer.
Twee parkeerplaatsen voorzien van oplaadpunt (één keer dubbele laadpaal).
Twaalf parkeerplaatsen voorzien van leidingdoorvoeren.

Wijziging C	Aanv. op verzoek van Gemeente, laadinfrastructuur	10-05-2022	HR
Wijziging B	Opm welstand, positie welkomzuil en 2 vlaggenmasten ipv 4, glasbak gedr.	26-04-2022	SK
Wijziging A	Aanvullingen op verzoek van Gemeente	06-04-2021	HR

Projectnummer: S170905 Datum: 03-02-2021 Tekeningnummer: AO100c

Project: Poiesz 09 Zwaagwesteinde (De Westereen)

Opdrachtgever: Poiesz Vastgoed B.V.

Onderdeel: Situatie nieuw

Fase: Aanvraag Omgevingsvergunning Formaat: A2 Schaal: 1 : 500 Gefekend: HR

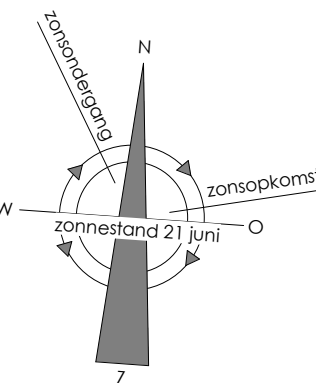
Postadres: Oude Oppenhuizerweg 27 8606 JA Sneek T. 0515-425800 E. info@wijbengagroep.nl www.wijbengagroep.nl

Wijbenga | Tromp
architecten
adviseurs

behoort bij besluit van Burgemeester en Wethouders
d.d. : 14 juli 2022
Zaak : 20221093
Teamleider Vergunning

Renvooi

- Z1 Zuil muppy
- Z2 Zuil welkomstbord
- ✓ Vlaggenmast (met banier houder)
- LP Dubbele elektrische laadpaal auto
- *LDV Leidingdoorvoer tbv dubbele laadpaal (totaal 12pp)
- Afvalbak
- Singel - Behorende bij het Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Dantumadiel (onder voorwaarden te verplaatsen singels)
- Asfalt verharding - rijbaan en uitritten (scheiding door middel van betonnen trottoirbanden)

Plangebied ca. 4762 m²
Projectgebied ca. 6537 m²

behoort bij besluit van Burgemeester en
Wethouders

d.d. : 14 juli 2022
Zaak : 20221093

Teamleider Fergunning

AO801 Rc-waarde

POIESZ ZWAAGWESTEINDE

Opdrachtgever:
Poiesz Vastgoed B.V.

Projectnummer:
S170905

Datum:
09-05-2022

INHOUD

Doc.	omschrijving
Isobouw	Begane grondvloer
Rockwool	Spouwmuur
Isover	Hsb-wanden
WTAA	Dakopbouw plat dak
Unilin	Dakopbouw schuin dak

R_C waarde berekening vloer zonder kruipruimte

volgens NTA 8800 opbouw vloer bekend

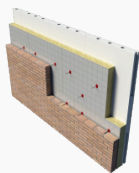
materiaal	type	dikte (mm)	lambda waarde (W/mK)	R waarde (m²K/W)	
R _{si} =				0,17	
cementdekvloer		75	1,00	0,08	
beton		200	2,02	0,10	(NTA 8800 Tabel E15)
IsoBouw EPS	EPS 200 SE	120	0,034	3,53	
R _{se} =	Kruipruimte	Nee		0,00	NTA 8800
			ΣR _T	3,87	m²K/W
R _C =	$(R_T)/(1+\beta) - R_{si} - R_{se}$				

R_C = 3,70 m²K/W

Indien de vloeropbouw niet bekend, de maar de isolatie wel: zie de gelijkwaardigheidsverklaring BCRG

Rc-berekening van een spouwmuurconstructie

Datum: 9-5-2022
Projectnaam: Poiesz
Projectplaats: Zwaagwesteinde

INFO:
Berekening volgens NTA 8800:2020.

Laag	Materiaal	Dikte (mm)	λ (W/m.K)	R (m ² .K/W)
Rsi, overgangsweerstand gevel binnen				0,130
Binnenblad	Kalkzandsteen elementen/blokken (1850 kg/m ³)	120	1,000	0,120
Spouwankers	RVS spouwankers $\varnothing$ 4 mm aantal per m ² 4		17,000	
Isolatie 1e laag	Rockfit Premium	150	0,033	4,545
Isolatie 2e laag	Geen 2e isolatie laag	0		
Luchtspouw	Luchtspouw, zwak geventileerd	40		0,160
Buitenblad	Baksteen metselwerk (1800 kg/m ³)	100	1,160	0,086
Rse, overgangsweerstand gevel buiten				0,040

U_c **0,20**

R_c **4,91**

R_c voor toetsing Bouwbesluit **4,9**

Service en contact

Heeft u vragen over de Rockwool Rekenhulp of heeft u specifieke en meer gecompliceerde berekeningen dan zijn wij graag bereid u te ondersteunen of een projectgerichte berekening en/of advies op te stellen.

U kunt ons bereiken op:

Telefoonnummer: 0475-353619

E-mail: technisch.advies@rockwool.nl

Voor onze andere services zie www.rockwool.nl

Disclaimer

Deze berekening wordt u gratis ter beschikking gesteld door ROCKWOOL B.V. en is zeer zorgvuldig opgesteld. ROCKWOOL B.V. aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor het gebruik van deze berekening. Evenmin geldt aansprakelijkheid voor schade – daaronder inbegrepen, maar daartoe niet beperkt, de schade voor winstderving, bedrijfsonderbreking, verlies aan bedrijfsinformatie of enig ander geldelijk of ander verlies - welke ontstaan zou zijn door het gebruik van dit product, zelfs indien ROCKWOOL B.V. op de hoogte werd gesteld van het risico van dergelijke schade. ROCKWOOL B.V. houdt zich het recht voor te allen tijde en zonder voorafgaande kennisgeving productspecificaties aan te passen.

R_c-BEREKENING VAN EEN PREFAB GEVELEMENT MET GEVELBEKLEDING

VOLGENS NTA8800

PROJECT:
PLAATS:

Constructie-opbouw	Materiaal	Dikte (mm)	Lambda-decl. (W/m.K)	R-waarde (m².K/W)
Binnenblad/beplating	OSB	11,0	0,130	0,08
Dampremmende laag	Vario KM Duplex UV folie	0,1	0,200	0,00
Extra beplating	niet van toepassing			
Constructiemethode	stijl-en regelwerk, 450 kg/m³	184,0	0,120	1,53
Houtpercentage	20,00 %			
Isolatie	Systemroll 1000	180,0	0,032	5,63
Extra isolatie	niet van toepassing			
Luchtspouw		4,0		0,04
Dampopen folie/beplating	dampopen waterkerende folie	0,2	0,200	0,00
Luchtspouw	Sterk geventileerd	28,0		
Rabaddelen/gevelbekleding	gevelbekleding			
Totale dikte van de constructie		223,3 mm		

R_c-WAARDE

Totale constructiedikte 223,3 mm

Overgangswaarden (R_{si} + R_{se}) 0,26

R_c bouwbesluit 3,7

U_c (W/m².K) 0,24

R' (m².K/W) 4,176

R'' (m².K/W) 4,014

SERVICE & CONTACT

Als u vragen heeft over Termical neem dan contact op met het verkoopkantoor van ISOVER Nederland:
Telefoon: 0347 325180

E-mail: helpdesk@isover.nl

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 8:30 tot 17:00 uur
Documentatie over Isover producten en toepassingen is te vinden op internet onder www.isover.nl

DISCLAIMER

De isolatiewaarden die gebruikt worden in dit document zijn conform de geldende regelgeving in Nederland. De berekeningen in dit document komen overeen met de door Isover genoemde toepassing. Bij afwijkende toepassing en toepassingscondities dient u advies te vragen bij ISOVER. ISOVER behoudt zich het recht voor om productspecificaties zonder verdere voorafgaande kennisgeving te wijzigen. ISOVER is een handelsnaam van Saint-Gobain Construction Products Nederland B.V. Saint-Gobain Construction Products Nederland B.V. is een besloten vennootschap naar Nederlands recht en statutair gevestigd in Etten-Leur. Wat betreft adviezen zijn de adviesvoorwaarden, versie 010.01, d.d. 5-3-2010, van toepassing. Zie www.isover.nl.

A801 Rc- waarde ber dakopbouw

OMGEVINGSVERGUNNING

Project: Poiesz Zwaagwesteinde
Projectnummer: S170905
Datum: 9-5-2022
Gewijzigde datum:

Wijbenga Tromp Architecten en Adviseurs bv
Oude Oppenhuizerweg 27
8606 JA Sneek
T. 0515-425800
E. info@wijbengagroep.nl

onderdeel		λ D- lambda	dikte	RcD/Rfa	Rc-waarde tot.	U-waarde tot.	Uc
		[W/(m.K)]	[mm]	[(m2.K)/W]	[(m2.K)/W]	[W/(m2.K)]	[W/(m2.K)]
Platdak					6,52	0,145	0,150
	bitumineuze dakbedekking	0,066	4	0,06			
	Kingspan Therma PIR TR 26	0,022	90	4,05			
	Caproxx Energy	0,038	100	2,63			
	dampremmende en luchtdichte laag	0,500	1	0,00			
	stalen dakplaat	50,000	0,75	0,000			
	Rsi			0,100			
	Rse			0,04			
		som Rd		6,89			

USYSTEM ROOF OS EASY AIRTIGHT

Eigenschappen

Isolatie	PIR
Ribbreedte	28 (mm)
Ribhoogte	196 (mm)
Rc-waarde	6,3 (m2K/W)
Gewicht	19 (kg)
Daktype	hellend
Woningtype	vrijstaand
Type dakbedekking	pannen/leien
Onderconstructie	gordingen en muurplaten
Zichtzijde	CB WHITE
Breedte	1200 (mm)
Onderplaatdikte	12 (mm)
Isolatie dikte	170 (mm)
Elementhoogte	208 (mm)
Minimale geluidwering RA,tr	29 (dB)

Maximale overspanning in functie van de hellingsgraad

	15°	20°	25°	30°	35°	40°	45°	50°	55°	60°	65°	70°
éénvelds	4040	4320	4330	4360	4380	4380	4390	4400	4490	4590	4700	4840
meervelds	5580	6090	6080	6110	6090	6040	5990	5950	6040	6130	6240	6360
overstek	1390	1520	1520	1520	1520	1510	1490	1480	1510	1530	1560	1590